

PIĄTEK-CZWARTEK
|01-07|09|2023|

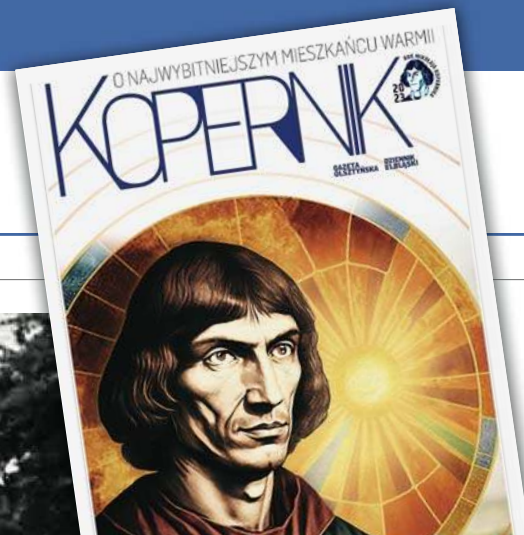
DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

POWIATU ELBLĄSKIEGO

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

ELBLĄG KOCHAM MOJE MIASTO!

**W TYM WYDANIU
SPECJALNY DODATEK
O KOPERNIKU**

**SPORT
W ELBLĄGU**

**OLIMPIA SPRÓBUJE
POGNAĆ JASTRZĘBIE \22**

**CONCORDIA
POWALCZY O TRZECIE
ZWYCIĘSTWO \23**

DZIĘKUJEMY \2-3

**TAKIE UROCZYSTOŚCI
SĄ PO TO, BY BUDOWAĆ,
NIE DZIELIĆ \3**

**WICESTAROSTA ZABIERA
GŁOS W SPRAWIE
ZATRZYMAŃ CBA \4**

**PAULINA STWORZYŁA
100 PORTRETÓW
W PÓŁ ROKU \6**

**14 WRZEŚNIA WYSTARTUJE
BIURO REGIONALNE PARP
W OLSZTYNIE \7**

REKLAMA

W DZISIEJSZYM
WYDANIU ZNAJDZIECIE

**SPECJALNY
DODATEK**

**#FundUsze
NaZmiany**

Fundusze Europejskie

„SOLIDARNOŚĆ” – TO BRZMI DUMNIE!

31 sierpnia obchodzimy Dzień Solidarności i Wolności, który przypomina o wydarzeniach sprzed 43 lat, gdy w Gdańsku doszło do podpisania historycznego porozumienia pomiędzy władzami PRL a komitetem strajkowym. Porozumienia, na podstawie którego powstała „Solidarność”.

Rodziny strajkujących przy bramie nr 2 Stoczni Gdańskiej

Swoistym preludem do powstania „Solidarności”, bezprecedensowego w historii Europy ruchu społecznego, który w szczytowym okresie zrzeszał blisko 10 mln ludzi, był 23 września 1976 roku. Tego dnia Komitet Obrony Robotników w związku z represjami wobec uczestników robotniczych wystąpień w Radomiu i Ursusie ogłosił „Apel do społeczeństwa i władz PRL”. Wśród pierwszych czternastu sygnatariuszy Apelu KOR byli m.in. Jerzy Andrzejewski,

Jacek Kuroń, Jan Józef Lipski, Antoni Macierewicz, Piotr Naimski, Antoni Pajdak i Józef Rybicki. Pół roku później, tj. w marcu 1977 roku, uformował się Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela – antykomunistyczna organizacja o profilu niepodległościowym. Pierwszy oficjalny dokument Ruchu, „Apel do społeczeństwa polskiego”, podpisało 18 osób, m.in. Andrzej Czuma, Leszek Moczulski i ks. Jan Zieja.

Niebagatelną rolę w polskiej drodze do wolności odegrały Wolne Związki

Zawodowe, które w lutym 1978 roku powstały na Górnym Śląsku (Komitet Założycielski WZZ został powołany przez Kazimierza Świtonia, Romana Kściuczka, Władysława Suleckiego, Ignacego Pinesa, Tadeusza Kickiego i Jana Świtonia), a dwa miesiące później zaczęły działać na Wybrzeżu. Andrzej Gwiazda, Krzysztof Wyszkowski i Antoni Sokołowski, zakładając WZZ, dążyli do stworzenia niezależnych od państwa struktur, które stawałyby w obronie praw robotniczych i obywatelskich. Nie sposób zapomnieć także o powołanej z inicjatywy Leszka Moczulskiego, Tadeusza Stańskiego i Romualda Szeremietiewa Konfederacji Polski Niepodległej – pierwszego ugrupowania politycznego o profilu antykomunistycznym w Europie Środkowo-Wschodniej po II wojnie światowej.

W czerwcu 1979 roku odbyła się pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski, podczas której padły słynne słowa: „Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój!”

Mieczysław Jagielski i Lech Wałęsa podpisują Porozumienie Gdańskie (31.08.1980 roku)

I odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!”

W polskiej historii „Sierpień 1980”, który okazał się niezwykle celnym ciosem w pojałtańską rzeczywistość, zajmuje szczególne miejsce. Warto jednak pamiętać, że strajki związane z zaniechaniem podwyżek cen i żądaniem podwyżek płac rozpoczęły się już na początku lipca 1980 roku, gdy swój bunt wyrazili pracownicy: WSK PZL-Mielec, Zakładów Mechanicznych Ursus w Warszawie, Sanockiej Fabryki Autobusów Autosan, Fabryki Obrabiarek Specjalizowanych Ponar w Tarnowie, Zakładów Metalurgicznych Pomet w Poznaniu. Tylko na samej Lubelszczyźnie w lipcu strajkowało ponad 150 zakładów pracy.

NA DRODZE DO WOLNOŚCI

Podczas VI Plenum KC PZPR (4-6 października) przedstawiono informację, że w ciągu trzech miesięcy protesty objęły 2 tys. zakładów i ok. 1,2 mln pracowników. Rozpoczął się Karnawał Solidarności. 17 września na spotkaniu przedstawicieli MKZ w Gdańsku zapadła decyzja o utworzeniu Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”. Do życia powołano Krajową Komisję Porozumiewawczą NSZZ „Solidarność” pod kierownictwem Lecha Wałęsy, a 10 listopada Sąd Najwyższy w Warszawie zarejestrował NSZZ „Solidarność”.

Wyjątkowo czarna noc nad Polską zapadła 13 grudnia 1981 roku, gdy gen. Wojciech Jaruzelski wprowadził stan wojenny. Rozpoczęły się internowania, przejmowanie majątku Związku i konieczność przejścia działaczy do podziemia. 15 grudnia władza nakazała pacyfikację Kopalni „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu-Zdroju. Narodowy dramat odbył się jednak 16 grudnia w Kopalni

Wujek w Katowicach, gdzie oddziały ZOMO wspólnie z wojskiem zabiły dziewięć górników.

Dla społeczeństwa, dla „tych ludzi, którzy poczuli, że są teraz właśnie u siebie”, było to tym bardziej wstrząsające, że trzy miesiące wcześniej w Gdańsku obradowała pierwsza tura I Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”. Wzięło w nim udział 896 delegatów. Zjazd wybrał Lecha Wałęsę na przewodniczącego NSZZ.

Duch w narodzie nie zgiął, aczkolwiek były momenty, w których ścisnęło za gardło. Zamordowanie przez SB kapelana „S” ks. Jerzego Popiełuszkę w 1984 roku było dobitnym potwierdzeniem tezy, że komunistyczna władza nie liczy się z nikim i z niczym. Pogrzeb ks. Jerzego na warszawskim Żoliborzu stał się gigantyczną manifestacją środowisk antykomunistycznych (ok. 600 tys. osób).

Stan wojenny zniesiono 22 lipca 1983 roku. Trzyście miesięcy wcześniej we Wrocławiu powsta-

Pod bramą Stoczni Gdańskiej gromadziły się tłumy; przynoszono żywność i kwiaty

WYDAWCA
GRUPA WM Sp. z o.o.
ul. Tracka 5,
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Kamila Kornacka
k.kornacka@dziennikelblaski.pl

REDAKTORZY WYDANIA
Kamila Kornacka
Ewelina Gulińska
Agata Tupaj
Jerzy Kuczyński
k.kornacka@dziennikelblaski.pl
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
a.tupaj@dziennikelblaski.pl
j.kuczynski@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
89 539 74 83

GAZETAOLSZTYSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 89 539 74 83

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
89 539 76 63

DZIENNIKELBLASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 55 236 18 02
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 89 539 74 21

Lech Wałęsa ogłaszający zakończenie strajku

ła „Solidarność Walcząca” pod przywództwem Kornela Morawieckiego. O tym, że „Solidarność” to wielka sprawa, świadczy chociażby przyznanie w 1983 roku Pokojowej Nagrody Nobla liderowi „S” – Lechowi Wałęsie. W skutecznym wychodzeniu z minionego ustroju pomogły rozmowy przy okrągłym stole, które zaczęły się 6 lutego 1989 roku. Po dwóch miesiącach negocjacji nastąpiło podpisanie porozumienia zakładające-

go m.in. legalizację NSZZ „Solidarność” i organizację częściowo wolnych wyborów do Sejmu oraz w pełni wolnych do Senatu. 17 kwietnia Sąd Wojewódzki w Warszawie ponownie zarejestrował NSZZ „Solidarność” z siedzibą w Gdańsku, a 4 czerwca 1989 roku odbyły się wybory, które nie dość, że okazały się wielkim zwycięstwem „Solidarności”, to przyspieszyły proces wychodzenia Polski z komunizmu.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

7 sierpnia

Na kilka miesięcy przed emeryturą z pracy zostaje zwolniona Anna Walentynowicz, działaczka WZZ Wybrzeża, suwnicowa Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Walentynowicz była członkiem redakcji pisma WZZ „Robotnik Wybrzeża”, zajmowała się kolportażem ulotek, współorganizowała obchody rocznic Grudnia '70, a jej mieszkanie stało się miejscem zebrań członków WZZ.

14 sierpnia

Rano w kilku wydziałach Stoczni Gdańskiej pracownicy przerwali pracę. Bezpośrednim powodem było żądanie przywrócenia Anny Walentynowicz do pracy. Powstał także Komitet Strajkowy. Stoczniojcy domagali się przywrócenia do pracy zwolnionego ze stoczni w 1976 roku Lecha Wałęsy, zbudowania pomnika ofiar masakry robotników z grudnia 1970 roku, podwyżki płac, dodatku drożyznianego, wyrównania dodatków rodzinnych do wysokości, w jakiej otrzymywała je milicja, gwarancji nierepresjonowania strajkujących.

15 sierpnia

Strajki rozszerzyły się na inne zakłady Trójmiasta, objęły Elbląg i Szczecin. Strajk podjęła Stocznia im. Komuny Paryskiej w Gdyni, dołączyli pracownicy portów i komunikacji. W południe władze przerwały łączność telefoniczną Wybrzeża z resztą Polski.

16 sierpnia

W nocy do Stoczni Gdańskiej przyjechały delegacje 21 innych strajkujących zakładów. Powołano Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS).

17 sierpnia

W Stoczni Gdańskiej odprawiono niedzielną mszę, po której przed bramą stoczni, gdzie

KALENDARIUM SIERPNIA '80

w grudniu 1970 roku strzelano do robotników, postawiono krzyż.

18 sierpnia

MKS przedstawił wojewodzie gdańskiemu listę sformułowanych dzień wcześniej 21 postulatów.

19 sierpnia

W Szczecinie powstał MKS. Na jego przewodniczącego wybrano Mariana Jurczyka.

20 sierpnia

SB aresztowała ponad dwudziestu członków i współpracowników KOR-u. 64 intelektualistów wystosowało apel do władz o rozpoczęcie rozmów z MKS.

21 sierpnia

Pod bramą Stoczni Gdańskiej zgromadziły się tłumy; przynoszono żywność i kwiaty. Początek strajku w Hucie im. Lenina w Krakowie.

24 sierpnia

Przy MKS powstała komisja ekspertów, którą tworzyli: Tadeusz Mazowiecki, Bronisław Geremek, Tadeusz Kowalik, Andrzej Wielowieyski, Jadwiga Staniszkis, Waldemar Kuczyński, Bohdan Cywiński.

25 sierpnia

„Wieczór Wybrzeża” jako pierwsza oficjalna gazeta poinformował o gdańskim MKS i 21 postulatach.

25 sierpnia

Prymas Polski kard. Stefan Wyszyński w homilii na Jasnej Górze powiedział: „Praca, a nie bezczynność, jest sprzymierzeńcem człowieka w jego życiu osobistym, w dobrobycie rodzinnym i domowym oraz w dobrobycie narodowym. Im sumienniejsi będziemy

pracowali, tym mniej będziemy pożyczali” – ten fragment homilii cytowała telewizja, ale pominęła zdanie: „Abyśmy jednak mogli wypełniać swoje zadania, niezbędna jest suwerenność narodowa, moralna, społeczna, kulturalna i ekonomiczna. Choć dzisiaj tak jest, że pełnej suwerenności między narodami powiązanymi różnymi układami i blokami nie ma, to jednak są granice dla tych układów, granice odpowiedzialności za własny naród, za jego prawa, a więc i prawo do suwerenności”.

28 sierpnia

Lech Wałęsa wygłosił przy bramie przemówienie, w którym zaapelował do załóg w zakładach całej Polski o zgłaszanie akcesu do MKS, lecz bez przerywania pracy. Początek strajku w kopalni „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu. Początek strajku w Hucie Katowice. W godzinach nocnych rozpoczął się strajk w Hucie Warszawa.

29 sierpnia

Do Gdańska przybyły delegacje zakładów pracy z Lublina, Bytomia, Wrocławia i Zagłębia Miedziowego.

30 sierpnia

Podpisanie porozumienia w Szczecinie. Liczba protestujących w całym kraju zbliżyła się do 700 tys. osób.

31 sierpnia

O godz. 17 w sali BHP Stoczni Gdańskiej podpisane zostało porozumienie między Komisją Rządową a MKS reprezentującym już ok. 700 zakładów. Trzy dni później podpisano porozumienie w Jastrzębiu.

PODWÓJNE OBCHODY ROCZNICY PODPISANIA POROZUMIEŃ SIERPNIOWYCH W ELBLĄGU

Nietypowo przebiegały w tym roku obchody rocznicy podpisania Porozumień Sierpniowych w Elblągu. W mieście odbyły się dwie uroczystości upamiętniające te wydarzenia.

Od lat w Elblągu współorganizatorem uroczystości upamiętniających podpisanie Porozumień Sierpniowych jest Region Elbląski NSZZ Solidarność, w tym roku elbląska Solidarność nie została jednak zaproszona przez władze miasta do organizacji wydarzenia.

I tak w mieście odbyły się dwie uroczystości — pierwsza zorganizowana przez elbląską Solidarność — tradycyjnie przed dniem 31, czyli 29 sierpnia i druga 31 sierpnia.

— Mam nadzieję, że w przyszłym roku kolejna rocznica będzie okazją do tego, by budować wspólnotę, a nie dzielić — nawiązał do działań władz miasta podczas wtorkowej uroczystości wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka. — Musimy pamiętać, że gospodarzem uroczystości dotyczących podpisania Porozumień Sierpniowych jest w Elblągu elbląska Solidarność — przypomniał wiceminister.

Niestety uroczystości zorganizowanej przez Region Elbląski NSZZ Solidarność nie zaszczyliły swoją

obecnością władze miasta. Brakowało i prezydenta, i wiceprezydentów i przewodniczącego Rady.

Obchody 29 sierpnia rozpoczęła msza święta w katedrze św. Mikołaja, następnie uczestnicy uroczystości przemarszerowali pod pomnik Ofiar Grudnia 1970, gdzie wysłuchać można było okolicznościowych przemówień. Pod pomnikiem złożono również kwiaty.

W uroczystościach udział wzięli m.in. wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka, wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojceki, a także wiceprzewodniczący KK NSZZ Solidarność Tadeusz Majchrowicz i przewodniczący Regionu Gdańskiego i Warmińsko-Mazurskiego: Krzysztof Dośla i Józef Dziki.

— Myślę, że jest to doskonała okazja do tego, by przypomnieć postać, która dla wszystkich patriotów jest bardzo ważna. Mówię o Annie Walentynowicz, która była osobą wyjątkową — walczącą o to, żebyśmy żyli w lepszej Polsce. Takie uroczystości są doskonałą okazją do tego, by pamiętać o prawdziwych bohaterach,

o osobach, które dbają, dbały i walczyły o to, żebyśmy żyli w wolnej Polsce. Dziś nie ma z nami Anny Walentynowicz, która zmarła tragicznie w 2010 roku, ale pamięć inauka o ludziach pierwszej Solidarności cały czas powinna w nas żyć i żyje — podkreślał wiceminister aktywów państwowych.

Andrzej Śliwka zaznaczał: — Jeżeli mówimy o postulatach Solidarności, to dziś musimy pamiętać o postulatach związanych z wiekiem emerytalnym. Jednym z postulatów było obniżenie wieku emerytalnego, dostosowanie go do realnych możliwości pracowników. Warto wsłuchiwać się w głos działaczy Solidarności, któ-

rzy z troską podchodzą do kwestii dobra pracowników.

— Uroczystości związane z porozumieniami sierpniowymi są też wyjątkową możliwością podziękowania pierwszym działaczom Solidarności i osobom, które kontynuują ich dzieło. Chciałbym podziękować elbląskiej Solidarności za to, że jest ważnym głosem w naszym regionie, zrzesza osoby wyjątkowe, zaangażowane i dbające o to, by na Ziemi Elbląskiej prawa pracownicze, godność pracy i godność ludzka były szanowane — podsumował Andrzej Śliwka.

Głos zabrał również wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojceki: — Porozu-

— Uroczystości związane z porozumieniami sierpniowymi są też wyjątkową możliwością podziękowania pierwszym działaczom Solidarności i osobom, które kontynuują ich dzieło — mówił 29 sierpnia w Elblągu wiceminister aktywów państwowych Andrzej Śliwka

mienia sierpniowe zapoczątkowały w 1980 roku rewolucję godnościową. Niestety została brutalnie przerwana przez władzę w grudniu 1981 roku. Postulaty, które podnosiła Solidarność, każda zła władza chce zniszczyć, a ludzi, którzy je głoszą, zmarginalizować. Tak było do 1989 roku i przez wiele lat po 1989 roku — mówił wojewoda.

I dodał: — Jestem dumny, że jako przedstawiciel pokolenia, które wtedy, w 1980 roku, zaczynało tak naprawdę swoje życie, ale doczekało czasów wolności, reprezentując rząd, który najbardziej ze wszystkich po 1989 roku postulaty Solidarności wprowadza w życie — zarówno te dotyczące konkretnych praw

pracowniczych, ale też kontynuuje tę rewolucję godnościową, przywracając godność ludziom pracy, polskim rodzinom i tym wszystkim, którzy wtedy walczyli o wolność Polski, godność każdego pracownika i każdego Polaka, a którzy później zostali zmarginalizowani. Mam głębokie przekonanie, że wreszcie dzisiejsza władza te działania odwraca, przywracając godność ludziom pracy — przywracając godność Polakom. Musimy o tym pamiętać, musimy tę Solidarność jako związek zawodowy, ale też tę solidarność między ludźmi pielęgnować. KK

Do tematu decyzji władz Elbląga dotyczących organizowanych w mieście wydarzeń jeszcze wrócimy. Prezydent Witold Wróblewski zablokował ostatnio organizację „Polskiego e-bazarku”, czyli targów, podczas których na ulicach Starówki mieszkańcy mieliby okazję nabyć towary od lokalnych rolników... Wcześniej naszej redakcji utrudniano organizację Pikniku z Kopernikiem — wydarzenia dla rodzin, które mimo przeszkód Dziennik Elbląski zorganizował 19 sierpnia — bez wsparcia władz miasta.

ZATRZYMANIA CBA W POWIECIE ELBLĄSKIM

— NIE MOGĘ OPRZEĆ SIĘ WRAŻENIU, ŻE ISTNIEJE NIEPRZYPADKOWA ZBIEŻNOŚĆ CZASOWA DZIAŁAŃ PODJĘTYCH PRZECIWKO MNIE PRZEZ PROKURATURĘ Z OBECNYM OKRESEM PRZEDWYBORCZYM — PRZYZNAJE ZATRZYMANI 29 SIERPNIA PRZEZ CBA WICESTAROSTA ELBLĄSKI. FUNKCJONARIUSZE TEGO SAMEGO DNIA PRZEWIEŻLI DO BYDGOSZCZY JESZCZE CZTERY INNE OSOBY, WŚRÓD NICH BYŁA TEŻ M.IN. BURMISTRZ MIASTA I GMINY MŁYNARY, KTÓRA RÓWNIEŻ NIE PRZYZNAJE SIĘ DO ZARZUCANYCH JEJ CZYNÓW.

We wtorek 29 sierpnia CBA poinformowało o zatrzymaniu w powiecie elbląskim. Komunikat brzmiał następująco: „Zatrzymanie osób podejrzanych mają związek ze śledztwem w sprawie wykorzystania funkcji publicznej. We wtorek 29 sierpnia 2023 r. funkcjonariusze Centralnego Biura Antykorupcyjnego z Delegatury w Białymstoku zatrzymali 5 osób, w tym urzędującego członka władz powiatu elbląskiego oraz Burmistrz Urzędu Miasta i Gminy w Młynarach. Zatrzymanie mają związek ze śledztwem prowadzonym pod nadzorem Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy w sprawie wykorzystania funkcji publicznej w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Zatrzymani zostali doprowadzeni do Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy, gdzie usłyszą zarzuty. Czynności procesowe w tej sprawie trwają, po ich zakończeniu prokurator podejmie decyzje w przedmiocie za-

stosowania środków zapobiegawczych”.

Na początku była wielka niewiadoma, oświadczenie wydało Starostwo Powiatowe w Elblągu: — W związku z informacjami o zatrzymaniu wicestarosty elbląskiego i pracownika Starostwa Elbląskiego przez CBA informujemy, że obecnie czekamy na bardziej szczegółowe informacje w sprawie. Zależy nam na wyjaśnieniu tej sprawy — przekazało Starostwo, a w odpowiedzi na nasze pytania, podało, że CBA zatrzymało wicestarostę elbląskiego i naczelnika wydziału architektury i budownictwa Starostwa Powiatowego w Elblągu. — Obu panów tego samego dnia zwolniono. Prokurator przedstawił im zarzuty przekroczenia i niedopełnienia obowiązków funkcjonariusza publicznego w związku z przygotowaniem i wydaniem decyzji nr 1/20 z dnia 14.08.2020 r. na przebudowę publicznej drogi gminnej Sapy-Warszewo. Obaj panowie złożyli zeznania i nie przyznali się

Ryszard Zając, wicestarosta elbląski:

— Nie przekroczyłem swoich uprawnień, dopełniłem swoich obowiązków, działałem w interesie publicznym oraz nie przyjąłem żadnej korzyści majątkowej, bo nawet nie ma takiego zarzutu. Ufam w sprawiedliwość niezawisłych sądów, nadal pracując na rzecz mieszkańców powiatu elbląskiego

do stawianych im zarzutów. Prokurator postanowieniem z dnia 29.08.2023 r. zastosował wobec obu panów środek zapobiegawczy w formie poręczenia majątkowego w wysokości 10.000,00 złotych dla każdego z nich. Postanowienie to nie jest prawomocne, a obaj panowie zamierzają złożyć zażalenie na to postanowienie.

Głos w sprawie zabrał również sam wicestarosta elbląski, Ryszard Zając. — Na zlecenie Prokuratury w Bydgoszczy zostałem zatrzymany w moim mieszkaniu w dniu 29.08.23 r. o godz. 6 rano przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego i przewieziony do Prokuratury w Bydgoszczy mimo tego, że stawiałbym się w każdym miejscu i o każdej porze na wezwanie Prokuratury — informuje wicestarosta.

I relacjonuje: — Prokurator przedstawił mi zarzut popełnienia występu przekroczenia uprawnień funkcjonariusza publicznego z art. 231 §1 kk polegającego na wydaniu decyzji nr 1/20 z dnia 14.08.2020 r. o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej, publicznej drogi gminnej leżącej na terenie gminy Młynary, z pominięciem 14-dniowego terminu na obwieszczenie o zamiarze wydania ww. decyzji.

Jedynym zarzucanym mi „czynem” jest zastosowanie 7-dniowego, zamiast 14-dniowego terminu na obwieszczenie. To stanowiło podstawę do uruchomienia organów ścigania, zatrzymania mnie nad ranem, dowiezienia do Bydgoszczy przez funkcjonariuszy CBA z Białegostoku. Nikt, nie wyłączając Prokuratury, przed wydaniem decyzji, ani po jej wydaniu, do czasu przedstawienia mi zarzutów, nie zgłosił zastrzeżeń ani środków odwoławczych co do tego postępowania isamej decyzji. Wręcz przeciwnie, osoby, które mogły być stronami postępowania, złożyły oświadczenia na piśmie, że nie składają żadnych uwag.

— Między innymi na podstawie właśnie tej decyzji z dnia 14.08.2020 r., gmina Młynary uzyskała na przebudowę tej drogi dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych w wysokości ponad 1,1 mln zł. Ta publiczna droga gminna została wybudowana i korzystają z niej obecnie wszyscy zainteresowani, w tym w szczególności mieszkańcy miasta i gminy Młynary, powiatu elbląskiego oraz ich goście — dodaje Ryszard Zając.

— Prokurator po przesłuchaniu zwolnił mnie tego samego dnia do domu, ograniczając się jedynie do zastosowania poręczenia

majątkowego w wysokości 10 tysięcy zł. Będę składał zażalenie na to postępowanie, ponieważ moim zdaniem jest bezpodstawne — stwierdza. Wicestarosta zaznacza też: — Lekarz, którego wymieniają notatki prasowe, nie ma żadnego związku z wymienioną decyzją, drogą, ani stawianymi mi zarzutami.

— Nie mogę oprzeć się wrażeniu, że istnieje nieprzypadkowa zbieżność czasowa działań podjętych przeciwko mnie przez Prokuraturę z obecnym okresem przedwyborczym. Przypuszczenie to potęguje fakt, że czynności w tej sprawie CBA rozpoczęło już w roku 2020, a zarzuty stawiane są mi dopiero po ponad 3 latach, tuż przed wyborami — zaznacza wicestarosta elbląski.

A na zakończenie podsumowuje: — Pragnę oświadczyć, że nie przekroczyłem swoich uprawnień, dopełniłem swoich obowiązków, działałem w interesie publicznym oraz nie przyjąłem żadnej korzyści majątkowej, bo nawet nie ma takiego zarzutu. Ufam w sprawiedliwość niezawisłych sądów, nadal pracując na rzecz mieszkańców powiatu elbląskiego.

Oświadczenie w sprawie wydała również burmistrz miasta i gminy Młynary. — Zarzuty, które zostały mi postawione,

nie dotyczą korupcji ani osiągnięcia przeze mnie korzyści majątkowej — zaczyna w oświadczeniu burmistrz Młynar.

Jak relacjonuje, została zatrzymana 29 sierpnia w godzinach porannych przez funkcjonariuszy CBA i dowieziona do Prokuratury Okręgowej w Bydgoszczy celem złożenia wyjaśnień.

— Prokurator postawił mi zarzuty dotyczące działalności na korzyść Gminy związanej z pozyskaniem dofinansowania na realizację inwestycji przebudowy i rozbudowy nawierzchni dróg gminnych Sapy-Warszewo. Inwestycja ta zrealizowana została trzy lata temu oraz pozytywnie rozliczona. Dlatego jeszcze raz podkreślam, że stawiane mi zarzuty nie dotyczą korupcji. W Prokuraturze Okręgowej złożyłam stosowne wyjaśnienia. Nie przyznaję się do zarzuconych mi czynów. Sprawa jest w toku. Głęboko wierzę w kompetencje i niezależność Prokuratury. Mam nadzieję, że ta sprawa zostanie wyjaśniona w bardzo szybkim czasie, tym bardziej że wszyscy jesteśmy w toku kampanii wyborczej — przekazuje burmistrz miasta i gminy Młynary.

Do tematu będziemy wracać.

We wtorek 29 sierpnia CBA zatrzymało w powiecie elbląskim 5 osób, w tym wicestarostę i burmistrz Młynar

LEKSYKON FOTOGRAFÓW FOTOREVERS.EU

Leksykon Fotografów stworzony przez Danutę Thiel-Melerską dostępny jest na stronie internetowej www.fotorevers.eu, gdzie znaleźć można informacje na temat działalności fotografów i ich atelier w latach 1850-1914. Warto śledzić też FB: [fotorevers.eu](https://www.facebook.com/fotorevers.eu), gdzie publikowane są dawne zdjęcia i ciekawostki na ich temat.

Informacje o fotografii i technikach jej wytwarzania ukazywały się coraz rzadziej w codziennych elbląskich gazetach. Więcej miejsca w gazetach elbląskich poświęcono reklamie tematyki fotograficznej, sprzedaży aparatów, albumów czy pojedynczych zdjęć. O tym, co cieszyło się w dawnym Elblągu popularnością, świadczą reklamy ukazujące się w XIX wieku w prasie.

W 1853 roku ukazało się ogłoszenie w Elbinger Anzeigen o sprzedaży urządzenia do dagerotypowania. Pełnej informacji można było zasięgnąć u Carla Becker'a, kupca mającego swój sklep odzieżowy na Heiligegeiststr. 2.

W połowie lat 50. XIX wieku ukazywały się ogłoszenia o wystawach i sprzedaży stereoskopów np. wsali pana Abrahamson'a. Koszt biletu wynosił 5 srebrnych groszy. Fotograf i malarz portretowy z Berlina Johann Jäger i A. Teuchert polecali stereoskopy jako dobre podarunki świąteczne dla dzieci.

W księgarni Leona Saunier przy Alter Markt 38 sprzedawano fotografie obrazów wybitnych malarzy.

W 1860 roku w sali Reursy Mieszczańskiej pokazano zbiór wszelkich stereoskopów. Wstęp pobierano w wysokości 5 sgr.

Tego samego miesiąca wspomniany już wyżej księgarz Leon Saunier zachwalał widoki Wenecji i zdjęć z wystawy przemysłowej w Londynie. W lipcu tego roku w tej samej księgarni były do sprzedaży fotografie z festynu śpiewaczego w formie carte de visit z najpiękniejszych miejsc Elbląga, Bażantarni i Krynicy Morskiej (Neuer Elbinger Anzeiger, 1862, nr 1894 z 26 VII, s. 5.). Za sztukę trzeba było zapłacić 10 sgr.

W listopadzie 1862 roku firma Neumann-Hart-

mann reklamowała stereoskopy sprowadzone prosto z Paryża, także zdjęcia krajobrazowe, grupowe, pomniki, ujęcia architektury za od 1 do 17,5 sgr. Firma ta polecała aparaty, największe kosztowały 10 talarów (Neuer Elbinger Anzeiger, 1862, nr 1941 z 12 XI, s. 2).

BYŁA KONKURENCJA I BYŁA REKLAMA

W 1864 roku z powodu dużej konkurencji kwitła reklama wyrobów fotograficznych. Wzrosła sprzedaż artykułów jak: albumy, papiery, aparaty. W tym roku nawet sklep tytoniowy reklamował ramki do fotografii.

Księgarnia Neumann-Hartmann reklamowała i zachęcała do kupna carte de visite znanych osobistości publicznych, także z Elbląga np. zdjęcie menonity i przewodniczącego Rady Miejskiej Jakuba van Riesen i fotografie aktorów, w tym panny Rottmayer, z tutejszych atelier fotograficznych panów Glińskiego i Levina, za jedyne 7,5 sgr.

Neumann-Hartmann reklamowali sprzedaż stereoskopów i polecali zdjęcia z Pompei i z pól bitewnych ze Schleswik-Holstein — 12 zdjęć za jedyne 7,5 sgr. Poprzez bezpośredni kontakt z Berlinem księgarnia ta była w stanie sprzedawać po niskich cenach opracowane wetui fotografie portretowe, widokowe i malarskie (Neuer Elbinger Anzeiger 1864, nr 115 z 1 X, s. 5).

Intensywną reklamę prowadził właściciel innego sklepu, Carl Meissner. W listopadzie zachwalał fotografie miniaturowe w cenie 12 sztuk za 6 sgr., 100 sztuk za 1 talara, polecał stereoskopy z 12 zdjęciami za 25 sgr. Krótko przed Bożym Narodzeniem zachwalał grę dla dzieci „Fotograf w podróży” opracowaną wetui za 15 sgr.

W księgarni Leona Saunier można było kupić zdjęcia z Monachium

WIDOKI Z WENECJI I KRYNICY MORSKIEJ

Dawni mieszkańcy Elbląga mogli w jednej z księgarni kupić w 1864 roku widoki przedstawiające Krynicy Morską, Nadbrzeże i Kanał Elbląski. Były też dostępne fotografie znanych osobistości, z czego cieszyli się zapewne między innymi fani panny Schneider, primadonny Teatru Miejskiego w Gdańsku.

Neuer Elbinger Anzeiger, wydanie z 1864 roku

wykonane przez słynnego fotografa Franciszka Hanfstaengl'a, a także fotografie panny Schneider — primadonny Teatru Miejskiego w Gdańsku.

W lipcu 1864 roku Saunier sprzedawał widoki z Krynicy Morskiej, Nadbrzeża i Kanału Elbląskiego (Neuer Elbinger Anzeiger, 1864, nr 79 z 9 VII, s. 7). Tuż przed Bożym

Narodzeniem reklamował albumy fotograficzne sprowadzone prosto z Paryża.

U kupca Carla Krause albumy kosztowały: 7,5, 10, 12,5 sgr. do 1 talara. Polecał swój magazyn tysięcy fotografii otrzymanych prosto z Berlina. Fotografie osobistości państwowych, poetów, kompozytów, malarzy i zdjęcia rodzajowe za jedyne 1,5 sgr.

We wrześniu 1864 roku pan Schmelzer z Hotelu Berlin w Elblągu w pokoju nr 1 na parterze reklamował i sprzedawał między innymi 5000 zdjęć. W tym samym miesiącu F. Rust reklamował panoramę i sprzedaż stereoskopów. Za oglądanie ruszających się obrazów pobierał opłatę od dorosłych 2,5 sgr., a od dzieci 1 sgr.

W następnych latach reklama sklepów z akcesoriami fotograficznymi była w dalszym ciągu intensywna. Sprawiała to duża ilość powstałych atelier, stosunkowo niska cena fotografii i większe finansowe możliwości mieszkańców Elbląga.

W 1865 roku godną uwagi reklamą była sprzedaż panoramy Elbląga w księgarni Neumann-Hartmann. Był to album z 12 fotografiami, na pięknym kartonie, za cenę 4 talarów. Nowością był album w formie carte de visit z sześcioma fotografiami Elbląga za 1 talara lub pojedyncze zdjęcia za 5 sgr. (Neuer Elbinger Anzeiger, 1865, nr 221 z 19 XII, s. 4). W 1868 i 1869 roku A. Teuchert i Neumann-Hartmann ogłosili sprzedaż albumu z widokami Elbląga i okolic, Kadyn i Kanału Elbląskiego. Do nabycia były także pojedyncze fotografie (Neuer Elbinger Anzeiger, 1868, nr 167 z 20 VII, s. 4).

Co ciekawe, po raz pierwszy w elbląskich gazetach

w 1868 roku reklamowała się firma wysyłkowa z Frankfurtu nad Menem, oferująca dyskretną sprzedaż fotografii pań w ponętnych pozach, za jedyne 3,5 talara.

Przez wszystkie następne lata regularnie ukazywały się reklamy albumów, aparatów i sprzedaży fotografii.

W latach 90. XIX wieku rozwinął się fotograficzny ruch amatorski. Nastąpił wyraźny podział fotografii amatorskiej, artystycznej i zawodowej. Zaczęto specjalizować się w sprzedaży sprzętu fotograficznego dla amatorów i tak w 1896 ukazało się ogłoszenie firmy J. Staesz'a z Elbląga, dotyczące sprzedaży chemikaliów do wykonywania fotografii. Była to długa lista różnych preparatów, które obecnie nie są produkowane i trudno znaleźć odpowiednie dzisiejsze nazewnictwo.

W grudniu 1899 roku i w latach następnych następcą Rudolfa Sausse przy Alter Markt 49 reklamował swoje wyroby, między innymi aparat fotograficzny dobry dla uczniów, za 5 marek. Do tego polecał suche płytki, wywoływacz, papiery fotograficzne, karty pocztowe, zestawy artykułów potrzebnych do fotografowania i katalogi (Altpreussische Zeitung, 1903, nr 126 z 31 V, s. 4.) W sklepie jego urządzono nawet ciemnię fotograficzną, z której każdy mógł korzystać.

DANUTA THIEL-MELERSKA

**Kolejna część
fotograficznego cyklu,
który specjalnie
dla naszych Czytelniczek
i Czytelników przygotowuje
Danuta Thiel-Melerska,
już 15 września na łamach
„Dziennika Elbląskiego”.
Poprzednie artykuły
dostępne są na
www.dziennikelblaski.pl.**

STWORZYŁA 100 PORTRETÓW W PÓŁ ROKU

W OSTRÓDZIE ODBYŁA SIĘ TRZECIA EDYCJA M14STA SZTUKI – IMPREZY PREZENTUJĄCEJ TWÓRCZOŚĆ LOKALNYCH ARTYSTÓW. NIE ZABRAŁO WŚRÓD NICH PAULINY WIEWIÓRY ZNANEJ JAKO TONIEZIEMIA I JEJ „STUDIUM OSOBOWOŚCI”. PORTRETY UKAZUJĄCE MIESZKAŃCÓW OSTRÓDY I ELBLĄGA AŻ DO 15 WRZEŚNIA BĘDĄ ZDOBIŁY ŚCIANY BIBLIOTEKI MULTIMEDIALNEJ POWIATU OSTRÓDZKIEGO „PRZYSTAŃ Z KULTURĄ”.

Oprócz portretów Pauliny Wiewióry podczas wydarzenia można było zobaczyć wiele innych prac wykonanych w różnych technikach: od rzeźby przez ceramikę i fotografię po batik. Imprezie towarzyszył koncert muzyki alternatywnej wykonany przez pięć zespołów pochodzących z Ostródy i okolic, natomiast całość została zwieńczona pokazem wypału ceramiki techniką RAKU oraz tańca z ogniem. Frekwencja i zainteresowanie przerosły oczekiwania.

Każdy, kto brał udział w projekcie mieszkanki Elbląga, Pauliny Wiewióry, podczas wystawy mógł odnaleźć swój portret oraz otrzymać pamiątkowy wydruk.

Jakie postępy da się zauważyć po namalowaniu stu portretów? Kiedy będzie można ujrzeć obrazy w Elblągu? Czy powstanie więcej portretów? Paulina Wiewióra dzieli się z nami swoimi wrażeniami z re-

alizacji projektu „Studium Osobowości”.

– Co sprawiło, że podjęłaś się namalowania stu portretów w pół roku?

– Wszystko zaczęło się od tego, że chciałam nauczyć się robić portret. Pewnego dnia – to był luty tego roku – stwierdziłam, że namaluję swój autoportret. Efekt końcowy okazał się być daleki od tego, co było w mojej głowie, uznałam więc, że muszę poćwiczyć trochę więcej. Chętnych osób do udostępnienia twarzy przybywało, aż w końcu zamknęłam projekt w 100 portretach.

– Powiem tak: pierwsze dziesięć, może dwadzieścia prac było dla mnie naprawdę dużym wyzwaniem – nic nie chciało wyjść tak, jak powinno, musiałam testować materiały, pastele, papier, poświęcać dużo czasu na poprawki... ale już przy sześćdziesiątym portrecie robiłam to praktycznie w pół godziny. Tylko patrzyłam na zdjęcie (portrety robiłam ze zdjęć

– nie mam chwilowo możliwości spotykać się z modelami twarzą w twarz) i już wiedziałam, co mam zrobić. Robię to teraz bardzo swobodnie, bez stresu i już sama jestem w stanie zauważyć postęp. A różnica między pierwszym a setnym portretem jest naprawdę duża.

– Co jeszcze ci dał ten projekt? Przekonałaś się do malowania portretów?

– Dzięki temu projektowi zyskałam więcej pewności siebie, pewności w tym, co robię. Dostałam dużo wsparcia od ludzi, a takie coś zawsze mocno pcha do przodu. Dostałam też w międzyczasie, jak i podczas samego wernisażu, dużo zleceń na portrety – co jest dla mnie ważne, ponieważ staram się żyć ze sztuki.

Na pewno nie nazwałabym siebie portrecistką, nie jest to moja ulubiona dziedzina. Wolę malować to, co siedzi mi w głowie, ale fajnie jest mieć wręku tę umiejętność i móc ją wykorzystywać w przyszłych obrazach.

– Wykonałaś te portrety przy użyciu pastelów olejnych. Ile pastelów zużyłaś?

– Prawie 6 opakowań, tych większych, po 24 sztuki. Czasem dokupowałam też pojedyncze kolory.

– Czyli jeśli ktoś chciałby swój portret twojego autorstwa, to może się do ciebie zgłosić? Planujesz kontynuację tego projektu w przyszłości?

– Samego projektu już nie będę kontynuować, bo był dla mnie bardzo wyczerpujący – nie jest łatwo ciągnąć coś przez pół roku, dzień za dniem, będąc przy tym osobą, która co chwilę ma nowe pomysły. Ale zamówienia oczywiście przyjmuję. Z chęcią robię portrety rodzinne, na urodziny czy na jakieś ważne wydarzenie typu komunii albo jako pamiątka po ukochanym pupilu. Można się do mnie zgłaszać poprzez moją stronę internetową tonieziemia.pl lub bezpośrednio poprzez maila tonieziemia@gmail.com.

– A z jakimi reakcjami osób, które portretowałaś, się spotkałaś?

– Prawie zawsze były to bardzo pozytywne reakcje. Ludzie byli zadowoleni, podobała im się moja wizja portretu. Zdarzały się też sytuacje, w których jakiś element twarzy nie do końca pasował portre-

towanemu – wtedy też po konsultacjach nanosiłam poprawki, bo zależało mi na tym, aby osoba portretowana była zadowolona z tego, co powstanie.

– Jakie kolejne projekty artystyczne szykujesz?

– Chwilowo jestem na ukończeniu kolejnego projektu, który będzie można zobaczyć 2 września w Kulturalnym Kiosku w Elblągu. Jest to bardzo ważny dla mnie projekt, przedstawiający cykl życia krowy mlecznej na farmie klatkowej. Chciałam pokazać, w jakich warunkach te krowy są trzymane, jak są traktowane. Jest to bardzo ciężki temat i obrazy na pewno nie są przeznaczone dla dzieci – chyba że rodzic świadomie chce pokazać dziecku takie treści.

– A jakie wrażenia, emocje z wernisażu w Ostródzie? Na pewno przyjechało na niego sporo portretowanych osób – w tym ja (śmiech).

– Jestem bardzo podniecona, dobrze jest zobaczyć te wszystkie twarze na żywo, a nie tylko ze zdjęć w mojej pracowni. Stres jest, wiadomo, to nie jest już taka mała wystawa, na którą przyjdzie 15 osób, podczas M14STO SZTUKI #3 przewinęło się bardzo, bardzo dużo ludzi. Nie jest łatwo wystawić się na spojrzenia takiej publiczności, ale muszę zacząć się do tego przyzwyczajać, skoro chcę robić to dalej, mocniej, na większą skalę. A samo wydarzenie, podczas którego można obejrzeć mój projekt, czyli M14STO SZTUKI, jest dla mnie wyjątkowo ważne, ponieważ brałam udział w jego pierwszej edycji – to była pierwsza wystawa, na której pokazałam się ze swoją sztuką, to był początek mojej artystycznej przygody.

– Portrety będzie można zobaczyć jeszcze w Bibliotece Elbląskiej.

– Tak, termin ustalony jest na 6 listopada. Więc jeśli ktoś nie mógł pojawić się w sierpniu w Ostródzie, będzie miał jeszcze jedną szansę, w Bibliotece Elbląskiej na ulicy Świętego Ducha, na Starówce. Przewidujemy także koncerty i kilka innych smaczków, o których dowiecie się bliżej terminu. A jeżeli ktoś będzie chciał wejść w posiadanie oryginału swojego portretu, to będzie to możliwe po zakończeniu wystawy w Elblągu.

AGATA TUPAJ

KONDOLENCJE

Panu

**Tomaszowi
Jansowi**

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci

Taty

składają Dyrektor i pracownicy
Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego
w Elblągu

Z głębokim smutkiem i żalem
zawiadamiamy, że 25 sierpnia 2023 r.
zmarła w wieku 70 lat

Henryka Kurek

Msza św. żałobna odprawiona została
31 sierpnia 2023 r. o godz. 10.30
w kościele pw. św. Rodziny w Elblągu.

Pożegnanie ze Zmarłą odbyło się
przed Mszą św. o godz. 10.00.

Pogrzeb po Mszy św. na cmentarzu Dębica,
przy starym domu pogrzebowym.

O czym zawiadamia
rodzina

14 WRZEŚNIA W OLSZTYNIE WYSTARTUJE BIURO REGIONALNE PARP

Wielka szansa dla przedsiębiorców z Warmii i Mazur – już 14 września w Olsztynie zostanie otwarte Biuro Regionalne Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. W konferencji inaugurującej wydarzenie wezmą udział przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Tego samego dnia odbędzie się spotkanie eksperckie w ramach programu Connect & Scale UP pt. „Bezpieczny Biznes, Odporna Administracja: inwestycje i dobre praktyki w obszarze cyberbezpieczeństwa”.

GRZEGORZ PUDA
Minister Funduszy
i Polityki Regionalnej:

„Widzimy, jak bardzo aktywni w staraniach o unijne dotacje są przedsiębiorcy z Warmii i Mazur i jak duży jest potencjał do dalszych inwestycji. Jestem przekonany, że dzięki fachowemu wsparciu składane przez nich wnioski będą jeszcze lepszej jakości.”

OLGA SEMENIUK-PATKOWSKA
Wiceminister
Rozwoju i Technologii,
Pełnomocnik Rządu
ds. Małych i Średnich
Przedsiębiorstw:

„Biuro PARP w Olsztynie to konkretne projekty dostosowane do potrzeb naszego województwa warmińsko-mazurskiego. A przede wszystkim gwarancja nowych miejsc pracy. To będzie wizytówka i serce polskiego biznesu, sektora małych i średnich firm, tak ważnych na Warmii i Mazurach.”

MIKOŁAJ RÓŻYCKI
p.o. Prezesa
Polskiej Agencji
Rozwoju
Przedsiębiorczości:

„Niedawno obchodziliśmy drugą rocznicę funkcjonowania Biura Regionalnego PARP w Poznaniu, które pokazało nam, jak bardzo potrzebne są tego typu oddziały w kraju. Te dwa lata to blisko 5,5 tysiąca konsultacji”.

Utworzenie w Olsztynie Biura Regionalnego PARP zadeklarowała w maju podczas VII Kongresu Przyszłości zorganizowanego przez „Gazetę Olsztyńską” Olga Semeniuk-Patkowska, Wiceminister Rozwoju i Technologii, Pełnomocnik Rządu ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw. – Teraz moje słowa stają się faktem. Olsztyńskie Biuro PARP to będzie wizytówka i serce polskiego biznesu, sektora małych i średnich firm, tak ważnych w naszym regionie warmińsko-mazurskim – podkreśla **Olga Semeniuk-Patkowska**.

DLA DALSZEGO ROZWOJU REGIONU

– Kolejna filia PARP – w Olsztynie – to ważny i potrzebny krok ku wspieraniu i umacnianiu konkurencyjności firm z woj. warmińsko-mazurskiego. Biuro PARP będzie znakomitą uzupełnieniem działalności Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Olsztynie, tak aby dotrzeć z informacją o możliwościach wsparcia do jeszcze szerszego grona przedsiębiorców. Wierzmy, że takie miejsca na funduszowej mapie Polski jak Biuro PARP czy PIFE pomogą skutecznie sięgać firmom z Warmii i Mazur po unijne dotacje, a co za tym idzie, przyczynią się nie tylko do zwiększania konkurencyjności i innowacyjności przedsiębiorstw, ale też do dalszego rozwoju gospodarczego tego regionu – podkreśla **Grzegorz Puda**, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.

– Jak wskazano w „Raporcie o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce 2023” PARP, w rankingu małej i średniej przedsiębiorczości z 2021 r. województwo warmińsko-mazurskie było trzecie od końca. Jest to również jeden z regionów, w których powstało najmniej firm na 1000 mieszkańców (5,6). W 2021 r. na Warmii i Mazurach odnotowano również najniższe średnie przychody aktywnych MŚP oraz jedno z najniższych prze-

ciętnych miesięcznych wynagrodzeń w skali kraju. Nie ulega wątpliwości, że przedsiębiorcy z Warmii i Mazur potrzebują wsparcia, a Biuro Regionalne PARP właśnie w Olsztynie, przyczyni się do efektywności i skuteczności lokalnych firm – dodaje **Olga Semeniuk-Patkowska**, Wiceminister Rozwoju i Technologii, Pełnomocnik Rządu ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

– Tylko w ramach finansowania UE na lata 2014-2021 w woj. warmińsko-mazurskim zrealizowano 652 projekty na kwotę niemal 1,4 mld zł z Funduszy Europejskich. Środki te umożliwiły kilkuset firmom wchodzenie na rynki zagraniczne, digitalizację i automatyzację przemysłu, zmianę i ulepszenie procesu produkcji czy designu produktu, a także podnoszenie kompetencji pracowników. W obecnej perspektywie finansowej 2021-2027 mamy do rozdysponowania aż 5,5 miliarda EUR dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorców. Firmy będą mogły otrzymać środki na działalność B+R, wdrożenie innowacji, uruchomienie biznesu, automatyzację i robotyzację, zieloną transformację, ochronę wzorów i patentów czy wejście na rynki zagraniczne – mówi **Mikołaj Różycki**, p.o. prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

PO POZNANIU – TERAZ OLSZTYN

Biuro Regionalne PARP w Olsztynie będzie odpowiadać za realizację zadań Agencji związanych z koncepcją GOZ, zadań w zakresie wspierania przedsiębiorstw w okresowych trudnościach oraz działań informacyjnych i promocyjnych. Do zadań Biura będzie należeć m.in. opracowywanie i testowanie nowych form wsparcia, gromadzenie informacji o innowacyjnych firmach z obszaru Polski Wschodniej, popularyzacja koncepcji GOZ i powiązanych z nią procesów automatyzacji i cyfryzacji przedsiębiorstw.

– Biuro Regionalne w Olsztynie będzie już drugą, po poznańskiej, regionalną filią PARP w kraju. Jego uruchomienie to praktyczna odpowiedź na inicjatywę decentralizacji instytucji ogólnopolskich, skupionych głównie w Warszawie. Wspominał o tym wielokrotnie choćby Premier Mateusz Morawiecki, a także idea ta zawarta była w Strategii Odpowiedzialnego Rozwoju. Dzięki biurom regionalnym możemy skracać dystans między firmami a instytucjami wspierającymi ich działalność i wychodzić naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców – dodaje **Mikołaj Różycki**.

O CYBERBEZPIECZEŃSTWIE I WSPARCIU DLA START-UPÓW

W dniu konferencji inaugurującej działalność Biura odbędzie się również spotkanie eksperckie Connect & Scale UP pt. „Bezpieczny Biznes, Odporna Administracja: inwestycje i dobre praktyki w obszarze cyberbezpieczeństwa”. Zaprezentowane zostaną aktualne programy dla MŚP i administracji publicznej w zakresie cyberbezpieczeństwa. Odbędzie się również debata ekspertów o cyberodporności i dezinformacji. W spotkaniu planowany jest udział m.in. przedstawicieli Ministerstwa Cyfryzacji, NASK i Google.

Kolejnym wydarzeniem zaplanowanym w pierwszym tygodniu działalności Biura będzie spotkanie informacyjne dla wnioskodawców dotyczące konkursu „Platformy startowe dla nowych pomysłów. Wsparcie rozwoju działalności gospodarczej start-upu”. Start-upy, które ukończyły program inkubacji, będą mogły uzyskać bezzwrotne wsparcie finansowe na dalszy rozwój działalności i wejście z produktem na rynek. Budżet naboru to 60 mln zł, a wnioski można składać od 5 września do 31 października 2023 r.

Zapisy na spotkania możliwe będą poprzez stronę www.parp.gov.pl/wydarzenia.

PIKNIK Z KOPERNIKIEM

ZABAWY, KONKURSY Z NAGRODAMI, SPOTKANIA Z LEŚNIKAMI, ŻOŁNIERZAMI I STRAŻAKAMI, TRENINGI KAJAKOWE, LEKCJE SALSY I AIKIDO — TO WSZYSTKO I WIELE WIĘCEJ ATRAKCJI CZEKAŁO NA GOŚCI PIKNIKU Z KOPERNIKIEM, KTÓRY W PIĘKNĄ LETNIĄ SOBOTĘ, 19 SIERPNIA, ZORGANIZOWAŁ DZIENNIK ELBLĄSKI. 2023 TO ROK MIKOŁAJA KOPERNIKA — MIŁO NAM, ŻE MOGLIŚMY RAZEM Z NASZYMISZ CZYTELNIKAMI I CZYTELNICZKAMI UCZCIĆ POSTAĆ WIELKIEGO ASTRONOMA, A PRZY OKAZJI SPOTKAĆ SIĘ I WSPÓLNIE SPĘDZIĆ CZAS.

20 TYSIĘCY NA WYPOSAŻENIE ŚWIETLIC

Fiszewo i Karczowiska Górne — mieszkańcy tych miejscowości mają powody do radości, otóż Biblioteka Publiczna Gminy Gronowo Elbląskie zdobyła dofinansowanie na zakup wyposażenia do tamtejszych świetlic. Biblioteka Publiczna Gminy Gronowo Elbląskie została jednym z laureatów kolejnej edycji programu dobrośąsiedzkiego „Wzmocnij Swoje Otoczenie”. — Dzięki przyznaniu przez Polskie

Sieci Elektroenergetyczne grantowi w wysokości 20 tys. złotych zostaną zakupione krzesła i stoły dla naszych Świetlic Wiejskich w Fiszewie i w Karczowiskach Górnych — przekazuje Biblioteka Publiczna Gminy Gronowo Elbląskie. „Wzmocnij Swoje Otoczenie” to program grantowy skierowany do mieszkańców terenów, na których Polskie Sieci Elektroenergetyczne prowadzą inwestycje lub eksploatują istniejącą infra-

strukturę. Celem programu jest wsparcie projektów związanych z rozwojem lokalnej infrastruktury społecznej, aktywizacją życia społecznego i kulturalnego oraz finansowa pomoc w ich wdrożeniu.

Szczegółowe informacje o programie i jego organizatorze dostępne są na stronach internetowych: www.wzmocnijotoczenie.pl i www.energetycznykompas.pl.

ZAPRASZAJĄ NA SPACER PO KADYNACH

Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej — w ramach Ogólnopolskiego Dnia Parków Krajobrazowych — zaprasza już w sobotę 9 września na spacer po Kadynach — jednej z najbardziej urokliwych miejscowości Wysoczyzny Elbląskiej. Zbiórka o godz. 11.00 przy Dębie Bażyńskiego. Udział w spacerze jest bezpłatny. — Kadyny to dawna letnia rezydencja cesarza Wilhelma II. Urzeka spokojem, ciszą i zabytkową zabudową. Zapraszamy

do odkrycia tej miejscowości razem z pracownikami Parku Krajobrazowego Wysoczyzny Elbląskiej. Spacer potrwa około 3 godzin, rozpoczynamy przy Dębie Bażyńskiego — jednym z najgrubszych dębów szypułkowych w Polsce. Spotkanie będzie niepowtarzalną okazją do poznania historii wsi oraz jej zabytków — przekazuje załoga PKWE. Ogólnopolski Dzień Parków Krajobrazowych to święto parków krajobrazowych po raz

pierwszy obchodzone w Polsce w roku 2022. Jako jego datę ustalono drugą sobotę września.

Praca szuka człowieka! Park Krajobrazowy Wysoczyzny Elbląskiej zatrudni referenta do spraw ochrony przyrody i edukacji ekologicznej. Wszystkie szczegóły dostępne na stronie internetowej www.pkwe.warmia.mazury.pl. Nabór trwa do 15 września 2023 r.

REKLAMA

Gustaw Marek Brzezina
Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Dzień Weterana to święto, podczas którego oddajemy hołd obrońcom Ojczyzny. Bohaterom, którzy nie zawahali się – gdy przyszła taka potrzeba – złożyć najwyższej ofiary. Nie szczędzili życia i zdrowia na polach walki zbrojnej, w formacjach Wojska Polskiego, w armiach sojuszników, w podziemnych organizacjach niepodległościowych. Cierpieli na syberyjskich zesłaniach, w obozach koncentracyjnych, w obozach pracy przymusowej, obozach internowania, świadomi tego, że składając daninę krwi, walczyli i służyli swojej Ojczyźnie.

Weteranom II wojny światowej jesteśmy winni wdzięczność, szacunek i pamięć. Dziś, kiedy za naszą wschodnią granicą toczy się wojna, troska o pokój i świat wolny od nienawiści, zdolny do budowania porządku opartego na godności ludzkiej nabiera szczególnego znaczenia. Dlatego wszystkie nasze działania powinny zmierzać ku temu, żeby łączyć, a nie dzielić. To najlepsza droga do budowania pokoju. Nie tylko na świecie, ale przede wszystkim w nas samych, w naszych sercach, umysłach i codziennym życiu.

Z okazji

Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej

przypadającego 1 września,
wszystkim Weteranom
i Kombatantom z Warmii i Mazur
składam wyrazy
najwyższego szacunku i wdzięczności
za Wolność i Suwerenność
naszej Ojczyzny.

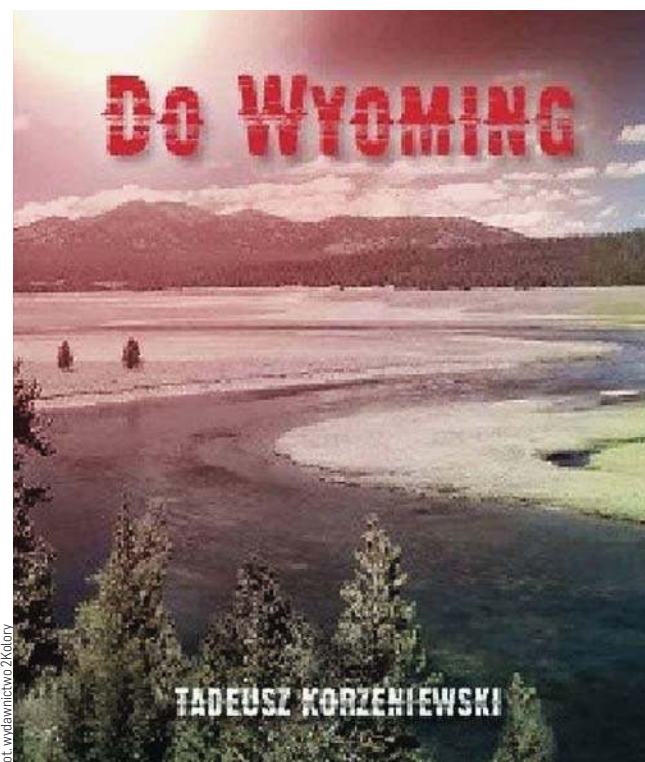
Cześć i Chwała Bohaterom!

Gustaw Marek Brzezina
Marszałek Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

TADEUSZ KORZENIEWSKI

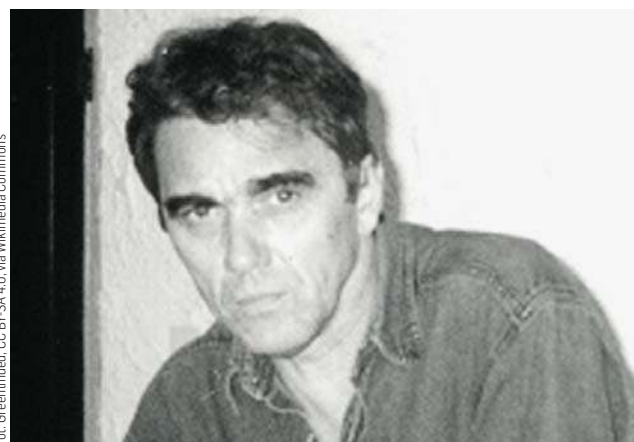
O PODRÓŻY DO AMERYKI

JAK WYGLĄDAŁA AMERYKA PÓŁNOCNA POD KONIEC XX WIEKU? W KSIĄŻCE „DO WYOMING” POCHODZĄCY Z ELBLĄG, A MIESZKAJĄCY OD TRZYDZIESTU LAT W STANACH ZJEDNOCZONYCH, TADEUSZ KORZENIEWSKI ZABIERA NAS W CIEKAWĄ PODRÓŻ DO NOWEGO ŚWIATA.

„Do Wyoming” to fascynująca podróż literacka, która porusza kwestie tożsamości, historii i zmian społecznych

Zanim autor napisał tę książkę, w 1978 roku zadebiutował opowiadaniem „W Polsce” opublikowanym w podziemnym kwartalniku literackim „Zapis”. Publikacji tej towarzyszył esej „Dlaczego napisałem «W Polsce»”, w którym stawiał prowokacyjne pytania o wartość literatury II obiegu. Następnie zatrudnił się jako drukarz podziemnej Niezależnej Oficyny Wydawniczej NOWA. Opowiadanie wraz z nowelą „Prima aprilis” i autorskimi komentarzami zostało wydane ponownie przez NOW-ą we wrześniu 1981 roku. Autor, walczący o artystyczną niezależność od społeczeństwa i wszelkich grup opiniotwórczych, w formie politycznej satyry krytycznie podchodził do gloryfikowania środowisk robotniczych, charakterystycznego zarówno dla władz PRL, jak i „Solidarności”. Ponieważ dostrzegano w jego prozie niezwykłą inwencję językową, bogactwo odniesień filozoficznych i celne obserwacje obyczajowe, to opowiadanie zostało wydane ponownie w 1981, 1982 oraz 2009 roku. Otrzymał za nie

W listopadzie 1981 roku Tadeusz Korzeniowski wyjechał z Polski i obecnie mieszka w Seattle

nagrodę Fundacji im. Kościelskich w 1984 roku.

W listopadzie 1981 roku Tadeusz Korzeniowski wyjechał z Polski i obecnie mieszka w Seattle. Píše po polsku i angielsku. W 1992 roku został nagrodzony Creative Writing Fellowship z National Endowment for the Arts za prozę angielską. W latach 1991-1998 odbył podróż po Ameryce, co zaowocowało książką „Do Wyoming”, która ukazała się w 2013 roku w języku polskim i w 2014 w języku angielskim. Oprócz tego wydał jeszcze dwa e-booki

„Americaa” i „Seattle” jako Tad Kosewicz.

„Do Wyoming” Tadeusza Korzeniewskiego to bravurowo napisana książka, która zabiera czytelnika w podróż do Ameryki oraz w głąb przeszłości, aż do wileńskich korzeni. Powieść ta opowiada historię młodości i dojrzewania głównego bohatera i narratora w cieniu wydarzeń historycznych końca XX wieku.

Autor analizuje, jak wygląda dzisiaj bycie Polakiem oraz jak zmienia się nasza perspektywa na świat w miarę oddalania się od ojczyzny.

Tadeusz Korzeniewski, mieszkający od trzydziestu lat w Stanach Zjednoczonych, w Seattle, napisał tę powieść w dwóch wersjach językowych – polskim i angielskim. Jego umiejętność balansowania między tymi dwoma kulturami dodaje głębi i wielowymiarowości opowieści.

Książka eksploruje tematykę tożsamości, przynależności narodowej i odległości od kraju macierzystego. Przez opowieść bohatera czytelnik ma okazję zastanowić, co to znaczy być Polakiem w obcym kraju i jak zmienia się nasze postrzeganie ojczyzny w miarę upływu czasu.

Książka skupia się nie tylko na osobistych doświadczeniach bohatera, ale również na globalnych zmianach, które wpłynęły na Polskę i świat w ostatnich dziesięcioleciach. Narracja jest wciągająca, a opisy miejsc i wydarzeń są wyraziste, co pozwala czytelnikowi wczuć się w atmosferę zarówno Ameryki, jak i Polski. Książka bada tematy uniwersalne, takie jak tożsamość, miłość, odejście od korzeni i próba odnalezienia się w obcym środowisku. **AGATA TUPAJ**

CZYTAM, BO LUBIĘ: „JAK SIĘ STARZEĆ BEZ GODNOŚCI”

DWIE CENIONE REPORTERKI I TWÓRCZYNI PODCASTU „JAK SIĘ STARZEĆ BEZ GODNOŚCI” – MAGDALENA GRZEBĄŁKOWSKA I EWA WINNICKA – PISZĄ O STARZENIU SIĘ BEZ OWIJANIA W BAWELNĘ.

Długo wydawało im się, że wciąż świetnie się zapowiadają, a prawdziwe życie jeszcze jest przed nimi. Sukcesy, superszczęście, te rzeczy. Teraz okazuje się, że zanim rozwinęły skrzydła, czas je zwinąć. Jak z tym żyć? Jak się starzeć? Zgodnością czy może jednak bez? Odpowiedzi na tak poważne pytania, że można osiwieć, szukają w swoim antyoporadniku dwie doskonałe i wielce przy tym dowcipne reporterki – Magdalena Grzebałkowska i Ewa Winnicka, twórczynie podcastu „Jak się starzeć bez godności”.

Skąd się wziął pomysł na ten podcast? Obie autorki są w wieku, jak to określili w swojej książce, „przedstarzym”, czyli mniej więcej koło pięćdziesiątki. Stwierdziły, że to jest taki okres w życiu, z którym trudno się oswoić, ponieważ nikt nas do tego nie przygotowuje – nie ma żadnych szkół starzenia się, broszur oswajających z siwieniem, marszczeniem i plamkami. Innymi słowy – mało się o takich sprawach mówi. Dlatego Magdalena i Ewa postanowiły wziąć sprawy w swoje

ręce i założyć podcast „Jak się starzeć bez godności”, w którym łamią stereotypy i opowiadają z przymrużeniem oka o swoich przygotowaniach do starości.

Z całą pewnością nie jest to poradnik – ta niezwykle kolorowa książka została napisana w formie felietonów obu autorek i wspomnień z często zabawnych sytuacji, jakie im się przydarzały. Podsumowują przeszłość, zastanawiają się nad teraźniejszością i spoglądają przyszłości w oczy. Chociaż nie należą jeszcze do grupy docelowej tej książki, to zaciekawiło mnie, jak zaczyna się zmieniać podejście do życia u osób, które sobie uświadamiają, że nie są już specjalnie młode, ale też nie są jeszcze stare. Szczerze mówiąc, nie spodziewałam się tak zabawnej pozycji od

autorek znanych z reportaży poruszających często trudne tematy. Natomiast w „Jak się starzeć bez godności” piszą o takich kwestiach, jak zabiegi kosmetyczne, zmiany zachodzące w ciele, moda starszych pań, uprawianie sportu, dieta, seks, życie towarzyskie i uczuciowe, stawianie się babcią czy pasję osób starszych. Nie mogło też oczywiście zabraknąć tematu zdrowia, który jest często poruszany w towarzystwie, i przedstawienie go w formie gier zdrowotnych bardzo mnie ujęło. Jeżeli ktoś z was nigdy nie grał w „Co Mnie Boli (CMB)” lub „Czy Byłeś Już Na Tym Badaniu (CBJNTB)”, niech rzuci kamieniem. Szata graficzna książki ze stylizowanymi zdjęciami autorek również przykuwa uwagę. Warto z tej lektury na

Magdalena Grzebałkowska i Ewa Winnicka, twórczynie podcastu „Jak się starzeć bez godności”, opowiadają z przymrużeniem oka o swoich przygotowaniach do starości

pewno wyciągnąć to, że nie warto się przejmować „coludziepowiedzymem, konwenansami, zmarszczkami” ani się zastanawiać, co wypada, a czego nie wypada, tylko czerpać radość z każdej chwili – i to niezależnie od wieku. Chociaż „Jak się starzeć bez godności” z założenia ma bawić, to zawiera też odrobinę refleksji o sytuacji osób starszych w Polsce. Ponieważ jednak ten temat jest tu przedstawiony dość powierzchownie, to książka nie każdemu się spodoba – raczej polecam ją osobom z dużym dystansem do siebie. A jeżeli komuś podpasuje humor, jakim posługują się Magdalena Grzebałkowska i Ewa Winnicka, to odsyłam do ich podcastu. **AGATA TUPAJ**

#Fundusze
NaZmiany

Fundusze Europejskie

O Funduszach Europejskich dla Warmii i Mazur przeczytasz na stronie
www.funduszeuropejskie.warmia.mazury.pl

Fundusze Europejskie
dla Warmii i Mazur

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kampania współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020

WIELKI ASTRONOM W WIRTUALNYM ŚWIECIE

Do końca roku powstanie gra, specjalna aplikacja mobilna i film animowany o Mikołaju Koperniku. W ten sposób Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie, wpisując się w rok kopernikański, chce przybliżyć, zwłaszcza dzieciom i młodzieży, postać wielkiego astronoma.

Muzeum Warmii i Mazur stawia na edukację. W roku kopernikańskim, który teraz obchodzimy dla uczczenia 550. rocznicy urodzin wielkiego astronoma, instytucja realizuje nowatorski projekt o Mikołaju Koperniku.

Wielki astronom żył w latach 1473-1543 i na Warmii spędził ponad 40 lat swojego życia, głównie we Fromborku, ale też na zamku w Lidzbarku Warmińskim i na zamku Olsztynie, gdzie jako administrator dóbr kapituły mieszkał i pracował w latach 1516-1521.

To w naszym regionie Kopernik sformułował teorię pieniądza, prowadził swoje badania astronomiczne i przede wszystkim stworzył fundamentalne dla światowej nauki dzieło „De revolutionibus orbium coelestium”, które na owe czasy stanowiło przewrót w nauce i burzyło dotychczasowe poglądy. Przedstawił w nim teorię heliocentrycznej budowy Układu Słonecznego. Według

Aplikacja będzie bezpłatna.

Kopernika to Ziemia i inne planety krążą wokół Słońca, a nie Słońce i planety wokół Ziemi, jak głosił obowiązujący w czasach średniowiecza model wyjaśniający budowę świata.

Dzieło Kopernika pod tytułem „De revolutionibus

losy były burzliwe, przechodził z rąk do rąk. Ostatecznie trafił do Biblioteki Jagiellońskiej, a w 1999 roku został wpisany na listę UNESCO Pamięć Świata.

Co ma wspólnego Kopernik z Funduszami Europejskimi?

Postać Kopernika, człowieka wszechstronnego: wybitnego astronoma, matematyka, prawnika, lekarza i ekonomisty, bo przecież to Mikołaj Kopernik jest autorem prawa, że gorszy pieniądz wypiera z rynku lepszy, intryguje i ciekawi. A już na pewno, gdy stanie się przed tablicą astronomiczną wykreśloną na pokrytej tynkiem ścianie krużganka olsztyńskiego zamku. Służyła Kopernikowi do przedstawienia pozornego ruchu Słońca w dniach bliskich równonocy wiosennej i jesiennej. Do dziś zachowały się duże fragmenty tego wyjątkowego zabytku. Niejeden z nas, patrząc na ten jedyny oryginalny przyrząd astronomiczny Kopernika zachowany do naszych czasów, zadaje sobie pytanie, jaki był Mikołaj Kopernik, jak wielkim był geniuszem?

Dlatego powstanie gra, specjalna aplikacja mobilna i film animowany o Mikołaju Koperniku. To wszystko dzie-

Pamięci Narodowej, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku czy Muzeum Czarotoryskich w Puławach.

— Film, gra i aplikacja mają być gotowe do połowy grudnia tego roku — mówi dr Sebastian Mierzyński, kierownik Działu Edukacji, Promocji i Wydawnictw Muzeum Warmii i Mazur, przybliżając zarazem, o czym będą one opowiadać.

Zagraj z wielkim astronomem

Gra wprowadzi graczy do realiów olsztyńskiego zamku, kiedy jego mieszkańcem był Mikołaj Kopernik. Będzie to rozgrywka w trybie FPP (z perspektywy pierwszej osoby), łącząca elementy grafiki 3D (animacje i prezentacja

revolutionibus...”, prowadzenie akcji osadniczej czy przygotowanie zamku do obrony w czasie wojny polsko-krzyżackiej. Gra będzie bezpłatna.

Aplikacja poprowadzi po zamku

Kolejny produkt opracowany w ramach tego projektu to aplikacja mobilna „Olsztyński zamek w czasach Kopernika”, która wykorzystując technologię rozszerzonej rzeczywistości, pozwala użytkownikowi na obejrzenie treści w formie animowanej scenki 3D. Aplikacja będzie również stanowić przewodnik po wybranych miejscach związanych z życiem Mikołaja Kopernika na olsztyńskim zamku.

Aplikacja będzie bezpłatna i będzie z niej można korzystać, zwiedzając olsztyński zamek, a użytkownik dzięki niej zobaczy, jak przed wiekami wyglądało życie na zamku zarządzanym przez Mikołaja Kopernika.

Jak Kopernik poruszył ziemię?

Trzeci element to film animowany przygotowany w najnowszej technologii, który będzie wyświetlany pod tablicą astronomiczną w olsztyńskim zamku i będzie także dostępny w internecie. Będzie on opowiadał o tym, jak doszło do powstania tablicy astronomicznej oraz rozpoczęcia pracy nad dziełem życia Mikołaja Kopernika „De revolutionibus...”.

Realizowany projekt to nie tylko działania oparte na najnowszych technologiach, ale także doposażenie Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie w sprzęt, który sprawi, że turyści i uczestnicy wydarzeń kulturalnych będą czuli się lepiej w przestrzeni olsztyńskiego zamku.

Andrzej Mielnicki

Marta Wnuk, Komisja Europejska, DG Regio:

„Cieszy nas, że obok inwestycji w podstawową infrastrukturę, jak drogi, samorząd warmińsko-mazurski zdecydował się inwestować środki europejskie w projekty związane z Mikołajem Kopernikiem. Rok Mikołaja Kopernika ma nie tylko wymiar regionalny, ale i europejski. Badania sławnego polskiego astronoma były przelotowe. Również i dziś badania i rozwój są niezwykle ważne. Unia Europejska wspiera budowanie nowoczesnej gospodarki, opartej na wiedzy, co stanowi priorytet polityk unijnych. W perspektywie 2021-27 prawie 13 mld euro przeznaczonych będzie na cel polityki 1 Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej”.

orbium coelestium” („O obrotach sfer niebieskich”) ukazało się drukiem w 1543 roku w Norymberdze, w tym roku też na udar mózgu zmarł Kopernik. A niecałe dwie dekady później jego dzieło trafiło do „Indeksu ksiąg zakazanych” przez Kościół Katolicki i tam pozostawało aż do 1828 roku. Gdzie jest dziś rękopis „De revolutionibus...”? Jego

Powstanie gra o Koperniku.

ki Funduszem Europejskim, które otrzymało muzeum z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020. Koszt całego przedsięwzięcia to 2,5 mln złotych, z tego dofinansowanie z Unii Europejskiej wynosi ponad 1,5 mln złotych. Bez tych pieniędzy nie byłoby tego nowatorskiego projektu.

Prace już trwają, a wykonawcą jest firma Chronospa, która realizowała podobne projekty m.in. dla Instytutu

wnętrzu zamku) oraz 2D w przypadku rozwiązywania zagadek w misjach. Misje w grze mają rozwijać kompetencje: myślenia logicznego, kojarzenia faktów, matematyczne, geograficzne, fizyczne, ze szczególnym uwzględnieniem astronomii oraz poszerzać wiedzę historyczną dotyczącą wydarzeń z życia Mikołaja Kopernika w okresie jego pobytu w Olsztynie. Gracze pomogą Kopernikowi m.in. w pracy przy tablicy astronomicznej, przy pisaniu jego dzieła „De

Kadr z filmu.

INWESTUJEMY W KOMUNIKACJĘ

Nowa unijna perspektywa finansowa to kolejna ogromna szansa na rozwój naszego regionu. Warmia i Mazury dostaną prawie 1,8 mld euro z Unii Europejskiej na rozwój regionalny. Jakie są plany na wykorzystanie tych pieniędzy? O tym rozmawiamy z wicemarszałkiem Marcinem Kuchcińskim.

— Fundusze Europejskie mają wspierać innowacyjność, gospodarkę niskoemisyjną oraz realizować cele klimatyczne. Zarządowi Województwa udało się jednak przekonać Komisję Europejską, co do konieczności także dalszego inwestowania w drogi w Warmii i Mazurach. Co zaważyło na tej decyzji?

— Komisja Europejska rozumie nasze potrzeby. W naszym regionie mamy ponad 1800 kilometrów dróg wojewódzkich, a odległości między poszczególnymi większymi ośrodkami miejskimi są naprawdę duże. Pod tym względem mieszkańcy innych województw mają, powiedzmy to otwarcie, przewagę. Podróż nie są tak czasochłonne i męczące. Patrząc chociażby na wspomniany aspekt, warto jak najlepiej zadbać o stan naszych dróg. Wiąże się to z ogromnymi nakładami finansowymi, których bez środków zewnętrznych nie jesteśmy w stanie zapewnić. Do tej pory dzięki Funduszom Europejskim, środkom własnym naszego województwa, a także innym dostępnym programom finansowym, które nieustannie monitorujemy, udało się przebudować lub odnowić blisko 450 kilometrów dróg. To dobry wynik, ale wciąż pozostaje sporo

do zrobienia. Drogi mają to do siebie, że szybko ulegają zniszczeniu. Tak było i jest. Tutaj przychodzi z kolei program nakładkowy naszego województwa. Tam, gdzie nie mamy możliwości finansowej, by położyć zupełnie nową nawierzchnię, stosujemy tzw. nakładki. Wymieniamy górną nawierzchnię jezdni i kładziemy nową warstwę ścieralną. W ten sposób wyremontowaliśmy dodatkowo około 100 kilometrów dróg. Korzystamy z każdej nadarzającej się okazji, by inwestować w infrastrukturę. Tu będziemy chcieli skorzystać też z programu Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej. Nasze województwo jest w gronie sześciu, do których jest on adresowany.

— Czy można chociaż w przybliżeniu powiedzieć, ile pieniędzy trafi na modernizację dróg wojewódzkich w najbliższych latach?

— Trudno jest mi mówić w tym momencie o konkretnych kwotach, bo rzeczywistość zmienia się bardzo dynamicznie. Mamy naprawdę ambitne plany. Chcąc zrealizować zaplanowane inwestycje przy wsparciu tylko środków europejskich, to my jako samorząd województwa do 2027 roku będziemy potrzebowali 700 mln zł tylko na wkład własny. Tak duża kwota to z kolei tylko 15 procent wartości planowanych inwestycji. Myślę, że to dobrze obrazuje nie tylko skalę finansową, czyli potrzebnych środków unijnych, ale również skalę wyzwania dla samorządu.

— Porozmawiajmy o konkretnych inwestycjach, bo to zawsze najbardziej interesuje naszych mieszkańców...

— W pierwszej kolejności wymienilibym trwającą już przebudowę drogi 527 od Olsztyna do Morąga. Wkrótce zostanie oddany do użytku pierwszy odcinek tej drogi Olsztyn - Łukta. Kolejny odcinek Łukta - Morąg podzieliłoby na trzy etapy. Dwa skrajne z nich są już realizowane, a trzeci - środkowy czeka na dofinansowanie z perspektywy 2021-2027, o której rozmawiamy. Mówiąc o inwestycjach, nie sposób nie wspomnieć o drodze 592, a więc trasie Giżycko - Kętrzyn. Droga ta jest bardzo obciążona w wakacje. Liczymy, że uda się pozyskać na ten cel wsparcie finansowe z programu Polska Wschodnia. Bez względu na to, czy będzie dofinansowanie czy

Wicemarszałek Marcin Kuchciński na budowie nowej Uranii, na którą Olsztyn otrzymał 116 mln zł dofinansowania z RPO WiM na lata 2014-2020. Hala ma być gotowa w październiku.

też nie, to droga będzie przebudowywana. Podobne założenia mamy, co do drogi 538 na odcinku Nowe Miasto Lubawskie - Uzdowo. Jest też lista rezerwowa, na której jest chociażby droga 507 na odcinku Pieniężno - Orneta - Dobre Miasto czy droga 519 na odcinku Małdyty - Zalewo. Tu trzeba dodać, że część inwestycji, jak na drodze 527 na odcinku Kwietniewo - granica województwa, czy na drodze 653 Olecko - granica województwa, już trwa. Patrzymy również w kierunku drogi 527 na odcinek UWM do obwodnicy.

— Czy jest szansa na to, że będzie to droga dwujezdniowa, co znacznie poprawiłoby płynność ruchu na dojeździe do obwodnicy?

— Na razie nie można niczego przesądzić. Mamy konkretne plany. Największym wyzwaniem od strony finansowej pozostaje nie sama droga, a wiadukt. Z naszej strony założenie jest takie, by powstała droga 2 x 2 pasy. — A co z obwodnicami Nidzicy i Kętrzyna, czy one powstaną? Na te zadania samorząd województwa dostał dofinansowanie w wysokości połowy kosztów z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Przypomnę, że na budowę obwodnicy Nidzicy

było to prawie 25 mln zł, a na obwodnicę Kętrzyna — 63 mln zł.

— Przygotowujemy projekt obwodnicy Kętrzyna. Chcemy zgłosić tę inwestycję do programu Polska Wschodnia i liczymy, że uzyskamy wsparcie. Taki ruch zagwarantowałby nam dużo niższy, bo 15-procentowy wkład własny. Musimy liczyć pieniądze i wydawać je racjonalnie. Mówiąc o obwodnicy Nidzicy, to szukamy innych rozwiązań. Dofinansowanie rządowe, czyli wspomniane 25 mln zł to nie jest nawet połowa tego, czego potrzebujemy przy obecnych cenach. Jestem dobrej myśli i jestem przekonany, że będziemy mogli powiedzieć nieco więcej w niedalekiej przyszłości.

— Drogi to kręgosłup regionu, ale naszym oknem na świat jest także port w Szymanach, który w lipcu odprawił 17 082 pasażerów. I był to najlepszy lipiec w historii mazurskiego lotniska.

— Widzimy, że ruch lotniczy wzrasta i to bardzo cieszy. Ludzie znowu zaczęli latać, choć ceny biletów lotniczych nie są tak przystępne, jak to było przed pandemią. Co do wyników — robimy wszystko, by oferta lotniska była atrakcyjna. Cieszy nas tegoroczna, udana współpraca z Itaką i oblegane połączenie lotnie do Antalyi.

— Siatka połączeń z Szyman w wciąż jest jednak dość uboga: Londyn, Dortmund, Kraków, Wrocław i koniec.

— To prawda, ale trzeba tu zaznaczyć, że w dużej mierze zależy to od przewoźników, a nie portu. Rozmawiamy z różnymi liniami, bo zależy nam np. na reaktywacji połączenia do Oslo, które mieliśmy w ofercie lotów z Szyman. Karty rozdają jednak linie lotnicze. — Port w Szymanach wciąż jest na minusie. Czy to się zmieni?

— Obecnie każdy mniejszy port notuje straty. Szymany nie są tu wyjątkiem. Podobnie sytuacja ma się w Lublinie czy Rzeszowie. Staramy się obniżyć te koszty poprzez nowe inwestycje. Taką, która przyniesie duże oszczędności, jest trwająca budowa farmy fotowoltaicznej i pomp ciepła. Pozwoli to zaoszczędzić rocznie ok. 800 tys. zł na energii. Dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich zainwestowaliśmy też w nowy system ILS i teraz samoloty mogą lądować w gorszych warunkach atmosferycznych. To ważne, bo zdarzało się, że z powodu mgły samoloty leciały do Gdańska czy Warszawy. Nie muszę mówić, że było to nie tylko spore utrudnienie dla pasażerów, ale również niekorzystne dla portu.

Liczymy też, że po uzbro-

jeniu około 100 hektarów terenów koło lotniska wzrośnie zainteresowanie, ale też wartość tych terenów. Przypomnę, że ich właścicielem jest samorząd województwa. Podsumowując, uważam, że lotnisko jest ogromnym atutem regionu i daje ono ogromne możliwości nie tylko mieszkańcom, ale również przedsiębiorcom. Przypomnę, że z naszego portu realizowane są usługi cargo, a korzystać z niego może również wojsko. — Zapytam jeszcze o kolej. Kolejarze zapowiadają, że w grudniu zakończą się prace na zrewitalizowanej dzięki wsparciu z RPO WiM 2014-2020 linii nr 221 Gutkowo - Braniewo oraz na odcinku linii nr 35 Chorzele - Ostrotęka. Czy będą tam kursowały pociągi?

— Od nowego rozkładu, który wchodzi w życie pod koniec grudnia, na linii Gutkowo - Braniewo planujemy uruchomić 10 pociągów w ciągu doby, a na linii Olsztyn - Chorzele 8 pociągów. Staramy się, aby kursy pociągów Polregio były dostosowane do potrzeb mieszkańców. Trzeba jednak wiedzieć, że są trasy, np. Olsztyn - Szczytno - Elk, gdzie pierwszeństwo mają pociągi Intercity i TLK i z tego powodu planowanie rozkładu nie zawsze kończy się optymalnie.

Andrzej Mielnicki

TO PO PROSTU TRZEBA ZOBACZYĆ

Olsztyn, ul. Dybowskiego 11 A. Ten adres warto zapamiętać, bo już niedługo będą tam tłumy. 1 września swoje podwoje otwiera Kortosfera — Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

W Warszawie jest Centrum Nauki Kopernik, w Toruniu mają Centrum Nowoczesności Młyn Wiedzy, w Gdańsku jest Hevelianum, a w pobliskiej Gdyni Centrum Nauki Experyment. Już niebawem, bo 1 września do tej listy dołączy Olsztyn z Kortosferą — Centrum Popularyzacji Nauki i Innowacji Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, które powstało przy ogromnym wsparciu finansowym Unii Europejskiej. Dzięki Funduszom Europejskim jest na wskroś nowoczesne i imponuje rozmachem. Ma służyć dzieciom i młodzieży, ale też dorosłym mieszkańcom całego naszego regionu.

”

Koszt budowy Kortosfery wyniósł 32,9 mln zł, z tego 16,6 mln zł to dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Jaka jest Kortosfera, co kryje w swoich murach na 5 kondygnacjach? Spędziłem tam nieco ponad godzinę. Trwały jeszcze ostatnie przygotowania, w tym w laboratoriach, toteż nie badałem, nie smakowałem, ale oglądałem, dotykałem. Moim przewodnikiem był Mateusz Pikuliński, kierownik Kortosfery.

Od ziemi po kosmos

Przestrzeń wystawiennicza zajmuje powierzchnię prawie 1700 metrów kwadratowych. A ekspozycja to 140 eksponatów zaaranżowanych tematycznie. Wśród nich od razu rzuca się w oczy 15-metrowe wahadło Foucaulta, które zajmuje 3 piętra budynku i demonstruje ruch obrotowy Ziemi wokół własnej osi. Takich atrakcji jest dużo więcej, bo na każdej z 5 kondygnacji są wystawy na inny temat — od ziemi po gwiazdy. Kortosfera jest integralną częścią UWM, toteż — jak tłumaczy kierownik Pikuliński — oscyluje tematycznie wokół zagadnień związanych z działalnością naukową uniwersytetu.

Na parterze rozciąga się „Podziemne królestwo”, czyli ekspozycja poświęcona glebie. Na pierwszym piętrze znajduje się wystawa „Sieje, więc jestem”, która przedstawia w ciekawy, nowatorski sposób uprawę roślin, hodowlę zwierząt i produkcję żywności — w przeszłości i współcześnie. Na drugim piętrze zlokalizowany jest dział „Człowiek, istota jedząca”. Tu dowiemy się wszystkiego na temat budowy układu pokar-

Fot. Jarosław Poliwko

Wahadło Foucaulta

Fot. Jarosław Poliwko

Laboratorium wysokich energii

mowego i wpływu diety na nasze życie. Na drugim piętrze jest również laboratorium wysokich energii z cewką Tesli, generującą wyładowania atmosferyczne oraz generatorem van de Graaffa, emitującym iskrę elektryczną o długości do kilku metrów. I tu naprawdę aż iskrzy.

Trzecie piętro zajmuje wystawa „Jak wyżywić przyszłość”, która opo-

wiada o tym, jakie kluczowe wyzwania czekają rolnictwo przyszłości.

Najwyższe piętro zarezerwowane jest dla najmłodszych w wieku 2-6 lat. Tu dzieci stają się młodymi odkrywcami kosmosu i w formie zabawowej poznają astronomię i podstawowe zjawiska fizyczne.

Kortosfera to nie tylko nowoczesna, interaktywna ekspozycja stała, ale także specjalistyczne laboratoria (biologiczne oraz żywności), pracownia mikroskopowa i sale do pokazów naukowych.

Tu eksponaty żyją

Jest też jedna rzecz, która łączy wszystkie wystawy o jakże różnej tematyce. Tu eksponaty żyją, są interaktywne. Wręcz trzeba ich dotykać, naciskać, a nawet wachać, jak lawendę czy inne zapachy wydobywające się ze specjalnych dozowników. Tu trzeba usiąść w symulatorze ciągnika i orać, siać, a potem pójść wydoić krowę. Tu trzeba chwycić za dźwignię i pociągnąć, żeby zobaczyć, ile wody potrzebują rośliny do życia. Odważni mogą zajrzeć endoskopem do ludzkiego przelyku. I tak jest ze wszystkimi eksponatami i to jest wspaniałe w Kortosferze.

Czy nasze centrum to będzie takie drugie Centrum Nauki Kopernik? Swoją drogą, gdyby nie to, że nazwa Kopernik została już zarezerwowana, to pewnie olsztyńskie centrum nosiłoby imię wielkiego astronoma, bo przecież to w naszym regionie Kopernik dokonał swoich najwięk-

Fot. Jarosław Poliwko

Budynek Kortosfery

Fot. Jarosław Poliwko

Człowiek, istota jedząca

szych odkryć. Najkrótsza odpowiedź brzmi nie, bo centrum Kopernik jest jedyne w swoim rodzaju i Kortosfera jest jedyna w swoim charakterze.

Wyszedłem stamtąd z jedną myślą, która, sądzę, że dobrze oddaje

to, co zobaczyłem i jakie zrobiła na mnie wrażenie Kortosfera. Otóż już wiem, gdzie w najbliższym czasie zabiorę moje wnuki na wycieczkę, a przy okazji sam jeszcze czegoś się dowiem.

Andrzej Mielnicki

Fot. Jarosław Poliwko

Sieje, więc jestem

1-7 września 2023

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460. Skład komputerowy: Magraf, sp.j.

Poniedziałek

2:20

TVP KULTURA

Zniewolony
Dramat historyczny, Wlk. Bryt., USA, 2013

„Zniewolony” to oparta na autobiograficznej powieści „12 Years A Slave” wstrząsająca historia Solomona Northupa (1808-1863), amerykańskiego działacza na rzecz abolicjonizmu. Solomon Northup przyszedł na świat w stanie Nowym Jorku jako wolny człowiek. Pracował na farmie, grał na skrzypcach. Został podstępnie uprowadzony i sprzedany do pracy w niewoli, w której spędził 12 lat. Kiedy odzyskał wolność, wydał autobiograficzną książkę w formie pamiętnika, w której spisał dramatyczne wspomnienia z czasów swojej niewoli.

Piątek

22:10

TVP 1

Hubal
Dramat wojenny, Polska, 1973.

Dowódca 110. pułku ułanów na wieść o stracie jednego szwadronu 23 września 1939 roku rozwiązuje pułk. Jego zastępca, major Dobrzański, przejmując dowództwo. Major decyduje, że oddział pójdzie z odsieczą walczącej Warszawie. Po otrzymaniu wiadomości o kapitulacji stolicy Dobrzański podejmuje decyzję o przeprawie przez Węgry do Francji. Oddział przechodzi na ziemię kielecką, gdzie major ogłasza decyzję o pozostaniu w kraju. Żołnierze i dowództwo przyjmują pseudonimy, Dobrzański odtąd zwany będzie Hubalem. Dowodzony przez niego oddział podejmuje walkę partyzancką.

Sobota

23:30

TVP KULTURA

Alicja w miastach
Dramat, Niemcy, 1974.

Dziennikarz Philip Winter zbierając materiały do artykułu podróżuje po Ameryce. Po zakończeniu pracy, w drodze powrotnej do Europy, poznaje na lotnisku Lizę. Dziewczyna znika, pozostawiając Philipa ze swą córką Alicją. Dziennikarz nieoczekiwanie musi się zająć dziewięcioletnią dziewczynką, wskutek czego zaczyna rozumieć, czym jest odpowiedzialność za drugą osobę. Razem wyruszają do Europy, lądując bez grosza w Amsterdamie i wyruszając w podróż do Niemiec w poszukiwaniu rodzinnego domu Alicji.

Niedziela

1:55

TVP KULTURA

Światło między oceanami
Dramat, Nowa Zelandia, Wlk. Bryt., USA, 2016.

Bohater wojenny Tom Sherbourne przyjmuje posadę latarnika na bezludnej wyspie u wybrzeży Australii. Weteran I wojny światowej wkrótce zakochuje się z wzajemnością w miejscowej dziewczynie, Isabel Graysmark. Para bierze ślub w 1921 roku. Małżeństwo żyje w zgodzie, ale do pełni szczęścia brakuje im potomstwa. To ich największe i do tej pory niespełnione pragnienie. Isabel popada w głęboką depresję. Ale pewnego dnia wydarza się coś niezwykłego. W pobliżu latarni morskiej na brzeg wyspy zostaje wyrzucona niewielka łódź, a w niej Tom odkrywa martwego mężczyznę i żywe niemowlę.

Wtorek

22:00

TVP KULTURA

Po tamtej stronie
Czarna komedia, Finlandia, Niemcy, 2017.

Bohaterem jest mieszkaniec Helsinek, pokerzysta i obwoźny sprzedawca Wikström, który odchodzi od żony. Zapragnie odmienić swoje dotychczasowe życie. Za wyprzedany towar i wygraną w pokera otwiera własną restaurację. Pewnego razu przypadkiem poznaje uciekiniera z Syrii, Khaleda Ali, szukającego siostry Miriam, która zaginęła podczas nielegalnego przekraczania granicy. Prawie cała jego rodzina to ofiary walk o Aleppo. Jemu udało się uciec z kraju ogarniętego wojną, stara się o azyl, ale władze fińskie odmawiają. Musi znowu uciekać...

Środa

22:20

TVP 1

22 Jump Street
Komedia kryminalna, USA, 2014.

Bohaterami filmu są oficerowie Schmidt i Jenko, specjaliści od spraw narkotykowych. Po nieudanej akcji posługu za grupą dilerów, dowodzonych przez niejakiego Ducha, na rozkaz szefa Hardy'ego od tej pory pracują dla kapitana Dicksona, biorąc udział w tajnym programie. Przenikając w szeregi słuchaczy college'u mają za zadanie zlokalizować dilerą groźnego narkotyku, który spowodował śmierć jednego ze studentów. Współpraca Schmidta i Janko zostaje wystawiona na ciężką próbę. Pod znakiem zapytania staje dalsza kariera Janko, który zamierza porzucić służbę w policji na rzecz sportu.

Czwartek

23:10

TVP KULTURA

Ran
Dramat, Japonia, Francja, 1985.

Japonia, rok 1578. Hidetora, senior rodu Ichimonji, czuje się stary i zmęczony. Postanawia więc podzielić swe ziemie między trzech synów. Przez 50 lat Hidetora pomnażał posiadane dobra, napadając i grabiąc sąsiednie rody. Teraz jego najstarszy syn Taro ma objąć władzę nad całością, a młodszy synowie mają osiąść w pomniejszych zamkach. Najmłodszy z nich Saburo sprzeciwia się woli ojca, widząc w podziale powód do waśni, ale zostaje przez ojca wypędzony za nieposłuszeństwo. Tymczasem Taro za namową swej żony Kaede, kobiety o wybujałej ambicji, zaczyna tyraniżować ojca.

PIĄTEK • 1 września

TVP 1

04:50 Klan - telenowela
05:15 Dziedzictwo - serial
06:05 Serial fabularny
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Agape Blisko Ciebie - magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:40 Ranczo - serial obycz.
09:40 Komisarz Alex - serial krym.
10:40 Ojciec Mateusz - serial
11:25 Kuchnia Jagiellonów
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes; Agropogoda
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynce
- Zwierzęta w ruchu - dok., Austria, 2022
14:00 Serial fabularny
15:00 Wiadomości; Pogoda
15:20 ALARM! - magazyn
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial

TVP 2

05:00 Na sygnale - serial
05:30 M jak miłość - serial
06:20 Anna Dymna
- spotkajmy się- Kamila Dratkowicz
06:55 Rodzinka.pl - serial kom.
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Nie taka prosta historia
- 300: Początek imperium - magazyn
11:50 Dla niesłychających - Barwy szczęścia
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 - serial
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany
15:05 Krok od Nieba
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020

TVN

05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:40 Doradca smaku
- Południczy wieprzow
w sosie śmietanowym - program kulinarny
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn
11:30 Ukryta prawda - program obyczajowy
13:40 Szpital - program obyczajowy
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
19:00 Fakty - program informacyjny
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
15:50 Wydarzenia; Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112
- 19-letnia Milena jest córką Piotra Dworowskiego. Rodzice nastolatki nie są małżeństwem. Milena przyjeżdża na jakiś czas do ojca i jego rodziny.

20:00

8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - kom., Polska, 2022. Przyjazd teściowej z USA oraz zemsta odrzuconej kobiety mogą doprowadzić do prawdziwego końca świata...

22:10 Planeta singli II - komedia, Polska, 2018

00:35 Kuba Wojewódzki - talk-show

01:40 Grzesznica - serial, USA

02:40 Szpital - program obycz.

03:40 Uwaga! - program interw.

04:00 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny

04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.

05:25 Kto was tak urządził - program poradnikowy

TVP Kultura

07:30 Informacje kulturalne
07:55 Karol Palczak - reportaż
08:25 Zaginionie Skarby - „Madonna z Dzieciątkiem” Lucasa Cranacha starszego - anim.
08:35 Szlakiem Kolberga - Jan Młynarski - rep.
09:15 W pustyni i w puszczy - serial
10:20 Zakazane piosenki - film wojenny, Polska, 1946
12:15 Polskie drogi - Serial
13:40 Informacje kulturalne
14:25 Marusarz - Tatrzański Orzeł - film biograficzny
15:35 Hubal - dram. wojenny, Polska, 1973. Epicki obraz kilkumiesięcznej walki oddziału majora Henryka Dobrzańskiego. ●
18:00 Jazz Forum Talents - koncert
19:10 Mokra 1939 - dok. Filmowa opowieść o bitwie pod Mokrą.

20:00

Kamienie na szaniec - dram. wojenny, Polska, 2014. Film opowiada o losach warszawskich młotczyków, których plany burzy wybuch II wojny światowej.

21:55 Informacje kulturalne

22:20 Serialowa nostalgia - Pitbull - serial

23:20 Strażniczki - fab., Franc., 2017

01:45 Kino krótkich filmów - Vendetta - Bruk - anim.

02:25 Kino nocne - Taka zwykła historia - obycz., Franc., Niemcy, 1978

04:25 Women make film - Kobiety za kamerą - dok., Wlk. Bryt., 2019

05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

TVN 7

04:50 Szkoła - program obycz.
06:45 Szpital - program obycz.
07:45 Ukryta prawda
10:50 Zagadki losu - program obyczajowy
11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
12:50 Szpital - doktor Michał Morawski przyjmuje kobietę pogryzioną przez zwierzę.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Mamma mia! - w każdym odcinku poznamy parę, która przez kilka dni będzie gościła w swoim domu teściową.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - program

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu - film akcji
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość - serial obycz.
09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
10:50 Hardkorowy lombard
11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
12:55 Detektywi w Akcji - serial krym.
13:55 STOP Drogówka - serial policyjny
15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:05 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny
00:30 Komando - akcja, USA, 1985. Komandos (Arnold Schwarzenegger) stoi przed dylematem - albo zabije prezydenta latynoamerykańskiej republiki - albo zginie jego porwana córka...
02:25 Disco Polo Life
03:25 Top 10

17:00

Teleexpress; Pogoda

17:20 Jaka to melodia?

17:55 Klan - telenowela

18:25 Leśniczówka - serial obycz.

19:00 Jeden z dziesięciu

19:30 Wiadomości

19:50 Siatkówka mężczyzn - Mistrzostwa Europy - Holandia-Polska

22:10 Hubal - dram. wojenny, Polska, 1973. Epicki obraz kilkumiesięcznej walki oddziału majora Henryka Dobrzańskiego. ●

00:30 Ostateczna operacja - dram., USA, 2018. Historia wytopienia, pojmania i przetransportowania do Izraela zbrodniarza Adolfa Eichmanna.

02:45 Protektor - fab., USA, 2012

04:20 Przysiąg - serial fab.

18:00

Panorama

18:20 Va Banque - teleturniej

18:45 Akacja 38 - serial

19:35 Barwy szczęścia

20:50 Polskie Biesiady - koncert

22:05 Koncert specjalny - The Voice

23:35 Zawiesz jest czas na miłość - kom. obycz., Belgia, 2017. Pełna optymizmu historia dwojga przegranych życia ludzi, którzy pokazują światu, że warto walczyć o swoje wartości.

01:30 Układ - krym., Wlk. Bryt., USA, 2013. Proces zamachowca przybiera nieoczekiwany obrót. Wszystkim grozi śmiertelne niebezpieczeństwo.

03:20 Na zawsze w moim sercu - obycz., USA, 2020

20:00

8 rzeczy, których nie wiecie o facetach - kom., Polska, 2022. Przyjazd teściowej z USA oraz zemsta odrzuconej kobiety mogą doprowadzić do prawdziwego końca świata...

22:10 Planeta singli II - komedia, Polska, 2018

00:35 Kuba Wojewódzki - talk-show

01:40 Grzesznica - serial, USA

02:40 Szpital - program obycz.

03:40 Uwaga! - program interw.

04:00 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny

04:30 Recepta na stary dom - program edukacyjny

04:55 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kan.

05:25 Kto was tak urządził - program poradnikowy

17:00

Gliniarze - serial paradok.

18:00 Pierwsza miłość - serial

18:50 Wydarzenia

19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport; Pogoda

20:05 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy

22:10 Han Solo: Gwiezdne wojny - historie - SF, USA, 2018. Film opowiadający o nieznanym wcześniej przygodach najsłynniejszego przemytnika w galaktyce

01:10 Rodzinny dom wariatów - kom. romant., USA, 2005.

03:30 Nasz Nowy Dom - serial

04:40 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Telezakupy TV Okazje

20:00

Kamienie na szaniec - dram. wojenny, Polska, 2014. Film opowiada o losach warszawskich młotczyków, których plany burzy wybuch II wojny światowej.

21:55 Informacje kulturalne

22:20 Serialowa nostalgia - Pitbull - serial

23:20 Strażniczki - fab., Franc., 2017

01:45 Kino krótkich filmów - Vendetta - Bruk - anim.

02:25 Kino nocne - Taka zwykła historia - obycz., Franc., Niemcy, 1978

04:25 Women make film - Kobiety za kamerą - dok., Wlk. Bryt., 2019

05:55 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2

20:00

Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011. Brant (Jason Statham) oraz Nash (Paddy Considine) zostają oddelegowani, aby znaleźć seryjnego mordercę, który atakuje funkcjonariuszy policji.

22:00 Joker - akcja, USA, 2015

23:50 Cena powrotu - akcja, USA, 2009

01:45 Menu na miarę - program kulinarny

02:20 Z archiwum policji - program kryminalny

02:55 Menu na miarę - program kulinarny

03:30 Z archiwum policji - program kryminalny

04:00 Menu na miarę - program kulinarny

04:35 Z archiwum policji

21:00

Chłopaki też płaczą - kom., USA, 2008. Peter jest w depresji po rozstaniu z dziewczyną. Wyjeżdża na Hawaje. Pechowo dla niego do tej samej miejscowości przyjeżdża jego była z nowym chłopakiem...

23:20 Bękarty - kom., USA, 2017. Bracia Kyle i Peter dorastali w przekonaniu, że ich ojciec zmarł, gdy byli jeszcze dziećmi. Odkrywają, jednak, że przez cały czas żyli w kłamstwie. Postanawiają odnaleźć prawdziwego ojca

01:40 Hotel Paradise - program

02:45 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA

03:45 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita

TV Trwam

09:35 Święty na każdy dzień

09:45 Jestem Mamą

10:00 Inf. dnia

10:15 Rozmowy niedok.

11:25 Śladami historii

11:35 Podhalański Ogień

12:00 Anioł Pański

12:03 Inf. dnia

12:20 Dzieci Andersa - Powrót do Afryki

13:30 Msza święta

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia

15:20 Koronka do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:40 Prosto o gospodarce

17:00 Czas wielkiej próby

17:30 Geopolityka

17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie

18:00 Anioł Pański

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte

18:40 Młodych

19:00 I Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc

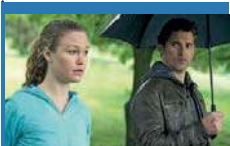
21:00 Historia

21:00 Apel Jasnogórski

eprasa.pl 8a8d907cc4

SOBOTA • 2 września	
TVP 1	TVP 2
05:45 Balans bieli - magazyn 06:20 Janka 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 wojsko-polskie - rep. 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Nad Niemnem 11:30 Sanatorium miłości - reality show 12:30 Gwiazdy w południe - Appaloosa - western, USA, 1966 14:10 Z pamięci - Pola Negri - felieton 14:25 Okrasa tamie przepisy - magazyn kulinarny 14:55 Chłopi - serial 15:55 Rolnik szuka żony - reality show 17:00 Teleexpress 17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton	05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:55 Pytanie na śniadanie 11:55 Zrzućnawani odbudowani 12:30 Polskie Biesiady - koncert 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na Sukces 16:20 Na dobre i na złe - serial 17:15 Wędrowiec Polski - rep. 17:45 Słowo na niedzielę - Współpracownicy kusiela 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Informacje kulturalne 20:00 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne
	
18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:35 Komisarz Alex - serial krym. 21:30 Hit na sobotę - Kurier - sens., Polska, 2019. Historia szpiegowska, inspirowana misją Jana Nowaka-Jeziorańskiego - „Kuriera z Warszawy”. 23:35 Kryptonim HHHH - fab., Belgia, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2017. Film o zamachu czeskiego ruchu oporu na Reinharda Heydricha. 01:40 Ostateczna operacja - dram. wojenny, USA, 2018 03:50 Jaka to melodia? 04:45 Z pamięci - Pola Negri - felieton	22:30 Paryż może poczekać - kom. Japonia, USA, 2016. Żona producenta filmowego odbywa szaloną podróż samochodem z południa Francji do Paryża, w towarzystwie współpracownika jej męża, który zaczyna z nią flirtować. 00:15 Nożownik - fab., USA, 2003. L. T Bonham (Tommy Lee Jones), były cywilny instruktor sił specjalnych, otrzymuje zadanie schwywania Hallama (Benicio Del Toro), swego byłego ucznia. 02:00 Randka w ciemno - kom., Polska, 2009 03:45 Zawsze jest czas na miłość - komedia obyczajowa, Belgia, 2017

TVN	POLSAT
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 New Looney Tunes I - animacja 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:40 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:40 MasterChef Junior - turniej kulinarny 15:25 Doradca smaku - Racuchy z ricotty na słono - program kulinarny 15:35 Czego pragną dziewczyny - kom., USA, 2003 17:55 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:33 Raport Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw. 20:00 Top Model - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:25 Safari 10:10 Ewa gotuje - pr. kulinarny 10:40 Bogate dzieciaki bez kasy 11:40 Bogaty Dom-Biedny Dom 12:40 Polacy za granicą - spotkania z ciekawymi ludźmi 14:40 Rolnicy. Podlasie 15:45 Więzienie - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - Pochodzą z małych wsi i miasteczek. Pracują dorywczo, mają niewielkie perspektywy i nie są zbyt zamożni, mimo to z niezachwianą wiarą poszukują partnerek na całe życie. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gułaj 19:45 Sport; Pogoda
	
21:40 Kac Vegas - kom., USA, Niemcy, 2009. Film o perypetiach grupy przyjaciół, którzy, budząc się po suto zakrapianym wieczorze kawalerskim, próbują odtworzyć wydarzenia minionej nocy. 23:55 Śmierć nadejdzie dziś - horror, USA, 2017. Tree Gelbman ponownie przeżywa dzień swojego morderstwa. 02:05 Największe polskie katastrofy - program dok. 03:05 Szpital - program obycz. 04:05 Uwaga! - program interw. 04:20 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:20 Jak to jest zrobione	20:00 Kevin sam w domu - kom., USA, 1990. 22:15 Pretty Woman - kom. romant., USA, 1990. Współczesna, kultowa już wersja bajki o Kopciuszku z Julią Roberts oraz Richardem Gere'em w rolach głównych. 01:00 Predator - akcja, SF, USA, Kanada, 2018. Tym razem spektakularne polowanie przenosi się z odległych zakątków kosmosu wprost na ulice niewielkiego miasteczka na amerykańskiej prowincji. 03:25 Zjedz Kambodżę - prog. podróżniczo-kulinarny 03:55 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy - program muzyczny

NIEDZIELA • 3 września	
TVP 1	TVP 2
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polsko@polski 06:25 wojsko-polskie - reportaż 06:55 Słowo na niedzielę - Współpracownicy kusiela 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce 08:55 Nad Niemnem 11:00 Święto Dziękczynienia za Plony - Dożynki Jasnogórskie - relacja 13:30 Między ziemią a niebem 14:10 Z pamięci - Pola Negri - felieton 14:20 Komisarz Alex - serial krym. 15:15 Polskie drogi 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:35 Wiesz czy nie wiesz? - teleturniej 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość 07:55 Pytanie na śniadanie 11:30 The Voice of Poland - Przesłuchania w ciemno - widowisko muzyczne 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Eurowizja Junior 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:15 Na sygnale - serial fabularny 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:55 Na sygnale - serial fabularny 20:00 Postaw na milion - teleturniej
	
19:30 Wiadomości 19:50 Siatkówka mężczyzn - Mistrzostwa Europy, Skopje - Polska-Macedonia Pn. 22:20 Strefa starcia - program publicystyczny 23:00 Zakończana Jedynka - Pełnia życia - obycz., Wlk. Bryt., 2017. Robina Cavendish niespodziewanie zapada na zdrowiu. Ma zaledwie 28 lat i dowiaduje się o nieuleczalnej chorobie, polio. 01:05 Kurier - sens., Polska, 2019. Historia szpiegowska, inspirowana misją Jana Nowaka-Jeziorańskiego 03:05 Jaka to melodia? 03:55 Z pamięci - Pola Negri - felieton	21:00 Układ - kryminał, Wlk. Bryt., USA, 2013. Skomplikowany proces zamachowca przybiera nieoczekiwany obrót. Wszystkim grozi śmiertelne niebezpieczeństwo. 22:50 Kino bez granic - Blue Jasmine - komediodramat, USA, 2013. Główna bohaterka, Jasmine, leci samolotem z Nowego Jorku do San Francisco. Przez całą podróż zagaduje do siedzącej obok starszej pani, którą wyraźnie mężczy jej paplanina. 00:40 Samotność w sieci - obycz., Polska, 2006 03:00 Paryż może poczekać - kom., Japonia, USA, 2016

TVN	POLSAT
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:30 Kobieta na krańcu świata - program Martyny Wojciechowskiej 12:10 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:40 Top Model - program rozrywkowy 14:25 Komedia małżeńska - kom., Polska, 1993. Maria, kobieta wykształcona, władająca czterema językami, ma dość domowej harówki, wymagającego męża i nieznośnych pociech. 16:35 Planeta singli II - kom., Polska, 2018 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Uwaga! - program interw.	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Hotel Transylwania 10:30 Pogromcy duchów. Dziedzictwo - kom., horror, USA, 2021 13:20 Kevin sam w domu - kom., USA, 1990. 15:35 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 17:40 Ślubne pogotowie Izabeli Janachowskiej - poznajemy historie par, które zdecydowały się na to, by stanąć na ślubnym kobiercu. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Letnia Klinika Skęczów Męczących Kielce 2023 22:10 Teściowie - serial komediowy
	
20:00 MasterChef - program kulinarny 21:35 Szadzi - serial, Polska 22:40 8 rzeczy, których nie wiesz o facetach - kom., Polska, 2022. Przyjazd teściowej z USA oraz zemsta odrzuconej kobiety mogą doprowadzić do prawdziwego końca świata... 00:30 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 01:40 Śmierć Diana: dwa śledztwa 02:40 Szpital - program obycz. 03:40 Uwaga! - program interw. 03:55 Zamieszkać na plaży - program edukacyjny 04:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:55 Jak to jest zrobione	23:10 Resident Evil: Retrybuca - Niemcy, Kan., USA, Fran., Wlk. Bryt., 2012. Śmiercionośny T-wirus stworzony przez korporację Umbrella rozprzestrzenia się po całym globie przemieniając ludzi w zastępy zombie. 01:15 Holmes i Watson - USA, Kan., 2018. Detektyw Sherlock Holmes i dr John Watson badają sprawę tajemniczego morderstwa w Pałacu Buckingham. 03:05 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 03:35 Świat według Kiepskich 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teledziewiaty TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:00 Gwiazdzbior TVP Rozrywka - Stan Borys - rep. 07:30 Informacje kulturalne 07:55 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska - magazyn 08:30 Koncert na 75-lecie Polskiego Wydawnictwa Muzycznego 09:55 Wydarzenie aktualne 10:25 Alternatywy 4 - serial komediowy 11:35 Da Vinci odkodowany - film dokumentalny 12:45 Straszne skutki awarii telewizora - kom., Czechosłow., 1969 14:20 Cafe pod Minogą - kom. 16:05 Retro kino - Piękna młynarka - film kostiumowy, Włochy, 1955 17:45 Serialowa nostalgia - Zmiennicy - serial 19:00 Koncert - scena muzyczna live	06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 07:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny. Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski (Zbigniew Buczkowski), jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. 20:00 Huragan - akcja, USA, 2018
	
20:45 Bilet do kina - Światło między oceanami - dram., Nowa Zelandia, Wlk. Bryt., USA, 2016. Dramat latarnika i jego żony, którzy ratują niemowlę i uznają za swoje. 23:00 Informacje kulturalne 23:30 Seans kultowy - Alicja w miastach - dram., Niemcy, 1974 ● 01:35 Kino nocne - Ono - obycz., Polska, Niemcy, 2004 03:25 Reżyserzy - Robert Aldrich - dok., Wlk. Bryt., 2018 04:25 Informacje kulturalne 05:15 Tamte lata, tamte dni - Maja Komorowska - magazyn 05:45 Jeszcze więcej kultury	22:05 Tomb Raider - akcja, USA, 2018. Lara Croft jest córką podróżnika, który zniknął, gdy dziewczyna miała kilkanaście lat. Pewnego dnia Lara zostawia wszystko za sobą i udaje się w ostatnie znane miejsce jego pobytu, poszukując śladów ojca. 00:35 Hurt Locker. W pułapce wojny - akcja, USA, 2008. 03:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 04:00 Menu na miarę - program kulinarny 04:35 Z archiwum policji 05:00 Dyzur - serial medyczny

TVP Kultura	TV Puls
06:50 Starszy pan. I'm sorry - widowisko muzyczne 07:40 Reminiscencje z Opola - koncert 08:00 Msza z Kościoła polsko-katolickiego w Łodzi 09:05 Martha Argerich - Herbert Blomstedt i Lucerne Festival Orchestra - koncert 10:40 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., Wlk. Bryt., 2021 11:40 Przygodny Gapiszka - film anim. 12:30 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 13:10 Panienci z Rochefort; musical, Franc., 1967 15:25 Wędrowiec Polski - Warmia - rep. 16:05 Alternatywy 4 - serial 17:15 Niedziela z... dubbingiem - Słynny najczystszy niedźwiedź na Sycylię - Pszczółka Maja - serial anim. 20:00 Zniewolony - dram. hist., Wlk. Bryt., USA, 2013 ● 22:25 Informacje kulturalne 22:55 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 23:30 Fado. Głos Lizbony - dok., Port., 2020 01:15 Kino krótkich filmów - Vendetta - Bruk - anim. 01:55 Światło między oceanami - dram., Nowa Zelandia, Wlk. Bryt., USA, 2016 ● 04:15 Legendy Rocka - Kalifornijska scena muzyczna California Scene - dok., Wlk. Bryt., 2021 04:50 Legendy Rocka - Bluegrass Bluegrass - dok., Wlk. Bryt., 2021 05:15 Podróż z historią - dok.	5:50 Kobra - oddział specjalny 07:50 Przyjaciel gangstera - kom., Franc., Włochy, 2003. Pewnego dnia drogi Quentina i Ruby'ego schodzą się we wspólnej celi więziennej na oddziale dla psychicznie chorych... 09:45 Zawieszeni na drzewie - kom., Franc., 1971. Niezawodny Louis de Funès w akcji... 11:40 Dwa miliony dolarów napiwku - kom., USA, 1994 13:40 Agentka specjalnej troski - kom., Franc., 2016 15:50 Przyczajony tygrys, ukryty smok - akcja, Chiny, USA, Tajwan, Hongkong, 2000. Epickie widowisko nagrodzone czterema Oscarami. 18:25 Hot Shots! - kom., USA, 1991
	
20:00 Wykidajło - akcja, USA, 1989. Patrick Swayze wcielił się w rolę mistrza karate, który podejmuje pracę ochroniarza w małym miasteczku dyskoteczki. 22:15 Niezniszczalni - akcja, USA, 2010 00:35 Kamdeh. Afgańskie piekło - akcja, USA, 2019. Stacjonujący w małej bazie oddział amerykańskich żołnierzy, staje się celem zmasowanego ataku ze strony talibskich rebeliantów. 02:55 Dyzur - serial medyczny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny	05:00 Szkoła - program obycz. 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Maska - kom., USA, 1994. Pewnego dnia kolega z pracy namawia Ipkisa na wypad do nocnego klubu. To początek przygody... 09:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:35 Nie kłam, kochanie - kom., Polska, 2008. Młoda i wrażliwa Ania (Marta Żmuda Trzebiatowska) ma tylko jedno marzenie: poznać wreszcie mężczyznę, który ją pokocha. 16:45 Harry Potter i kamień filozoficzny - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2001. Tytułowy bohater to osierocony chłopiec, który w dniu swoich jedenastych urodzin dowiaduje się, że posiada unikalną, magiczną moc. 22:40 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - przyg., USA, Kan., 2011. Przez lata mieszańcy Daggerhorn utrzymywali zawieszenie broni z wilkołakiem... 00:45 Bekarty - kom., USA, 2017. Bracia Kyle i Peter dorastali w przekonaniu, że ich ojciec zmarł, gdy byli jeszcze dziećmi... 03:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dok. 03:55 Nagi Instykt Przetrawnia: Elita

TVN 7	TV 4
05:00 Szkoła - program obyczajowy 06:05 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Wyluzuj, Scooby Doo! - serial animowany, USA 07:30 Mój przyjaciel delfin - przyg., USA, 2011 09:50 Ten moment - program opowiada o ludziach i chwilach, które na zawsze odmieniły ich los. 10:25 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:15 Kopciuszek: Roztańczona historia - kom., USA, Kan., 2008. Współczesna wersja bajki ze świetną muzyką i pokazami tanecznymi. 18:05 Lemur zwany Rollo - kom., Wlk. Bryt., USA, 1997. Willa zmieniła pracę - ma udać się do Londynu i zostać dyrektorem ogrodu zoologicznego.	06:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki. 11:00 Salon piękności - kom., USA, 2005. Sześć eleganckiego salonu piękności, posuwa się o krok za daleko. 13:10 Ninja Warrior Polska 15:00 STOP Drogówka - serial policyjny 17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Para do Gara . Ona mówi, on gotuje. - program rozrywkowy, którego gospodarzem jest Mateusz Gessler 21:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Stan obłędzenia - akcja, USA, 1998. W Ameryce narasta fala islamskiego terroryzmu... 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teledziewiaty TV Okazje
	
20:00 Harry Potter i kamień filozoficzny - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2001. Tytułowy bohater to osierocony chłopiec, który w dniu swoich jedenastych urodzin dowiaduje się, że posiada unikalną, magiczną moc. 23:15 Batman: Początek - przyg., USA, 2005. Bruce Wayne zniknął z Gotham i podróżuje po świecie, szukając sposobów walki z niesprawiedliwością. 02:10 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA 03:10 Nagi Instykt Przetrawnia: Elita - reality show 04:10 Druga strona medalu - talk-show	09:55 Słowo życia 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie 10:40 Polski Punkt Widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Podróż Apostolska Franciszka do Mongolii 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta 14:30 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 14:35 Podróż Apostolska Franciszka do Mongolii 15:30 Wierzę w Boga 15:45 Święty na każdy dzień 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysiąc Historia 21:00 Apel Jasnogórski
	
20:00 Jurassic World - przyg., USA, 2015. Zgodnie z marzeniem swojego pomysłodawcy, budowa parku dinozaurów dochodzi do skutku. Zjeżdżają się turyści z całego świata. 22:40 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - przyg., USA, Kan., 2011. Przez lata mieszańcy Daggerhorn utrzymywali zawieszenie broni z wilkołakiem... 00:45 Bekarty - kom., USA, 2017. Bracia Kyle i Peter dorastali w przekonaniu, że ich ojciec zmarł, gdy byli jeszcze dziećmi... 03:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dok. 03:55 Nagi Instykt Przetrawnia: Elita	09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Z Parlamentu Europejskiego 09:55 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 10:00 Podróż Apostolska Franciszka do Mongolii 12:05 Słowo życia 12:10 Święty na każdy dzień 12:35 Nędzary i madame 14:40 Drzwi do lasu 15:00 Wies - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:10 Koncert życzeń 16:45 Jej misja trwa 17:00 Zostań Żołnierzem RP 17:30 Sól Ziemi 17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Krótką Historią Zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia
	

PONIEDZIAŁEK • 4 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Serial fabularny 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedyńce - Seszele. Wyspa D'Arros - dok., Szwajc., 2014 14:00 Serial fabularny 15:00 Wiadomości; Pogoda	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki - Bernardyni z Leżajska - magazyn kulinarny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej	05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Doradca smaku - Racuchy z ricotty na słono - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Szpital - program obycz. 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program 17:55 Ukryta prawda - program 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny? 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny? 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny	08:00 Niedziela z... dubbingiem 08:50 Informacje kulturalne 09:25 Straszne skutki awarii telewizora - kom., Czechosłow., 1969 11:00 Wszystkie stworzenia duże i małe - serial kom., Wlk. Bryt., 2021 12:00 Reżyserzy - Robert Aldrich - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:00 Przygody Gapiszona - film anim. 13:35 Urodzeni artyści - Alicja i Grzegorz Bral - rep. 14:15 Informacje kulturalne 14:45 Napisane życie. Wisława Szymborska - dok. 15:55 Retro kino - Piękna młynarka - film kostiumowy, Włochy, 1955 17:40 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 18:20 Krafftówna w krainie czarów - dok.	05:50 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Kurierzy - ktoś zamówił dostawę drabiny. Na miejscu okazuje się, że to młoda dziewczyna, Lena, która przy pomocy drabiny chce się ewakuować przez okno. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument	04:50 Szkoła - program obycz. 06:45 Szpital - program obycz. 07:45 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Mamma mia! - w każdym odcinku poznamy parę, która przez kilka dni będzie gościć w swoim domu teściową. 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda 16:55 Szpital - pacjentem doktora Roberta Szewczyka jest 45-latek z podejrzeniem zawału serca. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - program	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 Lot 93 z Newark 01:00 Fabryka jedzenia - program pokazujący kolejne etapy produkcji żywności 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie
							
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda; Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela 21:10 Teatr Telewizji - Pierwsza lepsza 22:30 Zawsze blisko ludzi - dok. 23:35 Balans bieli - magazyn wojenny, USA, 1976 02:35 Pełnia życia - obycz., Wlk. Bryt., 2017	16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc. 23:40 Gdzie jesteś, Bernadette? - kom., USA, 2018 01:40 O mnie się nie martw - serial komediowy TVP 02:40 Blue Jasmine - komediodramat, USA, 2013 04:30 Rodzinka.pl - serial kom.	20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Pati - serial fabularyzowany 22:40 Komedia małżeńska - kom., Polska, 1993. Maria, kobieta wykształcona, władająca czterema językami, ma dość domowej harówki, wymagającego męża i nieznosnych pocieh. 00:45 Szadź - serial, Polska 01:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA 03:20 Szpital - program obyczajowy 04:20 Nauka jazdy - program 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny	18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Doga. Dream Show 21:05 MEGA HIT - Dzień Niepodległości. Odrodzenie - akcja, SF, USA, 2015 23:50 W cywilu - akcja, USA, 2006 01:50 Bez hamulców 03:40 Zjedź Kambożę - program podróżniczo-kulinary 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Pachnidło: Historia mordercy - dram., Niemcy, 2007. Historia człowieka obdarzonego genialnym węchem, który pragnie stworzyć najpiękniejsze pachnidło na świecie. Aby to osiągnąć nie zawaha się zostać mordercą. 22:35 Informacje kulturalne 23:05 Żywy Mateusza - dram., Polska, 1967. Bohaterem jest Mateusz - człowiek nadwrażliwy, przez otoczenie uznawany za półgłówka. 00:35 Scena muzyczna - koncert 02:20 Zniewolony - dram. hist., Wlk. Bryt., USA, 2013 04:45 Informacje kulturalne 05:35 Afisz kulturalny ekstra	20:00 Cobra - akcja, USA, 1986. Trzymający w napięciu thriller, w którym wszystko może się wydarzyć! 21:50 Łzy słońca - akcja, USA, 2003. Monica Bellucci i Bruce Willis za wszelką cenę będą próbowali uratować nigeryjskich uchodźców. 00:05 Snajper: Duch wojownika - akcja, USA, 2016. Dwaj snajperzy zostają przydzieleni do ochrony gaziociągu. 02:05 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:05 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:20 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny	21:00 Batman: Początek - przyg., USA, 2005. Bruce Wayne znika z Gotham i podróżuje po świecie, szukając sposobów walki z niesprawiedliwością i sprawienia, żeby ci, którzy żerują na strachu innych, sami zaczęli się bać. 23:55 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - przyg., USA, Kan., 2011. Przez lata mieszkańcy Daggerhorn utrzymywali zawieszenie broni z wilkołakiem. Bestia zmieniła jednak zasady 02:05 Hotel Paradise - program 03:05 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA 04:00 Druga strona medalu - talk-show	09:15 Słowo życia 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Podróż Apostoła Franciszka do Mongolii 11:00 Mocarz pokory 11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa 11:30 Polskie dziedzictwo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Wyrwani z ulicy 13:05 W sądeckiej krainie 13:30 Msza święta 14:30 Łalka 15:30 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 16:55 Święty na każdy dzień 17:00 Świadców 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja w parafii pw. św. Jana Kantego 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Mysłąc Historia 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Wznowienia 22:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 22:30 Kapłan 23:00 Filmowe życiorysy

WTOREK • 5 września		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2						
04:45 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Serial fabularny 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - Struś - życie w biegu - dok., Austria, 2015 14:00 Serial fabularny 15:00 Wiadomości; Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:30 Łemkowska watra - rep. 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Program publicystyczny 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial	05:30 Uwaga! - program interwencyjny 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Szpital - program obycz. 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program 17:55 Ukryta prawda - program 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny? 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny? 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz.	08:15 Wędrowiec Polski - Warmia - reportaż 08:55 Informacje kulturalne 09:25 ABC miłości - kom., Polska, 1935 11:00 Polskie drogi - serial woj. 12:40 Wydarzenie aktualne 13:05 Legendarne hollywoodzkie pary - Clark Gable i Carole Lombard - dok., Wlk. Bryt., 2019 14:15 Krafftówna w krainie czarów - dok. 15:50 Informacje kulturalne 16:15 Braciszek - dram. biograf, Polska, 2007. Pierwowzorem postaci braciszka jest sługa boży, franciszkanin, brat Alojzy Kosiba - „Alojzeczek”, kwestarz i jałmużnik 18:10 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Ilze Kunga-Melgaile - rozmowa 18:50 Stawka większa niż życie - serial wojenny	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - Do lombardu przychodzi małżeństwo, które próbuje różnych metod, żeby podsyć erotyczny ogień w związku - z jakiego powodu? 09:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - Bernardo pokazuje Angelice zdjęcie Federico. Ojciec Manuel i Matka Przełożona robią wszystko, by nie zobaczyła go Mili. 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 16:00 Kurierzy - serial paradokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	04:50 Szkoła - do szkoły przyjeżdża grupa uczniów z zagranicy na wymianę międzyszkolną. Jeden z nich, Kevin, wpada w oko Patrycji. 06:45 Szpital - Karetka wioząca do szpitala dziewczynkę, która uczestniczyła w wypadku drogowym. 07:45 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 System - krym., USA, 2015 02:00 Śmierć na 1000 sposobów 02:30 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 Trans World Sport 03:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy TV Okazje
							
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 19:50 Siatkówka mężczyzn - Mistrzostwa Europy, Skopje - Polska-Dania 22:10 Film dokumentalny 23:20 Resortowe Dzieci - rep. 23:50 Magazyn śledczy Anity Gargas 00:30 Dobroczyńca - fab., USA, 2015 02:10 Serial fabularny 04:00 Notacje - prof. Józef Stasiński. Ten polski wrzesień 1939 - dok.	19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc. 23:40 Wspomnienie lata - obycz., Polska, 2016. Obraz zmagającej się z samotnością i spragnionej uczucia młodej kobiety, widziany z perspektywy jej nastoletniego syna. 01:20 Gdzie jesteś, Bernadette? - kom., USA, 2018 03:20 Czyste ręce - dok., USA, 2019 04:25 Rodzinka.pl - serial kom.	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy 21:35 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality-show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:45 Superwizjer - program 00:20 Pati - serial fabularyzowany 01:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:20 Największe polskie katastrofy - program dokumentalny 03:20 Szpital - program obycz. 04:20 Nauka jazdy - zobaczmy perypetie kandydatów na kierowców 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny	18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 22:10 Safe House - akcja, USA, Japonia, 2012. Kryjówka zdrajcy Foresta oraz ochraniającego go agenta Matta zostaje zaatakowana przez brutalnych najemników. 00:50 Dzień Niepodległości. Odrodzenie - akcja, SF, USA, 2015 03:30 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje	20:00 Praski Reyntan - spektakl teatralny, Polska, 2023 21:30 Informacje kulturalne 22:00 Lekkie obyczaje - Po tamtej stronie - fab., Fin., Niemcy, 2017 23:50 Kino Mocnych Wrażeń - Pachnidło: Historia mordercy - dram., Niemcy, 2007. Historia człowieka obdarzonego genialnym węchem, który pragnie stworzyć najpiękniejsze pachnidło na świecie. Aby to osiągnąć nie zawaha się zostać mordercą. 02:25 Żywy Mateusza - dram., Polska, 1967. 04:00 Informacje kulturalne 04:30 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra 05:45 Kultura 2	22:00 Blitz - akcja, Wlk. Bryt., Franc., USA, 2011. Brant (Jason Statham) oraz Nash zostają oddelegowani, aby znaleźć seryjnego mordercę, który atakuje funkcjonariuszy policji. 00:00 Mechanik: Czas zemsty - akcja, USA, Niemcy, 2005 01:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:55 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 03:55 Dyżur - serial medyczny 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Nash Bridges - serial	20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Na własną rękę - sens., USA, 2002. Na oczach Gordona Brewera (Arnold Schwarzenegger) w zamachu terrorystycznym giną jego żona i syn. Gordon postanawia sam odnaleźć autorów zamachu 23:30 Topielisko - horror, USA, 2019 01:15 Hotel Paradise - program 02:20 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA 03:20 Nagi Instykt Przetwarzania: Elita - program 04:20 Druga strona medalu - talk-show	09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Filmowe życiorysy 13:00 Pielgrzym Miłości 13:30 Msza święta 14:30 Niewizerunkowy 15:00 Leśni mocarze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w Obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II 17:10 Prosto o gospo-darce 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy małuch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia

ŚRODA • 6 września	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela 05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Serial fabularny 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuńnawani, obudowani - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:35 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:50 Natura w Jedyńce - Wydra - powrót legendy - dok., Niderl., 2021 14:00 Serial fabularny 15:00 Wiadomości	05:00 Na sygnale - serial 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Zaginione-odnalezione - „Ołtarz mariacki Wita Stwosza” - Obraz Krzysztofa Lubienieckiego „Portret mężczyzny” - mag. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial 15:05 Krok od Nieba - serial krym. 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama
	
15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo - serial 16:50 Siatkówka mężczyzn - Mistrzostwa Europy, Skopje - Polska - Czarnogóra 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda: Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela 21:10 Program publicystyczny 22:20 22 Jump Street - kom. kryminalna, USA, 2014 00:25 Trener - dok. 01:30 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 03:35 wojsko-polskie - reportaż	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:35 Bazar de la Charite - serial kostiumowy, Franc. 23:40 Człowiek sukcesu - dram., USA, 2009. Akcja filmu rozpoczyna się w momencie, gdy 54-letni Ben Kalmen, właściciel sieci salonów samochodowych udaje się na kontrolne badanie medyczne. 01:25 Bolivar - serial kostium. 02:25 Jack Lemmon - nieprzeciętny Everyman - dok., Franc., 2019 03:30 Echo serca - serial

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:55 Ukryta prawda - program 13:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Detektywi - program 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Detektywi - program 17:55 Ukryta prawda - program 19:00 Fakty 19:40 Sport: Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny? 11:40 Gliniarze - serial 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 - Mąż 36-letniej Beaty Dziedziczk wykazuje się nadmiernym skąpstwem, co często prowadzi między małżonkami do kłótni i sporów...
	
21:35 Totalne remonty Szelągowskiej - program rozrywkowy 22:40 Godzilla - przyg., USA, Japonia, 2014 01:10 Superwizjer - magazyn reporterów 01:40 Dowody zbrodni - serial krym., USA 02:40 Szpital - pogotowie przywozi do szpitala 70-letnią Wandę Ryś, która nagle zaczęła wymiotować i majaczyć. 03:35 Nauka jazdy - program 04:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:40 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy, Kanada 05:05 Kto was tak urządził - program poradnikowy	17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport: Pogoda 20:05 The Real Housewives Żony Warszawy - prawdziwe życie bajecznie bogatych warszawianek. 21:05 Temptation Island Polska - reality show 22:10 To nie tak jak myślisz kotku 00:25 Aniołki Charliego 02:40 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny

CZWARTEK • 7 września	
TVP 1	TVP 2
05:15 Dziedzictwo - serial 06:05 Serial fabularny 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Dobre historie - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda poranna 08:40 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:25 Korona królów. Jagiellonowie - telenowela hist. 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Natura w Jedyńce - U wybrzeży Nowej Zelandii - serial dok. 14:00 Serial fabularny 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn	05:00 Na sygnale - serial 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Program publicystyczny 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 W kotle historii - De Gaulle w PRL. Generał powraca do Polski - mag. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Krok od Nieba - serial kryminalny 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej
	
15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial 17:00 Telexpress; Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda: Sport 20:15 ALARM! - magazyn 20:25 Piłka nożna - Eliminacje EURO 2024 - Polska - Wyspy Owcze 23:25 Ocaleni - reality show 00:30 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 01:10 Resortowe Dzieci - rep. 01:40 Tajemnice rodu Valentów - serial obycz. 03:40 Ocaleni - reality show	18:45 Akacja 38 - serial 19:35 Barwy szczęścia 20:50 Postaw na milion - teleturniej 21:45 Polskie Biesiady - koncert 23:45 Wyścig z czasem - film kryminalny, USA, 2003. Matt Lee Whitlock jest szefem policji w miasteczku Banyan Key na Florydzie. Jego żona Alex Diaz awansowała właśnie na detektywa w wydziale zabójstw w nieodległym Miami. Niebawem znacznie się wyścig z czasem... 01:40 Bolivar - serial kostium. 02:40 Wspomnienie lata - obycz., Polska, 2016. Obraz zmagającej się z samotnością młodej kobiety. 04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

TVN	POLSAT
05:30 Uwaga! - program interw. 05:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:40 Doradca smaku - program kulinarny 06:50 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - mag. 11:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:05 Detektywi - program obyczajowy 15:10 Ten moment - program obyczajowy 15:45 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 16:50 Zapisane w gwiazdach 17:55 Ukryta prawda - program 19:00 Fakty 19:40 Sport: Pogoda 19:55 Uwaga! - program interw. 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionerzy - program rozrywkowy	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny 09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy 10:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny? 11:40 Gliniarze - serial parodokumentalny 12:50 Wydarzenia - program informacyjny 13:20 Interwencja - magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:40 Dlaczego ja? - serial parodokumentalny? 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze - serial parodokumentalny
	
21:35 Kuchenne rewolucje - pr. kulinarno-rozrywkowy 22:40 Pięćdziesiąt twarzy Greya - obycz., USA, 2015. Młoda absolwentka uniwersytetu Amanda Steele wdaje się w romans z młodym biznesmem Christianem Greyem 01:15 Kaz Vegas - kom., USA, Niemcy, 2009. Film o perypetiach grupy przyjaciół, którzy, budząc się po suto zakrapianym wieczorze kawalerskim, próbują odtworzyć wydarzenia minionej nocy. 03:35 Nauka jazdy - program 04:05 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:35 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	18:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport: Pogoda 20:05 Nasz Nowy Dom - serial obyczajowy 21:10 Przyjaciółki - serial 22:10 I że cię nie opuszczę - melodramat, USA, 2012. Młode małżeństwo bierze udział w zdarzeniu, które na zawsze odmieni ich życie. 00:25 To nie tak jak myślisz kotku - kom., Polska, 2008 02:55 Nasz Nowy Dom - serial 03:55 Zjedź Alaskę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura	TV Puls
07:30 Trzeci punkt widzenia - program publicystyczny 08:05 Wydarzenie aktualne 08:35 Informacje kulturalne 09:05 Braciszek - dram. biograf., Polska, 2007. Pierwowzorem postaci braciszka jest sługa boży, franciszkanin, brat Alojzy Kosiba - „Alojzeczek”, kwestarz i jałmużnik 11:00 Polskie drogi - serial 12:50 Głos, absolutnie! - dok. 1993 14:00 Stawka większa niż życie - serial wojenny 15:10 Informacje kulturalne 15:55 Pajęczarki - kom., Polska, 1993 17:55 Księga Przestrzeni - Kształty pamięci i emocji - prog. o współczesnej architekturze. 18:30 Którędy po sztukę - Memling - magazyn 18:45 Karolina Lizer-Onyks - koncert	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 09:00 Kurierzy - Adam dostarcza Luizie, młodej kobiecie w zaawansowanej ciąży, piękną kołyskę. Ona jednak, zamiast cieszyć się z takiego prezentu, zaczyna płakać. Dlaczego? 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów - Melinda szuka ciała, które zniknęło z kostnicy. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny 16:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
	
20:00 Na wschód od Hollywood - Ran - dram., Japonia, Franc., 1985. Hidetora, senior rodu Ichimonji, czuje się stary i zmęczony. Postanawia więc podzielić swe ziemie między trzech synów. ● 22:45 Informacje kulturalne 23:15 Genialna przyjaciółka - serial, Włochy, 2020 00:25 Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat - talk-show 01:10 Więcej niż fikcja - Marlon Brando - dok. 02:55 Jazz Forum Talents - koncert 04:05 Lekkie obyczaje - Po tamtej stronie - fab., Fin., Niemcy, 2017 ● 05:55 Jeszcze więcej kultury	22:05 Huragan - akcja, USA, 2018 00:15 13 minut - katastroficzny, USA, 2020. Do Heartland zbliża się największe w historii tornado, które spustoszy dotychczas spokojne miasto. 02:20 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Dyżur - serial medyczny 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny

TVP Kultura	TV Puls
07:35 Księga Przestrzeni - Kształty pamięci i emocji 08:15 Którędy po sztukę - Memling - magazyn 08:30 Informacje kulturalne 09:00 Pajęczarki - kom., Polska, 1993 11:00 Polskie drogi 12:40 Legendarne hollywoodzkie pary - Monica Vitti i Michelangelo Antonioni - dok., Wlk. Bryt., 2019 13:50 Karolina Lizer-Onyks - koncert 14:55 Informacje kulturalne 15:25 Komedja - dok. 16:15 Historia kina w Popielawach - obycz., Polska, 1998 18:05 Wędrowiec Polski - Warmia - rep. 18:40 Kabaret Starszych Panów - widowisko, Polska, 1962	06:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - Paweł i Piotr kupują w lombardzie atrapę broni, z którymi dokonują napadu na miejscowych sklepik. 09:00 Kurierzy - serial parodokumentalny 10:00 Zbuntowany anioł - Angelica i Ivo ogłaszają Mili, że wprowadzą ją do towarzystwa. 12:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 16:00 Kurierzy - 25-letnia Jagoda postanowiła zamienić pracę przy taśmie produkcyjnej na wypłatanie mebli z wikliny. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
	
20:05 Czwartkowy klub filmowy - Człowiek na torze - dram. psych., Polska, 1956. Nagle w snopie światła reflektora lokomotywy skierowanego na tory pojawia się ludzka sylwetka... 21:40 Informacje kulturalne 22:10 Głina - serial krym. 23:10 Na wschód od Hollywood - Ran - dram., Japonia, Franc., 1985 ● 02:00 Kino nocne - Yalda, noc przebaczenia - dram., Liban, Szwajc., Niemcy, Luksa, Franc., Iran, 2019 03:40 Res Poloniae - O Polsce z oddali - rozmowa 04:25 Informacje kulturalne 04:55 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra	22:00 XXIV Mazurska Noc Kabaretowa 00:00 Zemsta frajerów - kom. USA, 1984. Louis i Gilbert to nowi studenci Adams College. Niestety, wbrew ich oczekiwaniom, nie mają powodzenia u dziewczyn... 01:35 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:35 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument 03:50 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:25 Z archiwum policji - program kryminalny 05:00 Nash Bridges - serial kryminalny

TVN 7	TV 4
04:50 Szkoła - Marek Łukowiak z klasy gimnazjalnej zakłada profil na portalu randkowym. 06:45 Szpital - program obycz. 07:45 Ukryta prawda 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - program obycz. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - Pacjentką doktora Morawskiego jest 18-latką, która spadła ze schodów idąc na pierwszą randkę. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - program	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyśpa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 Trzynasty wojownik - film przygodowy, USA, 1999 01:25 Food Factory - program dokument. 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
21:00 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013. Nieśmiały Albert szuka miłości w internecie. Surfuując w sieci, natrafia na równie spragnioną bliskości Barbarę. 23:15 Chłopaki też płaczą - kom., USA, 2008. Peter jest w depresji po rozstaniu z dziewczyną. Wyjeżdża na Hawaje. Pechowo dla niego do tej samej miejscowości przyjeżdża jego była z nowym chłopakiem... 01:40 Hotel Paradise - program 02:40 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA 03:40 Nagi Instynkt Przetrawiania: Elita - program	09:30 Sanktuarium polskie Święty na każdy dzień 10:00 Audyencja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Marianie w Kazachstanie 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Deby w Polsce 12:55 Pianista był 13:30 Msza Święta 14:30 Rodzina Połanieckich 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:35 Dar powołania 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przygody pana Michała 22:30 W imię prawdy

TVN 7	TV 4
04:50 Szkoła - program obycz. 06:45 Szpital - program obycz. 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Zagadki losu - program obyczajowy 11:50 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 12:50 Szpital - W wyniku wypadku samochodowego do szpitala trafia instruktorka oraz jej kursant. 13:50 Sąd rodzinny - program sądowy 14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy 15:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 18:55 Ukryta prawda 20:00 Hotel Paradise - reality show	06:00 Strażnik Teksasu - film akcji 08:00 Nasz nowy dom 09:00 Pierwsza miłość - serial obycz. 09:50 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 10:50 Hardkorowy lombard 11:50 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 12:55 Detektywi w Akcji - serial krym. 13:55 STOP Drogówka - serial policyjny 15:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 17:00 Pomóż mi - serial 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Love Island. Wyspa miłości 22:00 Krejzi Patrol 23:05 Rebelia - film SF, USA, 2019 01:25 Śmieć na 1000 sposobów 02:25 Disco Polo Life 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje
	
21:00 Bękarty - kom., USA, 2017. Bracia Kyle i Peter dorastali w przekonaniu, że ich ojciec zmarł, gdy byli jeszcze dziećmi. Odkrywają, jednak, że przez cały czas żyli w kłamstwie. Postanawiają odnaleźć prawdziwego ojca 23:25 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013. Nieśmiały Albert szuka miłości w internecie. Surfuując w sieci, natrafia na równie spragnioną bliskości Barbarę. 01:35 Hotel Paradise - program 02:40 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - serial dokumentalny, USA 03:40 Nagi Instynkt Przetrawiania: Elita	09:00 Na zdrowie 09:20 Opowieści z Księgi Cnót 09:45 Święty na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i Ludzie 12:03 Inf. dnia 12:20 Przygody pana Michała 12:50 Skarby Ojcowskiego domu 13:20 Przegląd Tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta 14:30 Stanisław Kulon - świadek Sybiru 15:00 Moja wyspa wiary 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 16:35 Zew natury 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Historia 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przygody pana Michała

CO: BENISSIMO MANDOLIN & SOPRANO
GDZIE: RATUSZ STAROMIEJSKI W ELBLĄGU
KIEDY: 1 WRZEŚNIA

Niesamowity koncert, którego nie było jeszcze w Elblągu! Nadzwyczajny koncert wprost z Korei podczas, którego wystąpi orkiestra mandolin Benissimo Mandolin pod batutą Lee Guk Pyo. Towarzyszyć im będzie koreańska sopranistka obdarzona pięknym głosem - Soyung Yu.

01.09.2023, piątek, 19:00

Benissimo Mandolin & Soprano

Ratusz Staromiejski w Elblągu

Wykonawcy: Lee Guk Pyo - dyrygentka, Soyung Yu - sopran,

Benissimi Mandolin - orkiestra mandolin

W programie m.in. Muzyka na sopran i orkiestrę mandolin.

Bilety online dostępne na stronie

<https://eok.vectorsoft.pl/MSI/mvc/pl>.

Rezerwacje: Biuro Koncertowe, Ratusz Staromiejski,

tel. 55 237 47 49, 513 095 840, biuro@eok.elblag.eu

CO: „KOSMICZNA BIBLIOTEKA”:
WARSZTATY, QUIZY, ZABAWY
GDZIE: BIBLIOTEKA MŁODEGO CZYTELNIA BULAJ
KIEDY: 2 WRZEŚNIA

W sobotę, 2 września, o godz. 12:00 zapraszamy do Biblioteki Młodego Czytelnika Bulaj na zajęcia dla dzieci wokół tematu kosmosu i wielkiego astronoma Mikołaja Kopernika.

Wstęp wolny.

W programie:

– quizy, rebusy, gry związane z Mikołajem Kopernikiem,

Układem Słonecznym i kosmosem

– Nocne Niebo – warsztaty plastyczne na podstawie książki

„Co kryje nocne niebo? Gwiezdny zwierzyniec”,

autor Alina Bestrad

– “Wytnij i sklej” – rakiety i statki kosmiczne z papieru

Zajęcia przeznaczone są dla dzieci 6+ (młodsze dzieci

wyłącznie w opiekunem).

Więcej informacji: Biblioteka Młodego Czytelnika „Bulaj”

ul. Zamkowa 1 tel. (55) 625 60 23

Współfinansowane ze środków Samorządu

Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

CO: WYCIECZKA KAJAKOWA Z ANITĄ WASIK
I WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE WYSTAWIE „MEANDRY”
GDZIE: PRZYSTAŃ GRUPY WODNEJ
KIEDY: 2 WRZEŚNIA

Dla Anity Wasik haft artystyczny był ucieczką od codzienności. Tak zaczęła się jej przygoda ze sztuką. W Krużganku Galerii EL możemy zobaczyć instalację artystki – prawie 20-metrową rzekę, utkaną specjalnie dla naszego wnętrza. Teraz jest czas, abyśmy my zaczęli swoją przygodę z rzeką i to nie byle jaką, bo z rzeką Elbląg!

2 września zapraszamy serdecznie na wydarzenie towarzyszące wystawie „meandry” – wycieczkę kajakową z Anitą Wasik. Naszą przygodę rozpoczniemy od podróży w stronę Jeziora Druzno, przeplniemy pod mostem zwodzonym oraz mostem Prymasa Wyszyńskiego. Będziemy płynąć wzdłuż bulwarów i Wyspy Spichrzów. Gdzie dalej poniesie nas wiatr – zobaczymy na miejscu! Ahoj przygodo!

W związku z ograniczoną liczbą miejsc na wycieczkę obowiązują zapisy pod adresem agata@galeria-el.pl. Temat maila: KAJAKI. Treść maila: Imię i nazwisko, telefon. Potwierdzeniem wyjazdu będzie mail zwrotny, potwierdzający udział. Numer do organizatora: 532 885 931.

Kiedy? 2 września 2023. O której? 10:00. Ile czasu? Na wycieczkę należy zarezerwować ok. 4-6 godzin. Jaki koszt? Zerowy! Gdzie? Zbiórka na przystani Grupy Wodnej, ul. Wybrzeże Gdańskie 12, Elbląg.

– Wydarzenie jest uzależnione od warunków pogodowych – prosimy śledzić nasze social media!

– Po drodze planujemy zatrzymać się na piknik, więc weźcie ze sobą prowiant, jaki tylko chcecie (oczywiście taki, aby się

zmieścić w plecaku i kajaku! ;))

– Na kilkugodzinną wycieczkę kajakową najlepiej ubrać się na cebulkę i zaopatrzyć się w wodę!

– Pamiętaj, że za rzeczy zabierane ze sobą na kajak odpowiadasz sam

– O nasze bezpieczeństwo zadba Grupa Wodna Elbląg. Przypominamy, że wystawa Anity Wasik „meandry” trwa w Galerii EL do 6 września! Kuratorką wystawy jest Emilia Orzechowska. Sponsorem wydarzenia jest Grupa Wodna Elbląg, za co bardzo dziękujemy!

CO: KIOSK | PAULINA WIEWIÓRA/_NA ZDROWIE ;)
GDZIE: KULTURALNY KIOSK
KIEDY: 2 WRZEŚNIA

Czy myśląc o krowie, której mleko znajduje się na sklepowych półkach, pojawia Ci się obraz szczęśliwej mułki, radośnie żującej trawę, machając przy tym leniwie ogonem? Nic dziwnego!

Marketing przemysłu mleczarskiego bardzo dobrze o to zadbał. Ten obraz jest w nas zakorzeniony tak samo mocno, jak przeświadczenie o tym, że naturą krowy jest dawanie mleka. Już od najmłodszych lat uczy się nas w szkole o prozdrowotnych właściwościach nabiału w diecie, a z opakowań mlecznych produktów uśmiecha się do nas radosna krowa, błogo spędzająca czas na zielonym pastwisku. Tylko czy życie krowy mlecznej to faktycznie taka sielanka? Czy krowa różni się czymś od innych samic ssaków, które produkcję mleka zaczynają dopiero po urodzeniu dziecka, aby móc je wykarmić? Czy naprawdę mleko krowie jest dla nas takie zdrowe?

„Na zdrowie ;)” to seria obrazów połączonych ze słowem autorstwa Pauliny Wiewióry, które mają na celu pokazać drugą stronę przemysłu mleczarskiego; tą, której nie zobaczysz w reklamach; tą, do której nie przynajmniej największe zakłady mleczarskie, ani też farmy, które im to mleko dostarczają – tą brutalną, pełną przemocy i wykorzystywania stronę – a to wszystko w imię produktu, którego tak naprawdę wcale nie potrzebujemy, i który nigdy nie był przeznaczony dla nas. // projekt realizowany ze Stypendium Artystycznego Miasta Elbląg //

sobota, 2 września, od godziny 15:00 do 22:00

Kulturalny Kiosk - przy Przystani Grupy

Wodnej nad Rzeką Elbląg

obrazy mogą być nieodpowiednie dla dzieci

rozkład jazdy:

15:00- otwarcie wystawy Pauliny Wiewióry

15:30-16:00 - Dominik Wagner- koncert akustyczny

16:00-19:00 - live set EON (Secret Society)

19:00-22:00 - live set KeroK (Secret Society)

W trakcie chillowania na kocyku przy hipnotyzujących dźwiękach będziecie mogli wziąć udział w małym plenerze rysunkowo-malarskim. Wszelkie materiały będą zapewnione, weźcie ze sobą jedynie chęci do kreatywnego spędzania czasu. Paulina przygotowuje dla Was także kolorowanki z własnych grafik.

Podczas wydarzenia dostępne będą do waszej dyspozycji ulotki i broszury informacyjne przygotowane przez Fundację Międzynarodowy Ruch Na Rzecz Zwierząt Viva!.

CO: KINO SAMOCHODOWE
GDZIE: PLAC JAGIELLOŃCZYKA
KIEDY: 2 WRZEŚNIA

Kino Światowid w Elblągu zaprasza na długo wyczekiwane kino samochodowe! Już w sobotę, 2 września o godz. 20:00 na Placu Jagiellończyka odbędzie się nietuzinkowy pokaz filmowy, który widzowie oglądać będą z wnętrza własnego auta. Dźwięk filmu wyregulują natomiast w swoich odbiornikach radiowych.

Podczas seansu zaprezentowany zostanie rewelacyjny thriller pt. „GOŚCIE” (Dania, Holandia, 97 min).

GOŚCIE (2022 r.): Szczęśliwa duńska rodzina jedzie na wakacje do nowo poznanych na wakacjach znajomych z Holandii. Na miejscu okazuje się jednak, że gospodarze nie do końca są tymi, za których wcześniej się podawali. Kolejne niepokojące sytuacje stopniowo ujawniają ich prawdziwe oblicza, a im bardziej taktowni starają się być duńscy goście, tym bardziej niebezpieczny obrót przyjmuje wspólny weekend.

Wjazd samochodów przewidziany jest od godz. 19:30.

Bilety na wydarzenie można nabyć:

- online – www.bilet.swiatowid.elblag.pl,

- w kasie Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” w Elblągu. Kasa jest czynna od poniedziałku do piątku od godz. 14:30 do 20:30 (lub 15 minut przed pierwszym seansem). W soboty i niedziele od godz. 11:30 do 20:30,
- w biletomacie znajdującym się w holu CSE „Światowid” w Elblągu (płatność kartą) w godz. 8:00-21:00.

CO: TARGI
TERRARYSTYCZNO-
-BOTANICZNE
GDZIE: HALA
WIDOWISKOWO-
-SPORTOWA MOSiR
W ELBLĄGU
KIEDY: 3 WRZEŚNIA

Hallo ELBLĄG! Ruszamy kolejnymi śladami EGZOTYCZNYCH ZWIERZĄT! Jesteśmy jednym z największych organizatorów Targów z branży TERRARYSTYKA, AKWARYSTYKA, BOTANIKA skupiających profesjonalnych hodowców, firmy, hobbystów! Zapraszamy na naszą pierwszą edycję Targów organizowanych w Elblągu.

To świetna okazja, by poznać z bliska wiele gatunków zwierząt, a także profesjonalnych hodowców z całej Polski i zagranicy, którzy chętnie odpowiedzą na pytania związane z ich hodowlą. Będzie można poznać z bliska między innymi: jaszczurki, węże, żaby, żółwie, modliszki, owady, rośliny i cały niezbędny sprzęt czy domek dla zwierzątka. Świat flory i fauny! Setki gatunków zwierząt!

Wydarzenie będzie odbywać się na: Hali sportowo-widowiskowej przy al. Grunwaldzkiej 135 w Elblągu od godziny 10:00 do 16:00. Otwarcie kas biletowych na miejscu od godziny 11:00.

CO: BALTIC HOME. WARSZTATY CERAMICZNE Z ANNA GAWRON
GDZIE: GALERIA EL
KIEDY: 3 WRZEŚNIA

Kiedy? Warsztaty są rozbite na dwa spotkania: 27 sierpnia oraz 3 września 2023 r. (dwie niedziele)

O której godzinie? Działamy od godziny 12:00 do 14:00

Gdzie? Spotykamy się w Galerii EL, a dokładnie w Galerii Laboratorium

Dla kogo? Zapraszamy osoby dorosłe 18+

Podczas spotkania artystka Anna Gawron opowie o swoich zawodowych wyzwaniach, grafice użytkowej, procesie projektowym, ale także o tym, czy praca z gliną to dla niej ucieczka, akt spontanicznego tworzenia, czy może coś jeszcze. Następnie zaprosi nas do tego świata, wspierając w wykonaniu własnego dzieła.

Uczestniczki i uczestnicy spotkania poznają nie tylko specyfikę pracy w glinie, ale także dowiedzą się, jak można zindywidualizować swój wyrób. Efektem warsztatów będzie własnoręcznie wykonana, szklona i niepowtarzalna czarka lub filiżanka.

Uwaga! Spotkanie przebiega w dwóch etapach. Zapisując się na warsztaty zobowiązujesz się do uczestnictwa w obu częściach. Zapisy na warsztaty trwają: od 16 do 25 sierpnia 2023 r. poprzez e-mail: helena@galeria-el.pl lub SMS: 532 885 931.

Prosimy o wysłanie wiadomości: „warsztaty ceramiczne”, podanie imienia, nazwiska oraz numeru telefonu (w przypadku zapisywania na warsztaty więcej niż jednej osoby prosimy o powyższe dane każdej osoby).

Wysłanie wiadomości nie jest równoznaczne z uczestnictwem w warsztatach – jest nim otrzymanie od nas wiadomości z potwierdzeniem.

Wszystkie prace powstałe podczas warsztatów stają się własnością uczestniczek i uczestników. Ich odbiór ustalony zostanie podczas ostatniego spotkania 3 września.

CO: GRUBY JAZZ | EŚM II
GDZIE: PRZYSTAŃ GRUPA WODNA ELBLĄG
KIEDY: 3 WRZEŚNIA

GRUBY JAZZ czyli najlepsze polskie młode jazzgoty - w tym przypadku dosłownie od gór (Stawek Pezda Quartet) do morza

(Dead Vistula). Elbląskie Święto Muzyki 2023 rozpoczęliśmy marcowym koncertem Mateusza Gawędy i z jego m.in. udziałem zakończymy we wrześniu. To będzie piękna klamerka i jazzowa jazda na fajrant ESM!
3 września 2023 - godz. 17:00
Przystań Grupy Wodnej (Wybrzeże Gdańskie 12, Eg). Wstęp wolny.
Program:
17:00 DEAD VISTULA
18:30 (około) SŁAWEK PEZDA QUARTET grają Tribute to Tenor Legends

CO: Z IN-DEKSU KSIĄG ZAKAZANYCH – WARSZTATY ZINOWO-KOLAŻOWE ZE STUDIEM HEKLA (EDYCJA 2.)
GDZIE: BIBLIOTEKA ELBLĄSKA
KIEDY: 4-5 WRZEŚNIA, GODZ. 15-19

Zapraszamy na dwudniowe warsztaty z selfpublishingu, podczas których zanurzymy się w tematykę astronomiczną. Wspólnie zaprojektujemy i wydrukujemy zina, będącego wizualną opowieścią o kosmosie i fascynujących wzajemnych zależnościach Słońca, Ziemi i innych planet. Inspiracją i pretekstem dla naszej publikacji będą uczeni i astronomowie: Mikołaj Kopernik oraz Joachim Retyk, który przyczynił się do ukończenia i wydania dzieła "O obrotach sfer niebieskich". Podczas zajęć wykorzystamy przepiękne ryciny astronomiczne, które znajdują się w zbiorach zbitych Biblioteki Elbląskiej. Warsztaty będą obejmowały tworzenie materiałów wizualnych do środka zina (w technice kolażu), projektowanie graficzne publikacji oraz przygotowanie okładek w technice linorytu. A na zakończenie, nasze ziny zostaną profesjonalnie zszyte podczas warsztatu introligatorskiego. Podczas warsztatów będziemy rozmawiać o selfpublishingu, niskonakładowych publikacjach i projektowaniu graficznym książek. W trakcie dwóch spotkań powstanie zin wydrukowany w kilkunastu sztukach, a każdy uczestnik/uczestniczka zabierze swój egzemplarz do domu.
Warsztaty kolażowo-zinowe podzielone są na 4 bloki tematyczne:

Dzień 1:
1) Papier, pomysł nożyczki – kolaże do zina
Na pierwszym spotkaniu zaprojektujemy kolaże, które będą stanowić główną zawartość warsztatowej publikacji. Będziemy ilustrować pojęcia i terminy związane z kosmosem, astronomią czy astrologią. Do pracy wykorzystamy wielobarwne papiery marmurkowe, odręcznie rysowane faktury i ryciny astronomiczne.
2) Kolejność i układ – projektujemy publikację
W tym bloku tematycznym skupimy się na projektowaniu publikacji. Uczestniczki i uczestnicy będą kończyć swoje projekty kolażowe, a następnie wspólnie z prowadzącą zeskanujemy je i umieścimy w zinie (w programie inDesign). Porozmawiamy również o impozycji oraz eksporcie projektu do druku.
Dzień 2:
3) Okładki jako seria – drukujemy linoryty
Dzień drugi rozpoczniemy od wprowadzenia do techniki linorytu, której użyjemy do stworzenia unikatowych okładek do zina. Przyjrzymy się przykładom i inspiracjom, a następnie uczestnicy stworzą matrycę oraz odbiją linoryt na okładce zina. Każda okładka będzie różnić się grafiką, tworząc zarazem spójną serię okładek do naszego projektu.
4) Szyjemy ziny – oprawa broszurowa
W ostatnim bloku warsztatów skupimy się na procesie introligatorskim. Nauczymy się składać ziny, bigować ich strony i zszywać je metodą broszurową.

O prowadzącej: Hekla to warszawskie studio projektowe założone przez Monikę Proniewską i Paulinę Ufnal. Studio zajmuje się projektowaniem graficznym: książek, identyfikacji wizualnych, plakatów oraz ilustracją pracując głównie dla instytucji kultury (muzeów, galerii, teatrów) i wydawnictw książkowych oraz muzycznych. W pracy projektowej graficzki używają różnorodnych technik plastycznych z wykorzystaniem papieru (kolaż, odręcznie rysowane wzory, malowane gradientowe kształty) łącząc je z nowoczesną typografią. Warsztaty poprowadzi Monika Proniewska.
Zapisy: Warsztaty skierowane są do młodzieży 16+ i osób dorosłych. Udział w warsztatach jest bezpłatny. Ilość miejsc ograniczona. Zgłoszenia według kolejności zapisów. Rejestracja zostanie potwierdzona w mailu zwrotnym. Rezerwacja miejsc na warsztatach: elkamera@bibliotekaelblaska.pl lub pod nr tel.: 55 625 60 32.

CO: NOMADE BIENAL POLAND 2023 – „BESTIA W OGNIU”
GDZIE: CENTRUM SZTUKI GALERIA EL
KIEDY: 8 WRZEŚNIA

Wspólnie z Fundacją Art Forma zapraszamy serdecznie 8 września na międzynarodową wystawę sztuki współczesnej. NOMade Bial Poland 2023 – „Bestia w ogniu”, to międzynarodowa wystawa sztuki współczesnej, podczas której artyści i artystki stworzą swoje dzieła, wychodząc poza mury galerii sztuki. Zaproszeni do projektu to wybitni i doświadczeni artyści oraz kuratorzy z Ameryki Południowej, Europy i Azji realizujący swoje dzieła in-situ, w odniesieniu do aktualnych i znaczących problemów otaczającej rzeczywistości. Taki dobór twórców daje szerokie spektrum możliwości innego, acz świeżego i kulturowo odmiennego spojrzenia na sztukę współczesną, prezentowaną w przestrzeniach ogólnodostępnych. W ramach wystawy powstaną instalacje interaktywne, performance'y i inne dzieła dostępne szerokiej rzeszy odbiorców, zarówno w średniowiecznych murach Galerii EL, jej dziedzińcu, jak i w przestrzeni publicznej. Jest to pierwsza europejska odsłona działań artystycznych podjętych przez Arkadiusza Sylwestrowicza i Tomasza Matuszaka w Chile i Ekwadorze w 2018 roku, we współpracy z kuratorami Hernanem Pacurucu i Victorem Hugo Bravo – twórcami Biennale NOMade. Działania miały charakter pracy konfrontacyjnej artystów południowoamerykańskich z artystami z całego świata, w odniesieniu do aktualnych problemów w sztuce. Głównym zadaniem projektu NOMade Bial Poland 2023 – „Bestia w ogniu” jest propagowanie sztuki współczesnej, nie zawsze łatwej w odbiorze. Zadanie zakłada interdyscyplinarne działania, performance'y, stworzenie obiektów, rzeźb i instalacji, podczas których będzie można zobaczyć „na własne oczy” cały proces twórczy, jednocześnie w nim uczestnicząc. Artyści również będą angażować społeczność lokalną i osoby niebiorące dotychczas udziału w życiu kulturalnym.
– Wernisaż wystawy:
8 września 2023 r., godz. 18:00
– Wystawa potrwa do: 19 listopada 2023
– Kuratorzy: Victor Hugo Bravo (Chile), Hernán Pacurucu C (Ecuador), Arkadiusz Sylwestrowicz (Poland), Maciej Olewniczak (Galeria EL, Poland),
– Kuratorzy sztuki video: Santiago Rueda (Colombia), Francis Naranjo (Gran Canaria, Spain), Monjur Ahmed (Bangladesh)
– Organizatorzy: Fundacja Art Forma, Centrum Sztuki Galeria EL

DROBNE

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

DOM w Stawigudzie sprzedam lub zamienię, 512-372-218

WWW.DOMKIHOLENDER-SKIE.EU, 503-103-703

APN Sentium
Opieka z szacunkiem

Wyjeżdź jako opiekunka do Niemiec lub Holandii i zarób nawet do 1900€ netto!

Zadzwoń!
+48 500 401 901

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SPRZEDAM JAŁÓWKI wysoko-kielne, 506-999-493.

PRACA

dam pracę

KIEROWCA CE, 503-103-703

FERMA indyków Rejczuchy, 668-047-381

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

BURMISTRZ MIASTA I GMINY FROMBORK

podaje do publicznej wiadomości, że zostały wywieszone na tablicach Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku wykazy przeznaczonych do dzierżawy, najmu i sprzedaży nieruchomości stanowiących własność Gminy Frombork. Wykazy te znajdują się również na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Frombork w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem frombork.bip.net.pl.

BGK.6721.2.2023.KL

Pasłęk, dnia 01.09.2023 r.

OGŁOSZENIE/OBWIESZCZENIE BURMISTRZA PASŁĘKA

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centralnej i wschodniej części Pasłęka oraz prognozy oddziaływania na środowisko do ww. planu

Na podstawie art. 17 pkt 9 i pkt 11, w związku z art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 977 z późn. zm), zgodnie z art. 39 ust. 1 i 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i 54 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.) oraz uchwały nr VIII/73/15 Rady Miejskiej w Pasłęku z dnia 23 października 2015 r. w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centralnej i wschodniej części Pasłęka

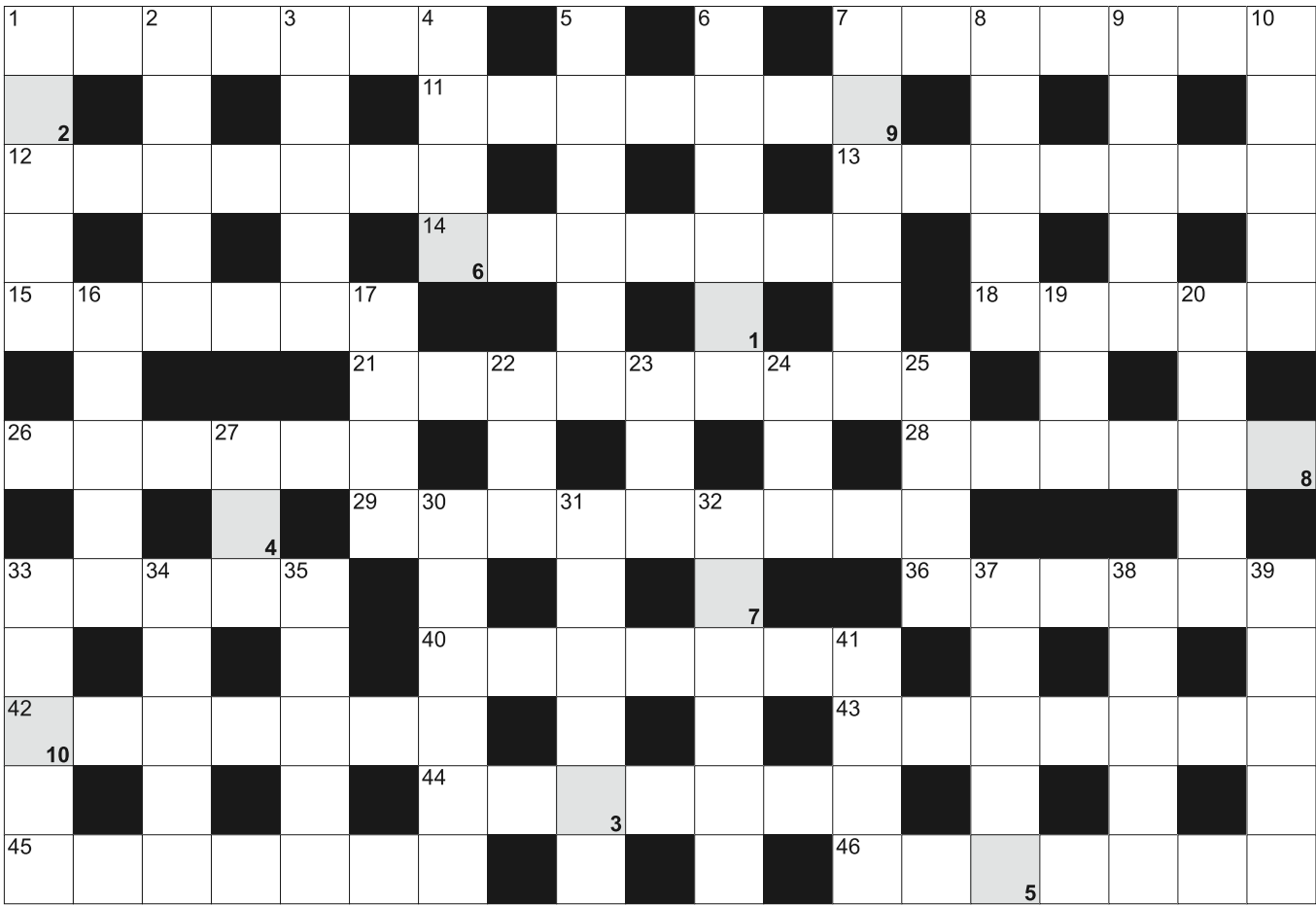
z a w i a d a m i a m

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego centralnej i wschodniej części Pasłęka wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, obejmującego obszar o powierzchni ok. 2,78 ha. Obszar planu obejmuje dwa fragmenty miasta Pasłęk: fragment obrębu geodezyjnego nr 07 w rejonie ul. Jagiełły oraz fragment obrębu geodezyjnego nr 10 w rejonie ul. Partyzantów i Cichej. Projekt zmiany planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko będą wyłożone w dniach od 12.09.2023 r. do 11.10.2023 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego w Pasłęku, pl. św. Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk, w godzinach pracy urzędu oraz będą dostępne na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej gminy www.paslek-um.bip-wm.pl, zakładka Strategie, programy, plany. Dyskusja publiczna nad przyjętymi w projekcie planu miejscowego rozwiązaniami odbędzie się w dniu 21.09.2023 r. o godz. 13.00 w siedzibie Urzędu Miejskiego w Pasłęku, pl. św. Wojciecha 5, 14-400 Pasłęk. Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Burmistrza Pasłęka z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27.10.2023 r.

Jako wniesione na piśmie uznaje się również uwagi wniesione w postaci elektronicznej, w szczególności za pomocą poczty elektronicznej na adres e-mail: paslek@paslek.pl. Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 46 pkt 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w miejscu i czasie wyłożenia projektu planu do publicznego wglądu można zapoznać się z niezbędną dokumentacją sprawy, tj. projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, prognozą oddziaływania na środowisko do tego planu oraz opiniami Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

Zainteresowani udziałem w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania ww. projektu planu na środowisko mogą składać do ww. dokumentacji uwagi, które mogą być wnoszone: w formie pisemnej do Burmistrza Pasłęka, ustnie do protokołu, za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym na adres mailowy paslek@paslek.pl w nieprzekraczalnym terminie do dnia 27.10.2023 r. Uwagi złożone po upływie wyżej podanego terminu pozostaną bez rozpatrzenia. Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Burmistrz Pasłęka.

Burmistrz Pasłęka
dr Wiesław Śniecikowski

Krzyżówka klasyczna z hasłem

POZIOMO: 1) dawne terytorium zamorskie; 7) imię matki Juliusza Słowackiego; 11) zimnica, choroba przenoszona przez komary; 12) luźne notatki; 13) potocznie o rasowym koniu pełnej krwi angielskiej; 14) kwestionariusz sondażowy; 15) głos bociana; 18) kłakacz antarktyczny inaczej; 21) najmniejszy ziemski kontynent; 26) wytapiany tłuszcz; 28) religijna ceremonia, obrzęd; 29) żyją w Afryce; 33) drobna, młoda cebula; 36) królowa Bona, żona Zygmunta Starego; 40) rakija lub sake; 42) inaczej o śrubokręcie; 43) niedobór, deficyt tlenowy w środowisku; 44) urginia morska zwyczajowo; 45) postać błazna w commedia dell'arte; 46) zbędne kilogramy.

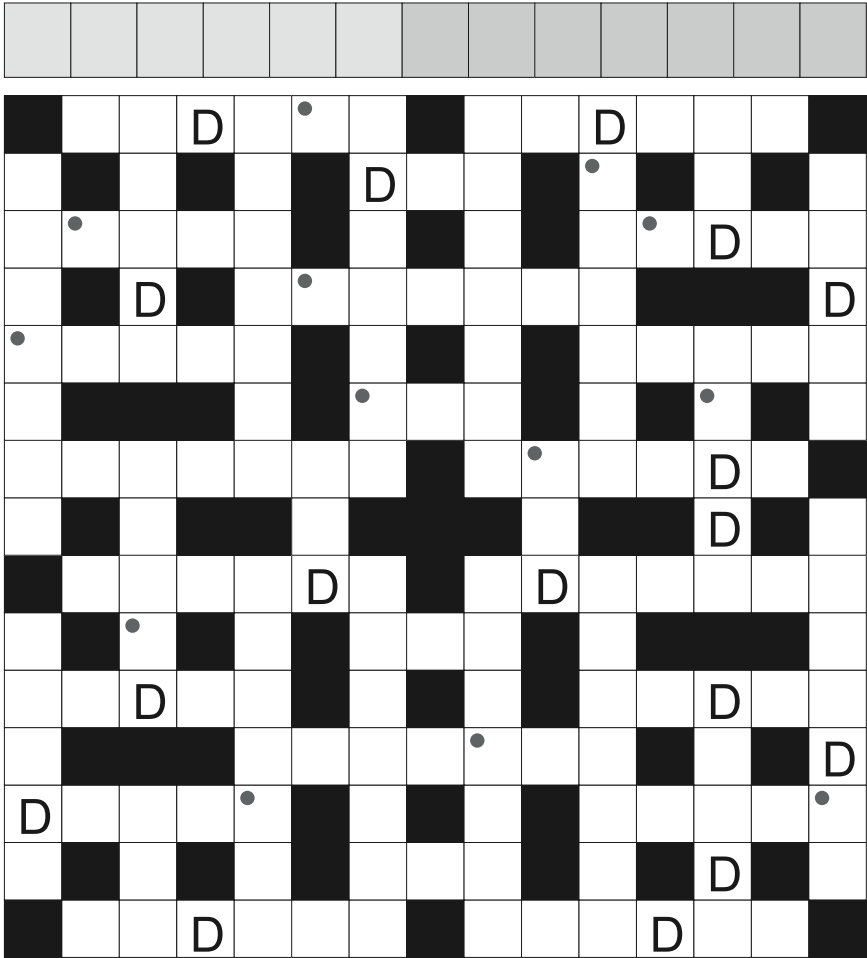
PIONOWO: 1) roślina z gałęziami, ale bez pnia; 2) wieś z "Chłopów" Reymonta; 3) nie wysoki; 4) inna nazwa miękkawki, ryby; 5) psia pietruszka, szaleń; 6) Daniel, prezydent Nikaragui; 7) afrykańska wyprawa myśliwska; 8) niewinny kwiat; 9) ma ciemną cerę; 10) Rubinstein, polski pianista; 16) świeca w parku; 17) w ręku kelnera; 19) błąd serwisowy tenisisty; 20) klarowny likier kminkowy; 22) angielski tytuł szlachecki; 23) bywa przestępną; 24) smaczny krewniak karpia; 25) bóg wojny w mitologii greckiej; 27) obawa, niepokój; 30) butla na perfumy; 31) japońska mafia; 32) Kutcher, aktor amerykański; 33) określona przez lekarza; 34) monumentalne malowidło ściennie; 35) strugał wiatraki w noweli Prusa; 37) skandynawska zatoka; 38) ojczyzna Puszkina; 39) inaczej manila, włókno; 41) rzeka w Marburgu.

Litery z pól od 1 do 10 utworzą hasło:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

JOLKA z HASŁEM

Na diagramie poniżej ujawniliśmy spółgłoskę "D". Miejsce wpisu haseł do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z pól oznaczonych kropką, czytanych rzędami.

japońska łamigłówka z liczbami; słynne Muzeum Narodowe w Madrycie; samica wilka; pierwiastek o symbolu Rh; "Ptasie ..." Juliana Tuwima; odbicie światła; wynik mnożenia; Igor, autor "Chłopca z Salskich Stepów"; gazon, kwietnik w ogrodzie; gazety, radio i telewizja; słynna epopeja Wergiliusza z Eneaszem; zarządza upadłą firmą; jeden nie gasi pragnienia; ryba nazywana wątluszem; siedem w tygodniu; Janusz, autor serii komiksów "Kajko i Kokosz"; paraliżuje przed występem; ... Wasiak, Miss Polonia 1983; Siddhartha Gautama; prezydent Dwight Eisenhower krócej; siedemnasta litera alfabetu greckiego; przepływa przez Mielec; duży kraj z Odessą; Placido, hiszpański, śpiewak, tenor; waluta we Włoszech przed euro; rodzaj diody; część sondy pozostająca na orbicie; wkłady współników do spółki; syn Agamemnona i Klitajmestry; jedenasty znak zodiaku; węgierskie "morze"; pierwiastek V; sypią się z choinek; paskowy lub pocztowy; nakładać, ubierać koszulę; ma katar przez pyłki; chwytły na gitarę; fryzura z grubych, splątanych strąków; rekrutacja kandydatów do pracy lub szkoły; drużyna narodowa; o przystojniaku z ekranu; umowa kończąca spór.

Sprawdź się w SUDOKU: Wypełnij diagram 9×9 w taki sposób, aby w każdym wierszu, w każdej kolumnie i w każdym z dziewięciu pogrubionych kwadratów 3×3 znalazło się po jednej cyfrze od 1 do 9. Życzymy udanej zabawy!

3	4			2	6		8	
		1		7				
7	2		8			4	3	9
4		9	6			3		2
				1	9		7	
1				4	9			
			5	6	8			7
					2			5
2	5	4		9	7	8	6	3

5		7	9	4		1		
				3		2	7	6
	6				8			5
	8		6		4			
		5						3
9								2
7		8			9			
6							2	9
	4		5	8	1		6	

SUDOKU

	3				5	2	
1				7		6	8
2		5	6		3	4	7
9	2					4	
	7			6		2	1
6			4				
3		7		5		9	
		9	2		7	5	
5	1	2				3	4

1157

		3		6			
		9	3			1	6
		1					
7	3	4			9		8
2	1			7	5		3
6		5		3		1	
9	8			4	1		6
3				5	6	2	8
			2		3		7

1158

					6	9	
				4		2	
	1		7		8	3	4
	9	8	6			7	5
2		6		3		8	
		5	8	7		2	
			3		5	4	8
						9	7
			1			3	6

1159

OLIMPIA SPRÓBUJE POGNAĆ JASTRZĘBIE

PIŁKA NOŻNA\\\\ Po nieudanej wyprawie na Dolny Śląsk i przegranej z Zagłębiem Lubin, w sobotę po raz czwarty w tym sezonie Olimpia Elbląg o godz. 16 zagra przed własną publicznością. Podejmuje GKS Jastrzębie, a jej celem jest zdobycie kompletu punktów.

Tego się nikt nie spodziewał, że po pięciu kolejkach spotkań liderem będzie zespół Zagłębia II Lubin, który jak do tej pory nie poniósł jeszcze porażki. Tę dobrą serię miała przerwać Olimpia, wywożąc z Lubina komplet punktów. Jednak co innego w teorii a co innego w praktyce.

• Zagłębie II Lubin — Olimpia Elbląg 2:1 (1:1)

1:0 — Szafranek (30), 1:1 — Kozera (37), 2:1 — Gruszecki (85)
OLIMPIA: Łęgowski — Sarnowski, Szczudliński, Kuczałek, Jakubczyk, Spychała, Stefaniak (76 Bartoś), Famulak, Jacenko (82 Jóźwicki), Kozera (72 Kardyś), Senkewicz.

Podopieczni trenera Przemysława Gomulki do Elbląga wrócili z niczym, więc nie ma powodów do radości. Od początku był to mecz walki, nikt się nie oszczędzał, choć widowisko stało na przeciętnym poziomie. W pierwszej odsłonie spotkania wynik w 30 minucie otworzyło Zagłębie, po tym jak Łukasz Łęgowski zbyt krótko sparował piłkę przed siebie, dopadł do niej Wojciech Szafranek istrzelając z bliska na raty, umieścił piłkę w siatce.

Gospodarze długo się tym prowadzeniem nie cieszyli. Siedem min później, po trójkowej akcji Patryk Ja-

kubczyk - Maciej Famulak - Dominik Kozera, ten ostatni dopełnił tylko formalności, uderzając z pola bramkowego i na tablicy wyników pokazał się rezultat 1:1.

Był to pierwszy gol młodzieżowca Olimpii w zmaganiach drugoligowych. Mimo obustronnych ataków do przerwy wynik nie uległ zmianie. Po przerwie zespół trenera Pawła Sochackiego nie zmienił taktyki i nadal grał ofensywnie.

Zespół „Miedziowego Zagłębia” dążył do zdobycia kolejnego gola. Na bramkę Łęgowskiego strzelali Igor Orlikowski, Paweł Kruszelnicki, ale w porę sytuacje zażegnawała defensywa elbląska.

W miarę upływu czasu gra się wyrównała i wszystko wskazywało, że może dojść do remisu. Tak się jednak nie stało. Na pięć minut przed końcem pojedynku Paweł Gruszecki uderzył znaroznika pola karnego tuż przy słupku i za chwilę cała drużyna lubińska cieszyła się z prowadzenia.

Szkoda tych straconych punktów, bo remis był tak blisko.

FAWORYTEM SĄ GOSPODARZE

Piłkarze Olimpii w sześciu spotkaniach zdobyli zaledwie siedem punktów, to stanowczo za mało jak na ten zespół, który przed

W ekipie elbląskiej przed panują bojowe nastroje i nikt nie dopuszcza myśli o stracie punktów

sezonem zgłaszał aspiracje na grę w pierwszej szóstce najlepszych zespołów w tej lidze. Podopieczni trenera Przemysława Gomulki znajdują się obecnie na 13 miejscu w dolnych rejonach tabeli. Teraz przed „olimpijczykami” nadarza się okazja, by ten dorobek punktowy powiększyć, bowiem do Elbląga przyjeżdża GKS Jastrzębie.

Podopieczni trenera Piotra Dziewickiego, tak jak Olimpia, grają w kratkę. Zespół z Górnego Śląska na sześć rozegranych spotkań aż pięć pojedynków rozegrał przed własną publicznością i zainkasował tylko 8 punktów.

GKS pokonał: Polonię Bytom 4:2, Hutnika Kraków 1:0 oraz zremisował

bezbramkowo z Sandecją Nowy Sącz i Stalą Stalowa Wola. Przegrał ze Stomilem Olsztyn 1:2 a na wyjeździe z KKS Kalisz 1:3.

Obecnie elblążanie są niżej w tabeli od swojego rywala, ale po sobotniej kolejce powinni przeskoczyć jastrzębian. Są faworytem, bo grają przed własną publicznością, na własnym boisku i jeśli tylko poprawią jakość gry a przy tym skuteczność, to nie powinno być źle. Mimo ostatniej porażki z Zagłębiem II Lubin 1:2 w ekipie elbląskiej przed tym spotkaniem panują bojowe nastroje i nikt nie dopuszcza myśli o stracie punktów.

Jeśli chodzi o rywala elblązan, to zdobywa teren długimi podaniami, często gra

na aferę pod polem karnym i z tym gospodarze muszą się mieć na baczności.

W zespole trenera Gomulki nikt nie pauzuje za kartki. Kontuzje nadal leczą: Danilczyk, Czernis, Gabrych.

W minionym sezonie oba te zespoły grały z sobą na remis. W Jastrzębiu wygrała Olimpia 2:0 po golach Senkewicza i Stasiaka, natomiast przegrała u siebie 0:1, tracąc gola w 47 min gry z rzutu karnego egzekwowanego przez Witkowskiego.

Pozostałe mecze 7. kolejki:

sobota: KKS Kalisz — Stal Stalowa Wola, Sandecja Nowy Sącz — Wisła Puławy, Polonia Bytom — Pogoń Siedlce, Olimpia Grudziądz — Skra Częstochowa, niedziela

Stomil Olsztyn — Chojniczanka Chojnice, Hutnik Kraków — ŁKS II Łódź, Lech II Poznań — Zagłębie II Lubin, poniedziałek: Kotwica Kołobrzeg — Radunia Stężyca.

• Wyniki 6. kolejki

spotkań: Radunia Stężyca — Lech II Poznań 1:0, Skra Częstochowa — Kotwica Kołobrzeg 1:0, Chojniczanka Chojnice — Olimpia Grudziądz 1:1, Wisła Puławy — Hutnik Kraków 0:1, Pogoń Siedlce — Sandecja Nowy Sącz 3:0, GKS Jastrzębie — Polonia Bytom 4:2, Stal Stalowa Wola — Stomil Olsztyn 0:1, ŁKS II Łódź — KKS Kalisz 0:2

PO 6 KOLEJKACH:

1. Zagłębie II	14	10:4
2. ŁKS II	13	12:6
3. Radunia	12	6:3
4. Olimpia G.	10	8:6
5. Wisła	10	7:5
6. KKS	10	6:5
7. Skra	10	5:6
8. Hutnik	9	7:4
9. Pogoń	9	7:4
10. GKS	8	7:7
11. Kotwica	7	9:5
12. Stomil	7	5:6
13. Olimpia E	7	6:8
14. Stal	5	6:9
15. Chojnice	5	7:11
16. Lech II	5	6:11
17. Polonia	4	4:10
18. Sandecja	2	3:10

JERZY KUCZYŃSKI

PRZEGRALI Z GRANICĄ KĘTRZYN. PIERWSZA PORAZKA REZERW OLIMPII

FORBET IV LIGA PIŁKARSKA\\\\ Pierwszej porażki w tym sezonie doznały rezerwy Olimpii Elbląg, przegrywając na wyjeździe z Granicą Kętrzyn. Nadal są jednak w czołówce.

• Granica Kętrzyn — Olimpia II Elbląg 2:0 (2:0)

1:0 — Swocha-Sock (24), 2:0 — Oracz (45)

OLIMPIA II: Fidurski — Kazi-miierowski, Etmański, Kasprzykowski, Leszczyński (80 Łoś), Stróżewski (65 Rychter), Tutaj (46 Dziurdzia), Sznajder, Czapliński (65 Dettlauff), Tobojka (65 Piróg), Ruciński.

Drużyna elbląska do tego spotkania przystąpiła bez żadnych wzmocnień zawodnikami z pierwszej drużyny seniorów. Go-

spodarze prowadzeni przez znanego byłego zawodnika i szkoleniowca Olimpii Adama Fedoruka w ten sposób mieli ułatwione zadanie w zdobyciu trzech punktów.

Kętrzynianie od razu przystąpili do ataków, uzyskali znaczną przewagę i efektem tych poczynąń ofensywnych było zdobycie przez nich do przerwy dwóch bramek. Pierwszego gola miejscowi zdobyli po przejęciu piłki na 30 metrze przez Patryka Policha, który wbiegł w pole karne, tam obsłużył Marcina

Swocha-Sock, który z 10 metrów dopełnił formalności.

Tuż przed przerwą gospodarze zdobyli jeszcze jednego gola. Po dośrodkowaniu z prawej strony boiska przez Pawła Turczyzna Damian Oracz z podobnej odległości umieścił piłkę w siatce.

— Po przerwie młodzież Olimpii zagrała znacznie lepiej, grała jak równy z równym i miała też swoje sytuacje, ale była nieskuteczna — informuje trener Fedoruk i dodaje: — Najważniejsze, że zdobyliśmy trzy punkty i to cieszy.

Pozostałe wyniki

4. kolejki spotkań:

• Polonia Lidzbark Warmiński — Znicz Biła Piska 1:1 (1:1)
Dziemidowicz (11) — Grochow-ski (12)

• Tęcza Biskupiec — Mrągowia Mrągowo 2:3 (0:2)

Malanowski (50), Galik (59) — Rybkiewicz (12), Frończak (42), Kuśnierz (87)

• Jeziorak Iława — Con-struct Lubawa 1:0 (1:0)

Banaszek (21)

• Mamry Giżycko — Stomil II Olsztyn 7:2 (4:0)

Sadocha (39,43), Mroczkowski (30,80), Drażba (45,57), Olszewski (90) — Gwardiak (52), Morawski (61)

• Olimpia Olsztynek

— Rominta Gołdap

0:2 (0:2)

Poptawski (35,43)

• Mazur Etł — DKS Dobre

Miasto 1:2 (1:1)

Ziemianowicz (8 samob.) — Kaisel (38), Chojnowski (84)

• Polonia Iłowo — Motor

Lubawa 2:2

Po 4 KOLEJKACH

1. Znicz	10	12:5
2. DKS	10	8:4
3. Olimpia II	9	6:4
4. Granica	8	9:4
5. Motor	8	8:5
6. Rominta	8	6:3
7. Mamry	7	13:9
8. Mrągowia	7	7:6
9. Tęcza	7	7:3
10. Jeziorak	7	9:6
11. Mazur	4	5:4
12. Polonia LW	2	5:7
13. Polonia Ił	1	4:12
14. Construct	0	3:9
15. Olimpia O	0	1:9
16. Stomil II	0	3:16

JERZY KUCZYŃSKI

POWALCZĄ O TRZECIE ZWYCIĘSTWO W TYM SEZONIE

PIŁKA NOŻNA\\ Zespoły 3 ligi w ten weekend rozegrają szóstą kolejną grę. Concordia Elbląg w sobotę o godz. 17 na stadionie przy ul. Krakusa zmierzy się z Pelikanem Łowicz, który do tej pory nie zdobył jeszcze punktu na boisku rywala. Będzie lepiej niż w meczu z Legią?

Nie tak wyobrażali sobie kibice oraz sami piłkarze Concordii Elbląg swój występ w Warszawie przeciwko rezerwom Legii. Wygrała drużyna stołeczna aż 5:0.

• **Legia II Warszawa**
— Concordia Elbląg 5:9 (1:0)
1:0 — Urbański (7), 2:0 — Sokołowski (49), 3:0 — Strzałek (52), 4:0 — Ryczkowski (53), 5:0 — Strzałek (62)

CONCORDIA: Sasiak —, Mroczka, Szpucha, Jońca, Jakubowski, Rękawek (57 Danowski), Bukacki, (60 Pytlewski), Drewek (46 Nowicki), Szymdt (75 Maćkowski), Sionkowski (57 Bartosiński), Augusto.

Drużyna stołeczna przeciwko Concordii wystawiła swój najsilniejszy skład. Z szerokiej kadry z pierwszego zespołu seniorów zagrali w nim: Sokołowski, Kobylak, Kramer, Pankov, Rosz, Khazantim oraz Żyła i nic też dziwnego, że byli zdecydowanym faworytem tego pojedynku.

Już w 7 min wojskowi wyszli na prowadzenie, po strzale głową Urbańskiego z pola karnego. Po tym голу wojskowi dostali wiatru w plecy i byli w ciągłym ataku. Doskonale jednak bronił Sasiak, co w połączeniu z nieskutecznością gospodarzy sprawiło, że elblązianie po pierwszej odsłonie spotkania przegrywali tylko 0:1.

foto: Ryszard Biel

Jeśli podopieczni trenera Łukasza Nadolnego chcą dołączyć do czołówki, nie mogą pozwolić sobie na stratę punktów

Po przerwie gospodarze, grając z pełnym zaangażowaniem, poszli za ciosem i po niespełna godzinie gry wygrywali już 4:0. W tym momencie elblązianie byli już na łopatkach i zanosili się na ich klęskę. Kiedy gospodarze w 62 min zdobyli kolejnego piątego gola, od tego momentu spuścili z tonu, a mimo to posiadali nadal przewagę.

Trener Concordii, Łukasz Nadolny, w drugiej połowie spotkania dokonał w swoim zespole licznych roszad, ale tylko ambicji elblązianom nie można było odmówić, a sama gra pozostawiała wiele do życzenia.

W grze pomiędzy tymi drużynami widać było różnicę klasy. Niech świadczy o tym fakt, że goście ani razu nie zagrozili bramce Legii.

TO BĘDZIE CIEKAWY MECZ

Piłkarze zaplecza II ligi są już po pięciu kolejkach spotkań. Jak do tej pory rewelacją rozgrywek są dwa zespoły z województwa łódzkiego Lechia Tomaszów Maz, która jeszcze nie straciła punktu i z kompletem 15 punktów jest liderem w tabeli i tuż za nią, także bez porażki, ale z 13 punktami beniaminek GKS Bełchatów.

Z kolei Concordia Elbląg po przegranym meczu z Legią II Warszawa znalazła się w środkowej strefie tabeli na ósmym miejscu i do lidera traci już osiem punktów.

Teraz podopieczni trenera Łukasza Nadolnego podejmują Pelikan Ło-

wicz i jeśli chcą dołączyć do czołówki, nie mogą sobie pozwolić na żadną stratę punktów. Drużyna gości w tym sezonie gra trochę poniżej oczekiwań. Z dorobkiem 4 punktów zajmuje odległe 13 miejsce w tabeli. Rywal elblązan wygrał z Olimpią Zambrów 3:1 i zremisował z Bronią Radom 0:0. Jeśli chodzi o mecze wyjazdowe, Pelikan w trzech spotkaniach doznał trzech porażek, nie strzelając żadnego gola. Przegrał z GKS Bełchatów i Lechią Tomaszów Maz po 0:1 i Legią Warszawa 0:2.

— To będzie zapewne ciekawy i zarazem trudny dla nas mecz — stwierdza Łukasz Nadolny (trener Concordii) i dodaje: — Pelikan nie gra tak źle, jak

pokazuje tabela. Jest to zespół, który walczy na całym boisku i gra przede wszystkim ofensywnie. W sobotę potrzebujemy zwycięstwa. Zrobimy wszystko, by zrehabilitować się za tak wysoką porażkę z Legią (0:5) — mówi trener.

Zespół Concordii zagra bez Łukasza Kopki, który za czerwoną kartkę jeszcze musi pauzować w tym meczu. Wszyscy pozostali zawodnicy — optymistycznie nastawieni do meczu — są do dyspozycji trenera.

Pozostałe mecze 6. kolejki, piątek:

Lechia Tomaszów Maz — Broń Radom, sobota: Świt Nowy Dwór Maz — Olimpia Zambrów, Piłica Białobrzegi — GKS Bełchatów, Unia Skierniewice

— Jagiellonia II Białystok, Pogoń Grodzisk Maz
— Legionovia Legionowo, ŁKS Łomża — GKS Wiekielec, Victoria Sulejówek — Warta Sieradz, niedziela: Mławianka Mława — Legia II Warszawa

• Wyniki 5 kolejki

spotkań: GKS Wiekielec — Pogoń Grodzisk Maz 0:2 (0:1), Legionovia Legionowo — Unia Skierniewice 1:2 (0:1), Jagiellonia II Białystok — Piłica Białobrzegi 2:3 (0:1), Olimpia Zambrów — Mławianka Mława 1:1 (1:1), Warta Sieradz — ŁKS Łomża 2:2 (2:1), Victoria Sulejówek — Lechia Tomaszów Maz 2:3 (0:1), Pelikan Łowicz — Broń Radom 0:0, GKS Bełchatów — Świt Nowy Dwór Maz 1:1 (0:1).

PO 5 KOLEJKACH:

1. Lechia	15	11:5
2. GKS B	13	9:5
3. Świt	11	11:5
4. Legia II	10	14:6
5. Pogoń	10	8:2
6. Victoria	10	9:5
7. Unia	7	10:9
8. Concordia	7	5:7
9. Jagiellonia II	6	9:7
10. Broń	6	5:5
11. Wiekielec	5	7:8
12. Piłica	5	6:9
13. Pelikan	4	3:5
14. Mława	4	7:11
15. ŁKS	4	8:9
16. Legionovia	3	3:12
17. Warta	2	5:13
18. Olimpia	1	4:11

JERZY KUCZYŃSKI

SPRINTEM

• KOSZYKÓWKA BASKETBALL JEDNAK WYSTARTUJE

Po zakończeniu minionego sezonu, w którym koszykarze elbląskiego Basketballu wywalczyli mistrzowski tytuł w III lidze pomorsko-warمیńsko-mazurskiej oraz grali w finałach o wejście do II ligi, lecz bez powodzenia, ich gra w tym sezonie w tej lidze stała pod znakiem zapytania. Jednak wszystko zakończyło się dobrze. Kibice koszykówki w Elblągu znów będą mogli oglądać podopiecznych

foto: Ryszard Biel

trenera Arkadiusza Majewskiego w ligowych spotkaniach w III lidze.

Od nowego sezonu oprócz Basketballu Elbląg w tej lidze grać będą: Kolejkarz Chojnice,

SSP ORKA Itawa, Szkoła Gortata Politechnika Gdańsk, AZS UW-M Olsztyn, JBC Olsztyn, Wilki Etł, Trójczka Olsztyn, TSK Roś Pisz. Z rozgrywek wycofał się Basket Kwidzyn. Sezon rozpocznie się 22 października. Po zakończeniu rozgrywek trzy najlepsze zespoły grać będą w barażach o miejsce w II lidze.

• JAZDA FIGUROWA NA ROLKACH ELBLĄŻANKA W SKŁADZIE NA ME

foto: UKS SZÓSTKA

Elblązanka Julia Gierszewska (UKS „Szóstka” Elbląg) została powołana do kadry

narodowej na Mistrzostwa Europy w jeździe figurowej na rolkach. Mistrzostwa Starego Kontynentu odbywają się w Ponte di Legno (Włochy). Rozpoczęły się 28 sierpnia i potrwać do 10 września. Elblązanka wystąpi 4.09 (poniedziałek) w programie krótkim oraz 6.09 (środa) — program dowolny. Kadre Polski na Mistrzostwach Europy prowadzą elbląscy trenerzy Beata i Jakub Kukowsky.

START ZDOBYWCĄ PUCHARU MARSZAŁKA

PIŁKA RĘCZNA W Elblągu rozegrany został turniej piłki ręcznej kobiet o Puchar Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wystąpiły dwa zespoły I ligi i tyleż drużyn z Superligi. W turnieju najlepszym zespołem okazał się Start Elbląg.

Sezon ligowy zbliża się milowymi krokami. Rozgrywki w Orlen Superlidze kobiet rozpoczynają się 9 września. Każdy z zespołów nie tylko szlifuje formę, ale także rozgrywa mecze kontrolne i występuje w turniejach.

Nie inaczej było w miniony weekend. W Elblągu o Puchar Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego o główne trofeum walczyły: Sambor Tczew (I liga Centralna), KPR Gdynia (I liga) oraz dwaj odwieczni rywale grający w Superlidze: Młyny Stojsław Koszalin i gospodynie Start Elbląg.

Jak było do przewidzenia, te ostatnie dwa zespoły górowały nad pozostałymi drużynami co najmniej klasę.

Jeśli chodzi o elblążanki, pokazały się z dobrej strony. W całym turnieju zdobyły najwięcej bramek (115) i najmniej ich straciły (74). Po pozyskaniu kilku

zawodniczek trener Roman Mont może być zadowolony, że tworzy się coraz bardziej zgrany kolektyw, a co najważniejsze, że zawodniczki okazują dużo zapału do gry.

Jednak, żeby to wszystko dobrze funkcjonowało, zespół musi jeszcze bardziej popracować nad grą w defensywie i szybkim wyprowadzeniu kontrataku.

W najciekawszym meczu w turnieju Start pokonał Młyny Stojsław 37:32 (17:16) i to on stał się posiadaczem pucharu Marszałka. Było to już drugie zwycięstwo elblążanek nad tym zespołem w okresie przygotowawczym.

W pierwszym meczu w Nowej Karczmie (woj. pomorskie) Start wygrał 42:35. Przez całe spotkanie w Elblągu grę prowadziły gospodynie i cały czas były na prowadzeniu. Trener Mont rotował składem i miał okazję dać grać wszystkim 15 zawodnicz-

Fot. Ryszard Biel

kom wpisanym do protokołu. Najlepszą bramkarką turnieju uznana została Natalia Filończuk (Młyny Stojsław), najlepszą snajperką została Weronika Weber, (Start, zdobywczyni 26 bramek), a najlepszą zawodniczką turnieju uznano Victorię Macedo (Start).

• Wyniki turnieju:

Start — Sambor Tczew 37:19,
Start — SPR Gdynia 41:23,
Start — Młyny Stojsław Koszalin 37:32, Młyny Stojsław — SPR 35:22, Młyny Stojsław — Sambor 36:16, KPR — Sambor 28:21

TABELA

1. Start	9	115:74
2. Koszalin	6	103:75
3. SPR	3	73:97
4. Sambor	0	56:101

Dwa zespoły w II lidze

Od nowego sezonu 2023/2024 w rozgrywkach o mistrzowskie punkty w II lidze zagrają dwa zespoły elbląskie - Silvant Handball (mężczyźni) oraz MKS Truso (kobiety).

Nie Olimpia Handball, lecz Silvant Handball wystąpi w nowym sezonie na zapleczu I ligi. Po roku nieobecności seniorskiej męskiej piłki ręcznej zespołu z Elbląga w rozgrywkach ligowych kibice znów będą mogli zobaczyć drużynę z naszego miasta.

Do nowego klubu powrócili zawodnicy, którzy w sezonie 2021/2022 grali w I lidze w KPR Elbląg. Celem nowo powstałej sekcji, która trenuje pod okiem duetu trenerskiego Damian Ma-

landy - Mikołaj Kupiec, jest awans do I ligi.

Rywalami elblążan będą: Wybrzeże II Gdańsk, MKS Handball Czersk, SMS ZPRP II Kwidzyn, BSMS Bartoszyce, SPR Wybrzeże I Gdańsk, Czarni Olecko, SMS ZPRP III Kwidzyn, MKS Krajna Nakło. W pierwszym spotkaniu Silvant zagra na wyjeździe z Wybrzeżem II Gdańsk 30.09. Natomiast tydzień później podejmować będzie MKS Handball Czersk.

W II lidze kobiet wystąpi też MKS Truso Elbląg. W tej lidze grać będą: MKS Brodnica, AIR- Transfer. Pl Koszalin, GKS Żukowo, Vambresia Wąbrzeźno, Drwęca Lubicz, SPR AMW Gdynia.

Inauguracja rozgrywek nastąpi 7.10 i wówczas Truso zagra u siebie z SPR AMW Gdynia.

JERZY KUCZYŃSKI

Więcej zdjęć na www.dziennikelblaski.pl

PROMOCJA

DZIENNIK ELBLĄSKI

ZRÓB PREZENT BLISKIM!

ZAPRENUMERUJ DLA NICH E-WYDANIE „DZIENNIKA ELBLĄSKIEGO”

 kupgazete.pl

 89 539 76 65